

MAGYARORSZÁG HIVATALOS LAPJA
2023. október 19., csütörtök

Tartalomjegyzék

2023. évi LXII. törvény	A légitársaságok fedélzetén elkövetett bűncselekményekről és egyéb cselekményekről szóló Egyezményt módosító Jegyzőkönyv kihirdetéséről	8103
2023. évi LXIII. törvény	Magyarország Kormánya és a Maldív Köztársaság Kormánya között a diplomata, hivatalos és szolgálati útlevelel rendelkező állampolgáraik vízummentességéről szóló Megállapodás kihirdetéséről	8113
2023. évi LXIV. törvény	A Magyarország Kormánya és Románia Kormánya között a Békéscsaba – Méhkerék – államhatár (Magyarország) és a Salonta (Nagyszalonta) – államhatár (Románia) közötti gyorsforgalmi úti kapcsolat létesítéséről szóló Megállapodás kihirdetéséről	8118
2023. évi LXV. törvény	A Magyarország Kormánya és Türkmenisztán Kormánya között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről szóló megállapodás kihirdetéséről	8123
44/2023. (X. 19.) BM rendelet	A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény hatálybalépésével kapcsolatos egyes köznevelési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról	8146
1006/2023. (X. 19.) AB Tü. határozat	Az Alkotmánybíróság Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1004/2020. (IV. 30.) AB Tü. határozat módosításáról	8163
Köf.5019/2023/9. számú határozat	A Kúria Önkormányzati Tanácsának határozata	8166
215/2023. (X. 19.) KE határozat	Magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséhez való hozzájárulásról	8171
216/2023. (X. 19.) KE határozat	Magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséhez való hozzájárulásról	8171
217/2023. (X. 19.) KE határozat	Magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséhez való hozzájárulásról	8172
218/2023. (X. 19.) KE határozat	Rendkívüli követ és meghatalmazott miniszteri rang adományozásáról	8172
219/2023. (X. 19.) KE határozat	Rendkívüli és meghatalmazott nagyköveti rang adományozásáról	8173
220/2023. (X. 19.) KE határozat	Rendkívüli és meghatalmazott nagyköveti rang adományozásáról	8173
221/2023. (X. 19.) KE határozat	Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet megbízás alóli felmentéséről	8174
222/2023. (X. 19.) KE határozat	Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséről és megbízásáról	8174
223/2023. (X. 19.) KE határozat	Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet külképviselet-vezetői megbízásáról	8175
224/2023. (X. 19.) KE határozat	Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet külképviselet-vezetői megbízásáról	8175
225/2023. (X. 19.) KE határozat	Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet külképviselet-vezetői megbízásáról	8176
226/2023. (X. 19.) KE határozat	Rendkívüli és meghatalmazott nagyköveti rang adományozásáról és külképviselet-vezetői megbízásról	8176

227/2023. (X. 19.) KE határozat	Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet külképviselet-vezetői megbízásáról	8177
228/2023. (X. 19.) KE határozat	Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet külképviselet-vezetői megbízás alóli felmentéséről	8177
229/2023. (X. 19.) KE határozat	Bírák kinevezéséről és bírói kinevezés meghosszabbításáról	8178
230/2023. (X. 19.) KE határozat	Egyetemi tanári kinevezésről	8179

II. Törvények

2023. évi LXII. törvény

a légi járművek fedélzetén elkövetett bűncselekményekről és egyéb cselekményekről szóló Egyezményt módosító Jegyzőkönyv kihirdetéséről*

- 1. §** Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad a légi járművek fedélzetén elkövetett bűncselekményekről és egyéb cselekményekről szóló Egyezményt (a továbbiakban: Egyezmény) módosító Jegyzőkönyv (a továbbiakban: Jegyzőkönyv) kötelező hatályának elismerésére.
- 2. §** Az Országgyűlés a Jegyzőkönyvet e törvénnyel kihirdeti.
- 3. §** (1) A Jegyzőkönyv szövegének hivatalos magyar nyelvű fordítását az 1. melléklet tartalmazza.
(2) A Jegyzőkönyv hiteles angol nyelvű szövegét a 2. melléklet tartalmazza.
- 4. §** (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
(2) A 2. §, a 3. §, az 1. melléklet és a 2. melléklet a Jegyzőkönyv XVIII. cikk 2. bekezdésében meghatározott időpontban lép hatályba.
(3) A Jegyzőkönyv, a 2. §, a 3. §, az 1. melléklet és a 2. melléklet hatálybalépésének naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter annak ismertté válását követően a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett közleményével állapítja meg.
- 5. §** (1) Az e törvény végrehajtásához szükséges intézkedésekről a közlekedésért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) gondoskodik.
(2) Az Egyezmény Jegyzőkönyvben foglalt módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt hiteles angol nyelvű szövegének és annak hivatalos magyar nyelvű fordításának közzétételéről a miniszter gondoskodik.

Novák Katalin s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1. melléklet a 2023. évi LXII. törvényhez

„A LÉGIJÁRMŰVEK FEDÉLZETÉN ELKÖVETETT BŰNCSELEKMÉNYEKRŐL ÉS EGYÉB CSELEKMÉNYEKRŐL SZÓLÓ EGYEZMÉNYT MÓDOSÍTÓ JEGYZŐKÖNYV

E JEGYZŐKÖNYV SZERZŐDŐ ÁLLAMAI,

MEGÁLLAPÍTVÁ, hogy az Államok kifejezték aggályukat a légi járművek fedélzetén előforduló erőszakos viselkedés súlyosságának és gyakoriságának fokozódásával kapcsolatban, amely veszélyeztetheti a légi jármű, az azon levő személyek vagy vagyontárgyak biztonságát, illetve veszélyezteti a fedélzeti rendet és fegyelmet;

FELISMERVE számos Állam arra irányuló kívánságát, hogy az erőszakos viselkedés megfékezésében és a légi járművek fedélzetén uralkodó rend és fegyelem visszaállításában segítséget nyújtsanak egymásnak;

* A törvényt az Országgyűlés a 2023. október 9-i ülésnapján fogadta el.

AZZAL A MEGGYŐZŐDÉSSEL, hogy ezen aggodalmak orvoslása érdekében a légi járművek fedélzetén elkövetett bűncselekményekről és egyéb cselekményekről szóló Tokióban, az 1963. évi szeptember hó 14. napján kelt Egyezményt módosító rendelkezések elfogadására van szükség;

AZ ALÁBBIKBAN ÁLLAPODTAK MEG:

I. cikk

E Jegyzőkönyv a légi járművek fedélzetén elkövetett bűncselekményekről és egyéb cselekményekről szóló Tokióban, az 1963. évi szeptember hó 14. napján kelt Egyezményt (a továbbiakban: „az Egyezmény”) módosítja.

II. cikk

Az Egyezmény 1. cikkének 3. bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„1. cikk

3. Az Egyezmény alkalmazása szempontjából:

- a) a légi járművet repülésben levőnek kell tekinteni attól kezdve, amikor a beszállást követően mindegyik külső ajtaját becsukták, mindaddig, amíg a kiszállás céljából ezek valamelyikét ki nem nyitják; kényszerleszállás esetében úgy kell tekinteni, hogy a repülés addig folytatódik, ameddig az illetékes hatóságok a légi járműért, valamint a fedélzetén levő személyekért és vagyontárgyakért a felelősséget át nem veszik; továbbá
- b) abban az esetben, ha az üzemeltető Állama nem azonos a lajstromozó Állammal, az Egyezmény 4., 5., és 13. cikkében alkalmazott „lajstromozó Állam” kifejezés alatt az üzemeltető Államát kell érteni.”

III. cikk

Az Egyezmény 2. cikkének helyébe a következő szöveg lép:

„2. cikk

A 4. cikk rendelkezéseinek sérelme nélkül és azt az esetet kivéve, ha a légi jármű vagy a fedélzetén levő személyek, vagy vagyontárgyak biztonsága megköveteli, az Egyezmény egyik rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az büntető törvénybe ütköző politikai jellegű cselekmény; vagy faj, vallás, állampolgárság, etnikai származás, politikai vélemény vagy nem alapján történő, hátrányos megkülönböztetésen alapuló bűncselekmény tekintetében eljárásra adna lehetőséget vagy azt szükségessé tenné.”

IV. cikk

Az Egyezmény 3. cikkének helyébe a következő szöveg lép:

„3. cikk

1. A légi jármű fedélzetén elkövetett bűncselekmény és egyéb cselekmény tekintetében a lajstromozó Állam rendelkezik joghatósággal.

1 bis. A légi jármű fedélzetén elkövetett bűncselekmény és egyéb cselekmény tekintetében az az Állam is rendelkezik joghatósággal, amely:

- a) a leszállás helye szerinti Állam, ha a légi jármű, amelynek a fedélzetén a bűncselekményt vagy egyéb cselekményt elkövették, a területén száll le, és a feltételezett elkövető még a fedélzetén tartózkodik; továbbá
- b) az üzemeltető Állama, ha a bűncselekmény vagy egyéb cselekmény egy személyzet nélkül bérelt légi jármű fedélzetén történt, és a bérlő központi ügyvezetésének helye, illetve ha ilyen központi ügyvezetési hellyel nem rendelkezik, akkor állandó tartózkodási helye az adott Államban van.

2. Mindegyik Szerződő Állam megteszi a szükséges intézkedéseket, hogy a nála lajstromozott légi járművek fedélzetén elkövetett bűncselekményekre mint lajstromozó Állam joghatósággal rendelkezzen.

2 bis. Mindegyik Szerződő Állam megteszi továbbá az ahhoz szükséges intézkedéseket is, hogy a légi járművek fedélzetén elkövetett bűncselekményekre joghatósággal rendelkezzen az alábbi esetekben:

a) a leszállás helye szerinti Államként, ha:

- i) annak a légi járműnek, amelynek a fedélzetén a bűncselekményt elkövették, az utolsó felszállási vagy a tervezett legközelebbi leszállási helye a területén belül van, majd a légi jármű a területén száll le, és a feltételezett elkövető még a fedélzetén tartózkodik; és
- ii) a légi jármű, az azon levő személyek vagy vagyontárgyak biztonsága, illetve a fedélzeti rend és fegyelem veszélyben van;

b) üzembentartó Államként, ha a bűncselekmény egy személyzet nélkül bérelt légitársaság fedélzetén történt, és a bérlő központi ügyvezetésének helye, illetve ha a bérlő ilyen központi ügyvezetési hellyel nem rendelkezik, állandó tartózkodási helye az adott Államban van.

2 ter. A leszállás helye szerinti Államként, joghatóságának gyakorlása során az Államnak figyelembe kell vennie, hogy a szóban forgó bűncselekmény az üzembentartó Államában bűncselekmény-e.

3. Az Egyezmény nem zárja ki a büntető joghatóságnak a nemzeti jogszabályokkal összhangban történő gyakorlását.”

V. cikk

Az Egyezmény a következő 3bis. cikkel egészül ki:

„3bis. cikk

Ha egy, a joghatóságát a 3. cikk szerint gyakorló Szerződő Államot értesítettek, vagy másként tudomást szerzett arról, hogy egy vagy több más Szerződő Állam nyomozást, büntetőeljárást vagy bírósági eljárást folytat ugyanazon bűncselekmények vagy egyéb cselekmények tekintetében, úgy a Szerződő Állam szükség esetén egyeztet a többi említett Szerződő Állammal annak érdekében, hogy intézkedéseiket összehangolják. Az e cikkben foglalt kötelezettségek nem érintik a Szerződő Államok 13. cikk szerinti kötelezettségeit.”

VI. cikk

Az Egyezmény 5. cikkének 2. bekezdése törlésre kerül.

VII. cikk

Az Egyezmény 6. cikkének helyébe a következő szöveg lép:

„6. cikk

1. Ha a légitársaság parancsnoka alapos okkal feltételezheti, hogy a légitársaság fedélzetén valaki az 1. cikk 1. bekezdésében meghatározott bűncselekményt vagy egyéb cselekményt követett el vagy készül elkövetni, e személlyel szemben megteheti azokat a megfelelő intézkedéseket – ideértve a személyes szabadságot korlátozó intézkedéseket is –, amelyek szükségesek:

a) a légitársaság vagy az azon levő személyek és vagyontárgyak biztonságának a megóvásához; vagy

b) a fedélzeti rend és fegyelem fenntartásához; vagy

c) annak lehetővé tételéhez, hogy – e fejezet rendelkezéseivel összhangban – e személyt az illetékes hatóságnak átadják vagy a légitársaságról leszállítsák.

2. A légitársaság parancsnoka a légitársaság személyzetének tagjait utasíthatja vagy feljogosíthatja, a járaton alkalmazott fedélzeti biztonsági tiszteket vagy az utasokat pedig felkérheti vagy feljogosíthatja – de nem utasíthatja –, hogy segítséget nyújtsanak olyan személlyel szemben a személyes szabadságot korlátozó intézkedések megtételéhez, akivel szemben a parancsnok ilyen intézkedés megtételére jogosult. A légitársaság személyzetének tagjai vagy az utasok ilyen feljogosítás nélkül is megfelelő megelőző intézkedéseket tehetnek, ha alapos okkal feltételezhetik, hogy az intézkedés azonnali megtétele szükséges a légitársaság vagy az azon levő személyek, illetőleg vagyontárgyak biztonságának a megóvásához.

3. Az adott Szerződő Államok közötti kétoldalú vagy többoldalú megállapodás vagy egyezmény alapján a fedélzeti biztonsági tiszt ilyen feljogosítás nélkül is jogosult megtenni az észszerű megelőző intézkedéseket, ha alapos okkal feltételezi, hogy az intézkedés azonnali megtétele szükséges a légitársaság vagy az azon levő személyek biztonságának a megóvásához jogellenes beavatkozástól és – amennyiben a megállapodás vagy az egyezmény erre lehetőséget ad – súlyos bűncselekmények elkövetésétől.

4. Az Egyezmény egyik rendelkezését sem lehet úgy tekinteni, hogy az kötelezettséget keletkeztet bármelyik Szerződő Állam számára járatokon alkalmazott fedélzeti biztonsági tiszt program bevezetésére vagy olyan kétoldalú vagy többoldalú megállapodás vagy egyezmény megkötésére, amely engedélyezi, hogy külföldi fedélzeti biztonsági tisztek tevékenykedjenek a területén.”

VIII. cikk

Az Egyezmény 9. cikkének helyébe a következő szöveg lép:

„9. cikk

1. A légi jármű parancsnoka azt a személyt, akiről alapos okkal feltételezheti, hogy a légi jármű fedélzetén olyan cselekményt követett el, amely véleménye szerint súlyos bűncselekmény, átadhatja bármelyik Szerződő Állam illetékes hatóságának, amely területén a légi jármű leszállt.
2. A légi jármű parancsnoka mielőbb – lehetőleg még az előtt, hogy azzal a személlyel a légi jármű fedélzetén, akit az előző bekezdésben foglaltaknak megfelelően át szándékozik adni, a Szerződő Államok valamelyikének a területén leszállna – értesíti ennek az Államnak a hatóságát arról, hogy e személyt át kívánja adni, és hogy ennek mi az oka.
3. A légi jármű parancsnoka a jogszerűen birtokában levő bizonyítékokat és egyéb adatokat rendelkezésre bocsátja annak a hatóságnak, amelynek a gyanúsítottat e cikk rendelkezésének megfelelően átadja.”

IX. cikk

Az Egyezmény 10. cikkének helyébe a következő szöveg lép:

„10. cikk

Az Egyezményben foglaltaknak megfelelően megtett intézkedésekért a légi járműnek sem a parancsnokát, sem a személyzetének más tagját, sem bármelyik utasát, sem a fedélzeti biztonsági tisztet, sem a légi jármű tulajdonosát vagy üzemben tartóját, sem azt a személyt, akinek megbízásából a repülést végezték, semmilyen eljárásban nem lehet felelőssé tenni azért a bánásmódért, amelyben az a személy részesült, akivel szemben az intézkedéseket tették.”

X. cikk

Az Egyezmény a következő 15bis. cikkel egészül ki:

„15bis. cikk

1. Mindegyik Szerződő Államnak lehetőség szerint meg kell tennie az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy megfelelő büntetőjogi, közigazgatási vagy egyéb jogi eljárások induljanak bármely olyan személlyel szemben, aki egy légi jármű fedélzetén az 1. cikk 1. bekezdésében említett bűncselekményt vagy egyéb cselekményt követ el, különösen:
 - a) fizikai bántalmazás vagy bántalmazással való fenyegetés a személyzet egy tagja ellen; vagy
 - b) a légi jármű parancsnoka által vagy megbízásából a légi jármű vagy az azon levő személyek és vagyontárgyak biztonságának megóvása érdekében adott jogszerű utasítás megtagadása.
2. Az Egyezmény egyik rendelkezése sem érinti az egyes Szerződő Államok azon jogát, hogy nemzeti jogszabályaikban megfelelő intézkedéseket vezessenek be vagy tartsanak fenn a fedélzetén elkövetett erőszakos és zavaró cselekmények megbüntetésére céljából.”

XI. cikk

Az Egyezmény 16. cikkének 1. bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„16. cikk

1. A légi jármű fedélzetén elkövetett bűncselekményeket a Szerződő Államok közötti kiadatás céljából úgy kell kezelni, mintha nemcsak az elkövetés helyén követték volna el, hanem azoknak a Szerződő Államoknak a területén is, akiknek a 3. cikk 2. és 2bis. bekezdésének értelmében joghatósággal kell rendelkezniük.”

XII. cikk

Az Egyezmény 17. cikkének helyébe a következő szöveg lép:

„17. cikk

1. A légi jármű fedélzetén elkövetett bűncselekménnyel kapcsolatban a nyomozás, az őrizetbe vétel vagy a joghatóság egyéb módon való gyakorlása érdekében tett intézkedéseik során a Szerződő Államoknak figyelembe kell venniük a repülés biztonságát és egyéb érdekeit, és úgy kell eljárniuk, hogy elkerüljék a légi jármű, az utasok, a légi jármű személyzete vagy rakománya indokolatlan kérését.

2. Az Egyezmény szerinti kötelezettségei teljesítése, illetve a számára engedélyezett mérlegelési jog gyakorlása során mindegyik Szerződő Állam az Államok nemzetközi jog szerinti kötelezettségeinek és felelősségeinek megfelelően köteles eljárni. Ebben a tekintetben mindegyik Szerződő Állam köteles figyelembe venni a jogszerű eljárás és a tisztességes bánásmód elveit."

XIII. cikk

Az Egyezmény a következő 18bis. cikkel egészül ki:

„18bis. cikk

Az Egyezmény egyik rendelkezése sem zárja ki a jogot, hogy a 8. vagy a 9. cikk szerint leszállított vagy átadott személytől a felmerült károk megtérítését követeljék a nemzeti jogszabályok szerint."

XIV. cikk

Az Egyezmény szövegének e Jegyzőkönyvhöz csatolt arab, kínai és orosz nyelvű változatai az Egyezmény angol, francia és spanyol nyelvű változataival egyformán hiteles szövegeknek minősülnek mind a hat nyelven.

XV. cikk

Az e Jegyzőkönyv Szerződő Államai között az Egyezményt és e Jegyzőkönyvet együttesen, egyetlen okiratként kell olvasni és értelmezni, amely okirat a 2014. évi Montreali Jegyzőkönyvvel módosított Tokiói Egyezmény nevet kapja.

XVI. cikk

E Jegyzőkönyv aláírására a 2014. március 26. és április 4. között Montrealban tartott légi közlekedési jogról szóló nemzetközi konferencián részt vevő Államoknak 2014. április 4-én Montrealban nyílik lehetőségük. 2014. április 4-e után e Jegyzőkönyv aláírására valamennyi Állam számára lehetőség van a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet Montrealban található székhelyén a XVIII. Cikk szerinti hatálybalépés napjáig.

XVII. cikk

1. E Jegyzőkönyvet az aláíró Államoknak meg kell erősíteniük, el kell fogadniuk vagy ratifikálniuk kell. A megerősítő, elfogadó vagy ratifikációs okiratot a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet Főtitkáránál kell letétbe helyezni, akit a Jegyzőkönyv ezennel Letéteményesként jelöl ki.
2. Azok az Államok, amelyek e Jegyzőkönyvet nem erősítik meg, fogadják el vagy ratifikálják a jelen cikk 1. bekezdésének megfelelően, a Jegyzőkönyvhöz bármikor csatlakozhatnak. A csatlakozási okiratokat a Letéteményesnél kell letétbe helyezni.
3. Ha e Jegyzőkönyvet olyan Állam erősíti meg, fogadja el, ratifikálja vagy e Jegyzőkönyvhöz olyan Állam csatlakozik, amely az Egyezménynek nem Szerződő Fele, az azt a hatást váltja ki, hogy az adott Állam a 2014. évi Montreali Jegyzőkönyvvel módosított Tokiói Egyezményt is megerősíti, elfogadja, ratifikálja és ahhoz is csatlakozik.

XVIII. cikk

1. E Jegyzőkönyv a huszonkettedik megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy ratifikációs okirat Letéteményesnél való letétbe helyezését követő második hónap első napján lép hatályba.
2. A huszonkettedik megerősítő, elfogadó, jóváhagyó és ratifikációs okirat letétbe helyezését követően a Jegyzőkönyvet megerősítő, elfogadó, ratifikáló egyes Államok vagy a Jegyzőkönyvhöz csatlakozó egyes Államok számára e Jegyzőkönyv az azt a napot követő második hónap első napján lép hatályba, amelyen az adott Állam a megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy ratifikációs okiratát letétbe helyezte.
3. Amint ez a Jegyzőkönyv hatályba lép, a Letéteményes nyilvántartásba veteti az Egyesült Nemzetek Szervezeténél.

XIX. cikk

1. A Letéteményesnek küldött írásbeli értesítés útján bármelyik Szerződő Állam felmondhatja e Jegyzőkönyvet.
2. A felmondás egy évvel azt a dátumot követően lép hatályba, amely napon a Letéteményes a felmondásról szóló értesítést átvette.

XX. cikk

Az egyes aláírások dátumáról, az egyes megerősítő, elfogadó, ratifikációs vagy csatlakozó okiratok letétbe helyezésének dátumáról, az e Jegyzőkönyv hatálybalépésének dátumáról és más releváns információkról a Letéteményes azonnal értesíti e Jegyzőkönyv valamennyi aláíró és Szerződő Államát.

A FENTIEK HITELEŰL, az alulírott, szabályosan feljogosított Meghatalmazottak aláírták e Jegyzőkönyvet.

KÉSZÜLT Montrealban kettőezer-tizennégy április negyedikén, angol, arab, kínai, francia, orosz és spanyol nyelven, amely szövegek mindegyike egyaránt hiteles; a hitelesség a szövegek egymásnak való megegyezésével kapcsolatos ellenőrzéssel hatályosul, amely ellenőrzést a konferencia titkársága a konferencia elnökének felügyelete alatt végzi el a Jegyzőkönyv keltétől számított kilencven napon belül. A Jegyzőkönyvet a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezetnél kell letétbe helyezni, és annak egy-egy hiteles másolatát a Letéteményes e Jegyzőkönyv valamennyi Szerződő Államának eljuttatja.”

*2. melléklet a 2023. évi LXII. törvényhez***“PROTOCOL TO AMEND THE CONVENTION ON OFFENCES AND CERTAIN OTHER ACTS COMMITTED ON BOARD AIRCRAFT**

THE CONTRACTING STATES TO THIS PROTOCOL,

NOTING that States have expressed their concern about the escalation of the severity and frequency of unruly behaviour on board aircraft that may jeopardize the safety of the aircraft or of persons or property therein or jeopardize good order and discipline on board;

RECOGNIZING the desire of many States to assist each other in curbing unruly behaviour and restoring good order and discipline on board aircraft;

BELIEVING that in order to address these concerns, it is necessary to adopt provisions to amend those of the Convention on Offences and Certain Other Acts Committed on Board Aircraft signed at Tokyo on 14 September 1963;

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article I

This Protocol amends the Convention on Offences and Certain Other Acts Committed on Board Aircraft, signed at Tokyo on 14 September 1963 (hereinafter referred to as “the Convention”).

Article II

Article 1, paragraph 3, of the Convention shall be replaced by the following:

“Article 1

3. For the purposes of this Convention:

- a) an aircraft is considered to be in flight at any time from the moment when all its external doors are closed following embarkation until the moment when any such door is opened for disembarkation; in the case of a forced landing, the flight shall be deemed to continue until the competent authorities take over the responsibility for the aircraft and for persons and property on board; and
- b) when the State of the operator is not the same as the State of registration, the term “the State of registration”, as used in Articles 4, 5 and 13 of the Convention shall be deemed to be the State of the operator.”

Article III

Article 2 of the Convention shall be replaced by the following:

“Article 2

Without prejudice to the provisions of Article 4 and except when the safety of the aircraft or of persons or property on board so requires, no provision of this Convention shall be interpreted as authorizing or requiring any action in respect of offences against penal laws of a political nature or those based on discrimination on any ground such as race, religion, nationality, ethnic origin, political opinion or gender.”

Article IV

Article 3 of the Convention shall be replaced by the following:

“Article 3

1. The State of registration of the aircraft is competent to exercise jurisdiction over offences and acts committed on board.

1 bis. A State is also competent to exercise jurisdiction over offences and acts committed on board:

a) as the State of landing, when the aircraft on board which the offence or act is committed lands in its territory with the alleged offender still on board; and

b) as the State of the operator, when the offence or act is committed on board an aircraft leased without crew to a lessee whose principal place of business or, if the lessee has no such place of business, whose permanent residence, is in that State.

2. Each Contracting State shall take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction as the State of registration over offences committed on board aircraft registered in such State.

2 bis. Each Contracting State shall also take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over offences committed on board aircraft in the following cases:

a) as the State of landing, when:

i) the aircraft on board which the offence is committed has its last point of take-off or next point of intended landing within its territory, and the aircraft subsequently lands in its territory with the alleged offender still on board; and

ii) the safety of the aircraft or of persons or property therein, or good order and discipline on board, is jeopardised;

b) as the State of the operator, when the offence is committed on board an aircraft leased without crew to a lessee whose principal place of business or, if the lessee has no such place of business, whose permanent residence, is in that State.

2 ter. In exercising its jurisdiction as the State of landing, a State shall consider whether the offence in question is an offence in the State of the operator.

3. This Convention does not exclude any criminal jurisdiction exercised in accordance with national law.”

Article V

The following shall be added as Article 3 bis of the Convention:

“Article 3 bis

If a Contracting State, exercising its jurisdiction under Article 3, has been notified or has otherwise learned that one or more other Contracting States are conducting an investigation, prosecution or judicial proceeding in respect of the same offences or acts, that Contracting State shall, as appropriate, consult those other Contracting States with a view to coordinating their actions. The obligations in this Article are without prejudice to the obligations of a Contracting State under Article 13.”

Article VI

Article 5, paragraph 2, of the Convention shall be deleted.

Article VII

Article 6 of the Convention shall be replaced by the following:

“Article 6

1. The aircraft commander may, when he has reasonable grounds to believe that a person has committed, or is about to commit, on board the aircraft, an offence or act contemplated in Article 1, paragraph 1, impose upon such person reasonable measures including restraint which are necessary:

- a) to protect the safety of the aircraft, or of persons or property therein; or
- b) to maintain good order and discipline on board; or
- c) to enable him to deliver such person to competent authorities or to disembark him in accordance with the provisions of this Chapter.

2. The aircraft commander may require or authorize the assistance of other crew members and may request or authorize, but not require, the assistance of in-flight security officers or passengers to restrain any person whom he is entitled to restrain. Any crew member or passenger may also take reasonable preventive measures without such authorization when he has reasonable grounds to believe that such action is immediately necessary to protect the safety of the aircraft, or of persons or property therein.

3. An in-flight security officer deployed pursuant to a bilateral or multilateral agreement or arrangement between the relevant Contracting States may take reasonable preventive measures without such authorization when he has reasonable grounds to believe that such action is immediately necessary to protect the safety of the aircraft or persons therein from an act of unlawful interference, and, if the agreement or arrangement so allows, from the commission of serious offences.

4. Nothing in this Convention shall be deemed to create an obligation for a Contracting State to establish an in-flight security officer programme or to agree to a bilateral or multilateral agreement or arrangement authorizing foreign in-flight security officers to operate in its territory.”

Article VIII

Article 9 of the Convention shall be replaced by the following:

“Article 9

1. The aircraft commander may deliver to the competent authorities of any Contracting State in the territory of which the aircraft lands any person who he has reasonable grounds to believe has committed on board the aircraft an act which, in his opinion, is a serious offence.

2. The aircraft commander shall as soon as practicable and if possible before landing in the territory of a Contracting State with a person on board whom the aircraft commander intends to deliver in accordance with the preceding paragraph, notify the authorities of such State of his intention to deliver such person and the reasons therefor.

3. The aircraft commander shall furnish the authorities to whom any suspected offender is delivered in accordance with the provisions of this Article with evidence and information which are lawfully in his possession.”

Article IX

Article 10 of the Convention shall be replaced by the following:

“Article 10

For actions taken in accordance with this Convention, neither the aircraft commander, any other member of the crew, any passenger, any in-flight security officer, the owner or operator of the aircraft, nor the person on whose behalf the flight was performed shall be held responsible in any proceeding on account of the treatment undergone by the person against whom the actions were taken.”

Article X

The following shall be added as Article 15 bis of the Convention:

“Article 15 bis

1. Each Contracting State is encouraged to take such measures as may be necessary to initiate appropriate criminal, administrative or any other forms of legal proceedings against any person who commits on board an aircraft an offence or act referred to in Article 1, paragraph 1, in particular:

- a) physical assault or a threat to commit such assault against a crew member; or

b) refusal to follow a lawful instruction given by or on behalf of the aircraft commander for the purpose of protecting the safety of the aircraft or of persons or property therein.

2. Nothing in this Convention shall affect the right of each Contracting State to introduce or maintain in its national legislation appropriate measures in order to punish unruly and disruptive acts committed on board."

Article XI

Article 16, paragraph 1, of the Convention shall be replaced by the following:

"Article 16

1. Offences committed on board aircraft shall be treated, for the purpose of extradition between the Contracting States, as if they had been committed not only in the place in which they occurred but also in the territories of the Contracting States required to establish their jurisdiction in accordance with paragraphs 2 and 2 bis of Article 3."

Article XII

Article 17 of the Convention shall be replaced by the following:

"Article 17

1. In taking any measures for investigation or arrest or otherwise exercising jurisdiction in connection with any offence committed on board an aircraft the Contracting States shall pay due regard to the safety and other interests of air navigation and shall so act as to avoid unnecessary delay of the aircraft, passengers, crew or cargo.

2. Each Contracting State, when fulfilling its obligations, or exercising a permitted discretion under this Convention, shall act in accordance with the obligations and responsibilities of States under international law. In this respect, each Contracting State shall have regard for the principles of due process and fair treatment."

Article XIII

The following shall be added as Article 18 bis of the Convention:

"Article 18 bis

Nothing in this Convention shall preclude any right to seek the recovery, under national law, of damages incurred, from a person disembarked or delivered pursuant to Article 8 or 9 respectively."

Article XIV

The texts of the Convention in the Arabic, Chinese and Russian languages annexed to this Protocol shall, together with the texts of the Convention in the English, French, and Spanish languages, constitute texts equally authentic in the six languages.

Article XV

As between the Contracting States to this Protocol, the Convention and this Protocol shall be read and interpreted together as one single instrument and shall be known as the Tokyo Convention as amended by the Montreal Protocol, 2014.

Article XVI

This Protocol shall be open for signature in Montréal on 4 April 2014 by States participating in the International Air Law Conference held at Montréal from 26 March to 4 April 2014. After 4 April 2014, this Protocol shall be open to all States for signature at the Headquarters of the International Civil Aviation Organization in Montréal until it enters into force in accordance with Article XVIII.

Article XVII

1. This Protocol is subject to ratification, acceptance or approval by the signatory States. The instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the International Civil Aviation Organization, who is hereby designated as the Depositary.
2. Any State which does not ratify, accept or approve this Protocol in accordance with paragraph 1 of this Article may accede to it at any time. The instruments of accession shall be deposited with the Depositary.

3. Ratification, acceptance, approval or accession to this Protocol by any State which is not a Contracting State to the Convention shall have the effect of ratification, acceptance, approval or accession to the Tokyo Convention as amended by the Montréal Protocol, 2014.

Article XVIII

1. This Protocol shall enter into force on the first day of the second month following the date of the deposit of the twenty-second instrument of ratification, acceptance, approval or accession with the Depositary.
2. For each State ratifying, accepting, approving or acceding to this Protocol after the deposit of the twenty-second instrument of ratification, acceptance, approval or accession, this Protocol shall enter into force on the first day of the second month following the date of the deposit by such State of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.
3. As soon as this Protocol enters into force, it shall be registered with the United Nations by the Depositary.

Article XIX

1. Any Contracting State may denounce this Protocol by written notification to the Depositary.
2. Denunciation shall take effect one year following the date on which notification is received by the Depositary.

Article XX

The Depositary shall promptly notify all signatory and Contracting State to this Protocol of the date of each signature, the date of deposit of each instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the date of coming into force of this Protocol, and other relevant information.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned Plenipotentiaries, having been duly authorized, have signed this Protocol.

DONE at Montréal on the fourth day of April of the year Two Thousand and Fourteen in the English, Arabic, Chinese, French, Russian, and Spanish language, all texts being equally authentic, such authenticity to take effect upon verification by the Secretariat of the Conference under the authority of the President of the Conference within ninety days hereof as to the conformity of the texts with one another. This Protocol shall be deposited with the International Civil Aviation Organization, and certified copies thereof shall be transmitted by the Depositary to all Contracting States to this Protocol.”

2023. évi LXIII. törvény**Magyarország Kormánya és a Maldív Köztársaság Kormánya között a diplomata, hivatalos és szolgálati útlevéllel rendelkező állampolgáraik vízummentességéről szóló Megállapodás kihirdetéséről***

- 1. §** Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad a Magyarország Kormánya és a Maldív Köztársaság Kormánya között a diplomata, hivatalos és szolgálati útlevéllel rendelkező állampolgáraik vízummentességéről szóló Megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) kötelező hatályának elismerésére.
- 2. §** Az Országgyűlés a Megállapodást e törvénnyel kihirdeti.
- 3. §** (1) A Megállapodás hiteles magyar nyelvű szövegét az 1. melléklet tartalmazza.
(2) A Megállapodás hiteles angol nyelvű szövegét a 2. melléklet tartalmazza.
- 4. §** (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
(2) A 2. § és a 3. §, valamint az 1. melléklet és a 2. melléklet a Megállapodás 16. cikkében meghatározott időpontban lép hatályba.
(3) A Megállapodás, a 2. §, a 3. §, valamint az 1. melléklet és a 2. melléklet hatálybalépésének naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter annak ismertté válását követően a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett közleményével állapítja meg.
- 5. §** Az e törvény végrehajtásához szükséges intézkedésekről a külpolitikáért felelős miniszter gondoskodik.

Novák Katalin s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

*1. melléklet a 2023. évi LXIII. törvényhez***Megállapodás Magyarország Kormánya és a Maldív Köztársaság Kormánya között a diplomata, hivatalos és szolgálati útlevéllel rendelkező állampolgáraik kölcsönös vízummentességéről**

Magyarország Kormánya és a Maldív Köztársaság Kormánya, a továbbiakban: „Fél” illetve „Felek”

Azzal a szándékkal, hogy elősegítsék a diplomata, hivatalos és szolgálati útlevéllel rendelkező állampolgáraiknak a másik Fél területére történő beutazását,

Attól a szándéktól vezérelve, hogy erősítsék a két ország közötti baráti kapcsolatokat,

Az alábbiakban állapodnak meg:

1. Cikk

A Megállapodás rendelkezései az alábbi útlevelek birtokosaira terjednek ki:

1. Magyarország érvényes diplomata, külügyi szolgálati és szolgálati (a továbbiakban: szolgálati) útlevelei,
2. a Maldív Köztársaság érvényes diplomata és hivatalos útlevelei.

2. Cikk

A Felek azon állampolgárai, akik az 1. Cikkben meghatározott útlevelekkel rendelkeznek, vízum nélkül utazhatnak be a másik Fél területére, hagyhatják azt el, utazhatnak rajta át, valamint tartózkodási engedély nélkül tartózkodhatnak ott, bármely beutazástól számított száznolcvan (180) napon belül kilencven (90) napot meg nem haladó időtartamban.

* A törvényt az Országgyűlés a 2023. október 9-i ülésnapján fogadta el.

3. Cikk

A Feleknek az 1. Cikkben meghatározott útlevéllel rendelkező állampolgárai a másik Fél területén történő tartózkodásuk során nem végezhetnek munkavállalási engedélyhez kötött jövedelemszerző tevékenységet.

4. Cikk

A Feleknek az 1. Cikkben meghatározott útlevéllel rendelkező állampolgárainak a másik Fél területén történő tartózkodásuk során tiszteletben kell tartaniuk az ott hatályban lévő jogszabályokat és rendelkezéseket.

5. Cikk

Az 1. Cikkben meghatározott útlevélnek az alábbi kritériumoknak kell eleget tenniük:

- a. azok érvényessége legalább 6 (hat) hónappal meghaladja a Felek területéről történő tervezett távozás időpontját, és
- b. azokat a megelőző 10 (tíz) éven belül bocsátották ki.

6. Cikk

A Feleknek az 1. Cikkben meghatározott útlevéllel rendelkező állampolgárai a nemzetközi határforgalom számára kijelölt határátkelőhelyeken léphetnek be a másik Fél állama területére és utazhatnak ki onnan. A határátlépés során a Felek állampolgárai tiszteletben tartják a másik Fél nemzeti jogszabályaiban meghatározott rendelkezéseket és eljárásokat.

7. Cikk

1. Az egyik Fél államának azon állampolgárai, akik az 1. Cikkben meghatározott útlevéllel rendelkeznek, és a másik Fél államában működő diplomáciai vagy konzuli képviselet vagy az ott működő nemzetközi szervezethez akkreditált képviselet tagjai, valamint a velük közös háztartásban élő családtagjaik, ha az 1. Cikkben meghatározott útlevéllel rendelkeznek, ugyancsak vízummentesen utazhatnak a másik Fél területére és tartózkodhatnak ott a 2. Cikkben meghatározottat meg nem haladó időtartamig. Ha a tartózkodásuk időtartama meghaladja a 2. Cikkben meghatározott időtartamot, akkor más megfelelő, a beutazásra jogosító vízumot kell beszerezniük a másik Fél területére történő beutazást megelőzően.
2. A Felek diplomáciai úton tájékoztatják egymást a fent említett állampolgáraik érkezéséről.

8. Cikk

Ez a Megállapodás nem érinti a Felek hatáskörrel rendelkező hatóságainak azon jogát, hogy a másik Félnek az 1. Cikkben meghatározott útlevelel rendelkező állampolgára belépését megtagadják, vagy a tartózkodása tartamát lerövidítsék, megszakítsák, ha az érintett állampolgár tartózkodása nemkívánatos, különösen ha a nemzetbiztonságot, a közrendet vagy a közegészségügyet veszélyezteti, illetve ha az érintett jogellenesen tartózkodik a területén. Ilyen esetben az intézkedésért felelős Fél a megtett intézkedésekről haladéktalanul, diplomáciai úton, írásban értesíti a másik Felet

9. Cikk

1. Ha az egyik Fél állampolgárának az 1. Cikkben meghatározott útlevele a másik Fél országának területén megrongálódik, elvesz vagy ellopják, erről az érintett haladéktalanul értesíti a fogadó állam feladat- és hatáskörrel rendelkező hatóságait az állampolgársága szerinti állam diplomáciai vagy konzuli képviseletén keresztül.
2. A diplomáciai vagy konzuli képviselet a fent említett személynek hazatérésre jogosító úti okmányt állít ki az államának jogszabályai szerint, és erről a fogadó állam feladat- és hatáskörrel rendelkező hatóságait értesíti.

10. Cikk

1. A Felek a Megállapodás aláírásától számított harminc (30) napon belül diplomáciai úton megküldik egymásnak az 1. Cikkben meghatározott útlevél megismerésére szolgáló mintapéldányait.

2. Ha az egyik Fél új, az 1. Cikkben meghatározott útlevelet bocsát ki, ezen útlevél megszemélyesített mintapéldányait legalább harminc (30) nappal a kibocsátást megelőzően diplomáciai úton eljuttatja a másik Fél részére.

11. Cikk

A Felek kölcsönös írásbeli megegyezéssel módosíthatják a Megállapodás rendelkezéseit. Bármilyen módosítást a Megállapodás elidegeníthetetlen részét képező jegyzőkönyv formájában kell elkészíteni. A módosítás a Megállapodás 16. Cikk (1) bekezdésében foglalt rendelkezéseknek megfelelően lép hatályba.

12. Cikk

1. A Megállapodás nem befolyásolja a Felek között létrejött kétoldalú megállapodásokból fakadó kötelezettségeket.
2. A Megállapodás nem befolyásolja azokat a kötelezettségeket, amelyek Magyarország európai uniós és schengeni tagságából fakadnak.

13. Cikk

A Felek a Megállapodást az országaikban hatályban lévő jogszabályokkal és rendelkezésekkel összhangban alkalmazzák.

14. Cikk

A Megállapodás értelmezéséből vagy alkalmazásából eredő vitákat a Felek békés módon, diplomáciai konzultációk útján rendezik.

15. Cikk

1. Közbiztonsági, közrendi vagy közegészségügyi okból a Felek bármelyike, részben vagy egészben, ideiglenesen felfüggesztheti a Megállapodás alkalmazását. A felfüggesztésről és annak feloldásáról három (3) napon belül diplomáciai úton értesíteni kell a másik Felet.
2. A Megállapodás alkalmazásának a felfüggesztése nem érinti a Feleknek a másik Fél területén az 1. Cikkben meghatározott útlevelekkel rendelkező állampolgárai jogállását.

16. Cikk

A Megállapodás határozatlan időre szól és a Feleknek a hatálybalépéshez szükséges belső jogi követelményeik teljesítéséről szóló írásbeli, diplomáciai úton küldött értesítései közül az utolsó kézhezvételétől számított harmincadik (30.) napon lép hatályba.

17. Cikk

Bármelyik Fél bármikor felmondhatja a jelen Megállapodást a másik Félhez diplomáciai úton intézett írásbeli értesítéssel. A Megállapodás a felmondásról szóló értesítés kézhezvételétől számított kilencvenedik (90.) napot követően veszti hatályát.

Készült Budapesten, 2023. május 11-én két eredeti példányban, magyar és angol nyelven, mindegyik szöveg egyaránt hiteles. Eltérő értelmezés esetén az angol nyelvű szöveg az irányadó.

*2. melléklet a 2023. évi LXIII. törvényhez***Agreement Between the Government of Hungary and the Government of the Republic of Maldives on the Mutual Visa Exemption for Holders of Diplomatic, Official and Service Passports**

The Government of Hungary and the Government of the Republic of Maldives, hereinafter referred to as "Party" or the "Parties"

Wishing to facilitate the travel of their nationals, holders of diplomatic, official and service passports in the territory of the other Party;

Desiring to strengthen the friendly relations between both countries;

Have agreed upon the following:

Article 1

The provisions of this Agreement apply to holders of any of the following passports:

1. Valid diplomatic, foreign service and service (hereinafter: service) passports of Hungary,
2. Valid diplomatic and official passports of the Republic of Maldives.

Article 2

Nationals of either Party holding any of the passports mentioned in Article 1, may enter into, exit from, transit through the territory of the other Party without a visa requirement and stay there without a residence permit for a period not exceeding ninety (90) days in any one hundred and eighty (180) days period, which entails considering the one hundred and eighty (180) day period preceding each day of stay.

Article 3

Nationals of either Party holding any of the passports mentioned in Article 1, must not undertake any paid activity that requires a work permit during their stay in the territory of the other Party.

Article 4

Nationals of either Party holding any of the passports mentioned in Article 1, shall abide by the laws and regulations in force during their stay in the territory of the other Party.

Article 5

The passports mentioned in Article 1, shall satisfy the following criteria:

- a. its validity shall extend at least 6 (six) months after the intended date of departure from the territory of the Parties
- b. it shall have been issued within the previous 10 (ten) years.

Article 6

Nationals of either Party holding any of the passports mentioned in Article 1, may enter and exit the territory of the other Party via official border-crossing points. While crossing borders, nationals of each Party shall comply with the rules and procedures set forth in the national legislation of the other Party.

Article 7

1. Nationals of either Party holding any of the passports mentioned in Article 1, who are appointed to a diplomatic or consular mission or international organization in the territory of the other Party, and their family members forming part of their household, holding any of the passports mentioned in Article 1, may also enter without a visa into the territory of the other Party and stay there for a period not exceeding the one described in Article 2. If their period of stay exceeds the length described in Article 2, they shall be required to obtain an appropriate entry visa prior to their entry.

2. The Parties shall notify each other of the arrival of their above mentioned nationals through diplomatic channels.

Article 8

This Agreement does not affect the right of the competent authorities of either Party to refuse entry of the nationals of the other Party holding any of the passports mentioned in Article 1 into their respective territories, reduce their period of stay or terminate it, where the nationals in question are considered non grata, especially if they present a risk to national security, public order or public health, or where their presence within the respective territory is illegal. In such case the Party responsible for the aforementioned measure shall notify the other Party in writing through diplomatic channels without delay.

Article 9

1. In case a passport referred to in Article 1 is lost or damaged in the territory of the country of the other Party, the national affected shall inform immediately the competent authorities of the receiving country through the diplomatic mission or consular post of the country of their nationality.
2. The diplomatic mission or consular post concerned shall issue to the aforementioned persons, in conformity with the legislation of their country, a document for returning to the country of their nationality, and shall notify the competent authorities of the receiving state accordingly.

Article 10

1. The Parties shall exchange personalized specimens of the passports mentioned in Article 1, through diplomatic channels, within thirty (30) days from the date of signature of this Agreement.
2. In case one of the Parties introduces a passport mentioned in Article 1,, the personalized specimens of the said passport shall be transmitted to the other Party through diplomatic channels at least thirty (30) days prior to the date of their introduction.

Article 11

The Parties may amend the provisions of this Agreement by mutual written consent. Any amendment shall be made in the form of a protocol constituting an integral part of the Agreement. The amendments shall enter into force in accordance with the provisions of paragraph (1) of Article 16 of this Agreement.

Article 12

1. This Agreement does not prejudice obligations arising from any bilateral agreements concluded between the Parties.
2. This Agreement shall in no way prejudice the obligations of Hungary deriving from its membership in the European Union and in the Schengen Area.

Article 13

The Parties shall implement this Agreement in accordance with the laws and regulations in force in both countries.

Article 14

The Parties shall amicably settle any disputes arising from the implementation or interpretation of the provisions of this Agreement by consultation through diplomatic channels.

Article 15

1. Either Party may temporarily suspend partly or entirely, the implementation of this Agreement for reasons of public security, public order or public health. The other Party must be notified through diplomatic channels within three (3) days about the suspension and about the termination thereof.
2. The suspension of the application of this Agreement does not affect the legal status of the nationals of either Party, holders of any of the passports mentioned in Article 1, staying in the territory of the other Party.

Article 16

This Agreement shall be concluded for an indefinite period and shall enter into force on the thirtieth (30th) day after receiving the last written notification through diplomatic channels by which the Parties have confirmed that their respective internal legal procedures required for the entry into force of this Agreement have been completed.

Article 17

Either Party may, at any time, notify the other Party in written form through diplomatic channels of its intention to terminate this Agreement. The termination shall take effect ninety (90) days after the date of receiving the said notification.

Done at Budapest, on 11th May 2023 in two originals, each in Hungarian and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence in interpretation the English text shall prevail.

2023. évi LXIV. törvény**a Magyarország Kormánya és Románia Kormánya között a Békéscsaba – Méhkerék – államhatár (Magyarország) és a Salonta (Nagyszalonta) – államhatár (Románia) közötti gyorsforgalmi úti kapcsolat létesítéséről szóló Megállapodás kihirdetéséről***

- 1. §** Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad a Magyarország Kormánya és Románia Kormánya között a Békéscsaba – Méhkerék – államhatár (Magyarország) és a Salonta (Nagyszalonta) – államhatár (Románia) közötti gyorsforgalmi úti kapcsolat létesítéséről szóló Megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) kötelező hatályának elismerésére.
- 2. §** Az Országgyűlés a Megállapodást e törvénnyel kihirdeti.
- 3. §** (1) A Megállapodás hiteles magyar nyelvű szövegét az 1. melléklet tartalmazza.
(2) A Megállapodás hiteles angol nyelvű szövegét a 2. melléklet tartalmazza.
- 4. §** (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
(2) A 2. §, a 3. §, az 1. melléklet és a 2. melléklet a Megállapodás 7. Cikk (3) bekezdésében meghatározott időpontban lép hatályba.
(3) A Megállapodás, a 2. §, a 3. §, az 1. melléklet és a 2. melléklet hatálybalépésének naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter annak ismertté válását követően a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett közleményével állapítja meg.
- 5. §** Az e törvény végrehajtásához szükséges intézkedésekről a közlekedésért felelős miniszter gondoskodik.

Novák Katalin s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

* A törvényt az Országgyűlés a 2023. október 9-i ülésnapján fogadta el.

1. melléklet a 2023. évi LXIV. törvényhez

Megállapodás Magyarország Kormánya és Románia Kormánya között a Békéscsaba – Méhkerék – államhatár (Magyarország) és a Salonta (Nagyszalonta) – államhatár (Románia) közötti gyorsforgalmi úti kapcsolat létesítéséről

Magyarország Kormánya és Románia Kormánya (a továbbiakban: a Szerződő Felek)

- törekedve a jószomszédi és baráti kapcsolatok további fejlesztésére és erősítésére, valamint az együttműködés szélesítésére a kétoldalú gazdasági kapcsolatok, a nemzetközi kereskedelem, a turizmus és a közlekedés területén,
- különös tekintettel azon szándékukra, hogy megteremtsék a zavartalan nemzetközi és kétoldalú közúti közlekedés feltételeit a magyar–román államhatár körzetében,
- figyelembe véve a közúti infrastruktúra fejlesztése során az Európai Unió jogszabályait, illetve a fenntartható fejlődés feltételei biztosításának szükségességét a környezetre gyakorolt káros hatások csökkentése, valamint a közúti forgalom folyamatosságának biztosítása és biztonságának növelése céljából,
- tekintettel a két állam közötti nemzetközi szerződésekre és megállapodásokra,

az alábbiakban állapodnak meg:

1. Cikk

- (1) A Szerződő Felek közvetlen kapcsolatot létesítenek a két ország között az alábbi autóutak összekötésével:
 - magyar részről: Békéscsaba – Méhkerék – államhatár,
 - román részről: Salonta (Nagyszalonta) – államhatár.
- (2) A két gyorsforgalmi út az E50/1 és az E51 számú határjelek között metszi a magyar–román államhatárt, és a Szerződő Felek illetékes hatóságai, szervei, valamint szakértői által a közúti közlekedés biztonsága és védelme szem előtt tartásával meghatározott jellemzőkkel kapcsolódik egymáshoz.
- (3) A schengeni vívmányok Románia általi teljes körű alkalmazásának időpontjáig a Salonta (Nagyszalonta) – államhatár (RO) és Békéscsaba – Méhkerék – államhatár (H) közötti gyorsforgalmi úton a nemzetközi közúti forgalmat a hatályos szerződéseknek megfelelően román–magyar határátkelőhely megnyitásával kell biztosítani. A határátkelőhely Románia területén létesül.

2. Cikk

A jelen Megállapodás 1. Cikkének (1) bekezdésében említett két gyorsforgalmi út összekötése azzal a céllal jön létre, hogy biztosítsa a szükséges feltételeket az akadálymentes nemzetközi közúti forgalom számára.

3. Cikk

- (1) A Szerződő Felek a saját államuk területére eső, irányonként két sávós (2×2) gyorsforgalmi utat és annak minden tartozékát az európai uniós jogi aktusokkal harmonizált saját jogszabályaik szerint építik meg, amelyhez az egyes Szerződő Felek a szükséges finanszírozást a számukra elérhető forrásokból biztosítják.
- (2) A Szerződő Felek elvégzik a csatlakozó gyorsforgalmi útszakaszok határon áterjedő környezeti hatásvizsgálatát az országhatáron áterjedő környezeti hatások vizsgálatáról szóló, Espoo-ban, 1991. február 25-én kelt ENSZ/EGB egyezményben meghatározottak szerint, valamint az országhatáron áterjedő környezeti hatások vizsgálatáról szóló, 1991-ben aláírt espoo-i ENSZ/EGB egyezményhez kapcsolódó, a stratégiai környezeti vizsgálatról szóló jegyzőkönyv alapján, amelyet az Európai Bizottság 2003. május 21-én írt alá és az Európai Unió Tanácsa 2008/871/EK határozatával hagyott jóvá.
- (3) Az összekötő gyorsforgalmi útszakaszok kivitelezése és működési ideje alatt a Szerződő Felek biztosítják a nemzeti és nemzetközi környezetvédelmi előírások betartását, ideértve a környezeti hatásvizsgálatot, a víztestek védelmét, valamint az élőhelyek és fajok védelmét.

4. Cikk

- (1) A jelen Megállapodás végrehajtásában
 - illetékes szerv Magyarországon a közlekedésért felelős miniszter által vezetett minisztérium,
 - illetékes hatóság Romániában a Közlekedési és Infrastruktúraügyi Minisztérium (a továbbiakban: a Minisztériumok).
- (2) A jelen Megállapodás végrehajtásával kapcsolatos feladatokat a Minisztériumok által létrehozott kétoldalú szakértői munkacsoport (a továbbiakban: Munkacsoport) koordinálja.
- (3) A Munkacsoport tevékenységének irányítása céljából a Minisztériumok mindegyike kijelöl egy munkacsoporti elnököt, és megnevezi a munkacsoport tagjait, akiről a másik Minisztériumot írásban tájékoztatja.
- (4) A Munkacsoport meghatározza saját ügyrendjét, és tevékenységébe szükség szerint további szakértőket is bevonhat.
- (5) A Munkacsoport az üléseit a Szerződő Felek államának területén felváltva tartja meg.

5. Cikk

A jelen Megállapodás 1. cikkének (1) bekezdésében említett két gyorsforgalmi út összeköttetése megépítésének műszaki és adminisztratív feltételeit, valamint a forgalombahelyezés időpontját és feltételeit, továbbá az üzemeltetés módját a Szerződő Felek a Munkacsoport javaslatai alapján határozzák meg.

6. Cikk

A jelen Megállapodás értelmezéséből és alkalmazásából eredő vitákat a Szerződő Feleknek kell rendezniük, a Munkacsoporton belül. Megegyezés hiányában a Szerződő Felek a vitás kérdéseket diplomáciai úton rendezik.

7. Cikk

- (1) Jelen Megállapodást a Szerződő Felek határozatlan időre kötik meg.
- (2) A Szerződő Feleknek a jelen Megállapodást belső jogszabályaiknak megfelelően jóvá kell hagyniuk.
- (3) A Megállapodás annak a későbbi, diplomáciai úton kapott értesítésnek a kézhezvételétől számított harmincadik (30.) napon lép hatályba, amelyben a Szerződő Felek tájékoztatják egymást, hogy a belső jogszabályaik által a Megállapodás hatálybalépéséhez meghatározott eljárás befejeződött.
- (4) A jelen Megállapodás a Szerződő Felek megegyezése alapján írásban bármikor módosítható. A jelen Megállapodás bármely módosítása a jelen Megállapodás hatálybalépéséhez szükséges eljárások szerint lép hatályba.
- (5) A jelen Megállapodást a másik félhez diplomáciai úton intézett írásos értesítéssel bármelyik Szerződő Fél felmondhatja. Ebben az esetben a Megállapodás a felmondásról szóló diplomáciai értesítés kézhezvételének napjától számított hat (6) hónap elteltével hatályát veszti.

Fentiek hitelül alulírottak, akiket erre Kormányuk megfelelően felhatalmazott, a jelen Megállapodást aláírják.

Készült Bukarestben, 2023. év április hó 4. napján, két (2) eredeti példányban magyar, román és angol nyelven, mindegyik szöveg egyaránt hiteles. Eltérő értelmezés esetén az angol nyelvű szöveg az irányadó.

*2. melléklet a 2023. évi LXIV. törvényhez***Agreement between the Government of Hungary and the Government of Romania on the establishment of the express road connection between Békéscsaba – Méhkerék – State border (H) and Salonta – State border (RO)**

The Government of Hungary and the Government of Romania (hereinafter: the Contracting Parties),

- aiming at the mutual promotion and the further strengthening of good neighbourly and friendly relationships, as well as the widening of cooperation in the area of bilateral economic relations, international trade, tourism and transport,
- with special regard to their intention to establish the necessary conditions for a fluent international and bilateral road traffic in the area of the Hungarian–Romanian State border,
- taking into account the European Union legislation with respect to the development of road infrastructure and the necessity of securing the conditions for sustainable development, through this to decrease the negative influences on the environment, and increase the continuity and safety of road traffic,
- taking into consideration the international treaties and agreements between the two States,

have agreed as follows:

ARTICLE 1

- (1) The Contracting Parties establish a link between the two countries by a direct connection of the following express roads:
 - from the Hungarian side: Békéscsaba – Méhkerék – State border,
 - from the Romanian side: Salonta – State border.
- (2) The two express roads intersect the Hungarian–Romanian State border between border markers E50/1 and E51 and connect with each other, with the characteristic features that ensure road traffic safety and security, laid down by the competent authorities, bodies and experts of the Contracting Parties.
- (3) Until the date of full application by Romania of the Schengen acquis, the passage of international road traffic on the express road between Salonta – State border (RO) and Békéscsaba – Méhkerék – State border (H) is ensured by opening a Romanian–Hungarian border crossing point. The border crossing point will be located on the territory of Romania.

ARTICLE 2

The connection of the two express roads mentioned in paragraph (1) of the Article 1 of this Agreement is established with the aim to ensuring the necessary conditions for a fluent international road traffic.

ARTICLE 3

- (1) The Contracting Parties build the express roads with a dual-dual (2×2) traffic lane profile, including all their corresponding facilities, on the territory of their respective States, in compliance with their national legislation harmonised with the legal acts of the European Union, for which the required financing shall be provided from the available funds identified by each Contracting Party.
- (2) The Contracting Parties carry out the environmental impact assessment in a transboundary context of the joining express road sections, as defined by the 1991 UN/ECE Espoo Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context, done on 25 February 1991, and by the Protocol on Strategic Environmental Assessment to the 1991 UN/ECE Espoo Convention, signed on 21 May 2003 by the European Commission, and approved by the Council of the European Union Decision 2008/871/EC.
- (3) Throughout the construction and duration of operation of the joining express road sections, the Contracting Parties ensure that national and international environmental protection provisions are complied with, including with regard to environmental impact assessment, protection of water bodies, as well as protection of habitats and species.

ARTICLE 4

- (1) For the implementation of the present Agreement:
 - – the competent authority for the Hungarian side is the Ministry led by the Minister in charge of transport,
 - the competent authority for the Romanian side is the Ministry of Transport and Infrastructure (hereinafter: Ministries).
- (2) The tasks related to the implementation of the present Agreement are coordinated by a bilateral expert working group (hereinafter: the Working Group) established by the Ministries.
- (3) For the management of the activity of the Working Group, each Ministry designates a leader of the Working Group and appoints its members and informs thereof the other Ministry, in writing.
- (4) The Working Group lays down its rules of procedure and may involve other experts in its activity as well, as needed.
- (5) The Working Group meetings shall take place, alternatively, on the territory of the State of each Contracting Party.

ARTICLE 5

The Contracting Parties determine the technical and administrative conditions of the construction of the two express roads' connection mentioned in paragraph (1) of Article 1 of this Agreement, as well as the conditions and the date of the commencement of its operation and the method of operation, on the basis of the recommendation of the Working Group.

ARTICLE 6

Any disputes resulted from the interpretation and application of the present Agreement shall be solved by the Contracting Parties, within the Working Group. In case of failure, the Contracting Parties settle their disputes through diplomatic channels.

ARTICLE 7

- (1) The Contracting Parties conclude the present Agreement for an indefinite term.
- (2) The Contracting Parties approve the present Agreement in accordance with their national legal regulations.
- (3) The present Agreement enters into force on the thirtieth (30th) day after the receipt of the latest diplomatic notification, by which the Contracting Parties notify each other about fulfilment of the internal procedures required by their national legislations for its entry into force.
- (4) Based on the consent of the Contracting Parties, the present Agreement can be modified in writing, at any time. Any amendment to the present Agreement shall enter into force in a manner identical with the entering into force of the present Agreement.
- (5) The present Agreement may be terminated by either Contracting Party, in writing, through diplomatic channels. In this case, the present Agreement ceases to be in force six (6) months after the receipt of the diplomatic notification of the termination of the Agreement by the other Contracting Party.

IN WITNESS THEREOF, the undersigned, duly authorised by the respective Governments, sign the present Agreement.

Done in Bucharest, on the 4th day of the month of April, in the year 2023, in two (2) originals, each of them in the Hungarian, Romanian and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

**2023. évi LXV. törvény
a Magyarország Kormánya és Türkmenisztán Kormánya között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről szóló megállapodás kihirdetéséről***

- 1. §** Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad a Magyarország Kormánya és Türkmenisztán Kormánya között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről szóló megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) kötelező hatályának elismerésére.
- 2. §** Az Országgyűlés a Megállapodást e törvénnyel kihirdeti.
- 3. §** (1) A Megállapodás hiteles magyar nyelvű szövegét az 1. melléklet tartalmazza.
(2) A Megállapodás hiteles angol nyelvű szövegét a 2. melléklet tartalmazza.
- 4. §** (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
(2) A 2. §, a 3. §, valamint az 1. melléklet és a 2. melléklet a Megállapodás 17. cikk 2. bekezdésében foglalt időpontban lép hatályba.
(3) A Megállapodás, a 2. §, a 3. §, valamint az 1. melléklet és a 2. melléklet hatálybalépésének naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter – annak ismertté válását követően – a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett közleményével állapítja meg.
- 5. §** Az e törvény végrehajtásához szükséges intézkedésekről a külgazdasági ügyekért felelős miniszter gondoskodik.

Novák Katalin s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1. melléklet a 2023. évi LXV. törvényhez

**MEGÁLLAPODÁS MAGYARORSZÁG KORMÁNYA ÉS TÜRKMENISZTÁN KORMÁNYA KÖZÖTT
A BERUHÁZÁSOK ÖSZTÖNZÉSÉRŐL ÉS KÖLCSÖNÖS VÉDELMEÉRŐL**

Magyarország Kormánya és Türkmenisztán Kormánya (a továbbiakban: „Szerződő Felek”),

attól az óhajtól vezérelve, hogy a gazdasági együttműködést mindkét Szerződő Fél javára erősítsék,

azzal a szándékkal, hogy kedvező feltételeket teremtsenek és tartsanak fenn az egyik Szerződő Fél beruházóinak beruházásaihoz a másik Szerződő Fél területén, és

arra törekedve, hogy a beruházások összhangban álljanak az egészség, a biztonság és a környezet védelmével, illetve a nemzetközi és a Szerződő Felek nemzeti joga által elismert emberi jogok, munkavállalói jogok és a vállalati társadalmi felelősségvállalás nemzetközileg elismert normáinak előmozdításával és védelmével;

attól az óhajtól vezérelve, hogy ösztönözzék a Szerződő Felek fenntartható fejlődéséhez hozzájáruló beruházásokat;

célul tűzve ki a beruházók és a fogadó állam jogai és kötelezettségei közötti általános egyensúly biztosítását;

annak tudatában, hogy a beruházásoknak a jelen Megállapodással összhangban történő ösztönzése és kölcsönös védelme elősegíti az üzleti kezdeményezéseket ezen a területen,

megállapodtak a következőkben:

* A törvényt az Országgyűlés a 2023. október 9-i ülésnapján fogadta el.

1. cikk

Meghatározások

A Megállapodás alkalmazásában:

1. A „beruházás” kifejezés magában foglal minden olyan vagyoni értéket, melyet az egyik Szerződő Fél valamely beruházója gazdasági tevékenységgel összefüggésben fektetett be a másik Szerződő Fél területén ez utóbbi törvényeivel és jogszabályaival összhangban, ideértve olyan más jellemzőket, mint a tőke vagy más források lekötése, az elvárt nyereség, a kockázatvállalás, illetve egy bizonyos időtartam. Beruházásnak minősül többek között:
 - a. az ingó és ingatlan tulajdont, valamint minden ahhoz kapcsolódó jogot, beleértve a jelzálogot, zálogot, a zálogjogot és minden más hasonló jogot;
 - b. a részvényt, az üzletrészt és a vállalati kötvényt, illetve a társasági érdekelttség egyéb formáit;
 - c. a beruházáshoz kapcsolódó pénzkövetelést vagy gazdasági értékkel rendelkező teljesítés nyújtására vonatkozó követelést;
 - d. a szellemi és ipari tulajdonhoz fűződő jogot, ideértve a beruházáshoz kapcsolódó szerzői jogot, védjegyet, szabadalmat, formatervezési mintát, növényfajta oltalomhoz való jogokat, technikai eljárást, know-how-t, kereskedelmi titkot, földrajzi eredetmegjelölést, kereskedelmi nevet és goodwillt, és minden más hasonló jogot a Szerződő Felek törvényeivel és jogszabályaival összhangban;
 - e. minden jogszabály vagy szerződés által biztosított jogot, valamint annak a Szerződő Félnek a jogszabályain alapuló mindenfajta engedélyt és jóváhagyást, amelynek a területén a beruházást létesült, beleértve a természeti erőforrások kutatására, kitermelésére, művelésére vagy kiaknázására vonatkozó koncessziót.A vagyoni érték beruházási formájának későbbi megváltozása nem érinti annak beruházás jellegét, feltéve, hogy ez a változás annak a Szerződő Félnek a törvényeivel és egyéb jogszabályaival összhangban áll, amelynek területén a beruházás létesült.
2. A „beruházó” kifejezés az egyik Szerződő Fél minden olyan természetes vagy jogi személyét jelenti, amely a másik Szerződő Fél területén beruházást valósított meg.
 - a. A „természetes személy” kifejezés az olyan természetes személyt jelenti, aki bármelyik Szerződő Fél állampolgára annak törvényei értelmében.
 - b. A „jogi személy” kifejezés azt a jogalanyt jelenti, amely az egyik Szerződő Fél területén, annak hatályos törvényeivel és jogszabályaival összhangban jött létre illetve került bejegyzésre, továbbá központi irányítása vagy gazdasági tevékenységének székhelye az egyik Szerződő Fél területén található.
3. A „hozam” kifejezés a beruházásból származó eredményt jelenti, és magában foglalja különösen, de nem kizárólagosan a nyereséget, a kamatot, a tőkenyereséget, az osztalékot, a jogdíjat vagy egyéb díjat.
4. A „terület” kifejezés jelenti:
 - a. Magyarország tekintetében: azt a területet, amely fölött Magyarország a nemzetközi joggal összhangban szuverenitást, felségjogokat vagy joghatóságot gyakorol;
 - b. Türkmenisztán tekintetében: Türkmenisztán területét, beleértve Türkmenisztán felségvizeit, légtérét és minden más tengeri övezetet (beleértve a felszíni és a felszín alatti vizeket), amely felett Türkmenisztán felségjogokat és joghatóságot gyakorol vagy gyakorolhat a területén hatályos jogszabályoknak és a nemzetközi jog szabályainak megfelelően.
5. A „szabadon átváltható pénznem” kifejezés azt a pénznemet jelenti, amelyet széles körben használnak fizetésre nemzetközi üzleti tranzakciók során és széles körben forgalmaznak a vezető nemzetközi devizapiacokon, amennyiben ez nem ellentétes egyik Szerződő Fél jogszabályaival sem, függetlenül attól, hogy a Nemzetközi Valutaalap miként határozza meg a szabadon átváltható és szabadon használható pénznemek körét.

2. cikk

A beruházások ösztönzése és védelme

1. Mindkét Szerződő Fél ösztönzi a másik Szerződő Fél beruházóit, és kedvező körülményeket teremt számukra annak érdekében, hogy területén beruházást létesítsenek, továbbá törvényeivel és jogszabályaival összhangban lehetővé teszi az ilyen beruházások létrehozását.
2. Mindkét Szerződő Fél – a 3–6. bekezdésekkel összhangban – a saját területén tisztességes és méltányos bánásmódot, teljes körű védelmet és biztonságot nyújt a másik Szerződő Fél beruházóinak és az általuk létesített beruházások tekintetében.

3. A tisztességes és méltányos elbánás biztosítására vonatkozó kötelezettség megszegésének minősülnek a beruházások vonatkozásában az alábbi intézkedések vagy intézkedéssorozatok:
 - a. az igazságszolgáltatás megtagadása büntető-, polgári vagy közigazgatási eljárás során; vagy
 - b. eljárási szabályok súlyos megsértése – ideértve az átláthatóság súlyos megsértését és a hatékony jogorvoslathoz való jog érvényesülésének sérelmét – a bírósági vagy közigazgatási eljárás során; vagy
 - c. a nyilvánvaló önkényesség; vagy
 - d. nyilvánvalóan jogellenes alapon történő célzott hátrányos megkülönböztetés, például nemi, faji vagy vallási hovatartozás alapján; vagy
 - e. a zaklatás, kényszerítés, hatalommal való visszaélés és hasonló rosszhiszemű magatartás.
4. Az egyértelműség érdekében, a „teljes körű védelem és biztonság” a Szerződő Félnek a beruházók és az érintett beruházások fizikai biztonságával kapcsolatos kötelezettségére vonatkozik.
5. E Megállapodás valamely más rendelkezésének vagy egy ettől különböző nemzetközi megállapodásnak a megsértése nem jelenti e cikk megsértését.
6. Az a tény, hogy egy intézkedés a nemzeti jog valamely rendelkezését sérti, önmagában nem minősül e cikk megsértésének; bíróságnak kell mérlegelnie, hogy valamelyik Szerződő Fél a 2. bekezdésben foglalt kötelezettségekkel összeegyeztethetetlenül járt-e el.
7. A Szerződő Felek nem ösztönözik a beruházásokat országuk környezetvédelmi, munkaügyi, munkaegészségügyi vagy munkavédelmi jogszabályainak enyhítésével, vagy az alapvető munkaügyi előírások lazításával. Ha az egyik Szerződő Fél úgy ítéli meg, hogy a másik Szerződő Fél ilyen ösztönzést kínált fel, akkor konzultációt kezdeményezhet a másik Szerződő Féllel, és a két Szerződő Fél egyeztetést folytat az ilyen jellegű ösztönzés elkerülése érdekében.

3. cikk

Beruházás és szabályozási intézkedések

1. E Megállapodás rendelkezései nem befolyásolják a Szerződő Felek azon jogát, hogy területükön belül szabályozási intézkedéseket hozzanak olyan jogszerű szakpolitikai célkitűzések megvalósítása érdekében, mint például a közegészségügy, a biztonság, a környezet vagy a közkerölcs védelme, a szociális vagy fogyasztóvédelem, vagy a kulturális sokféleség előmozdítása és védelme.
2. Pusztán az a tény, hogy valamely Szerződő Fél olyan szabályozást alkalmaz – beleértve a törvényeinek módosítását is –, amely negatívan érinti a beruházásokat vagy befolyásolja a beruházó által várható nyereséget, önmagában még nem minősül a jelen Megállapodásból fakadó kötelezettségek megsértésének.
3. Az egyértelműség érdekében, valamely Szerződő Fél arra vonatkozó döntése, hogy nem nyújt, nem hosszabbít meg vagy nem tart fenn egy támogatást
 - a. és sem jogszabály, sem szerződés alapján nem áll fenn kötelezettség a támogatás nyújtására, meghosszabbítására vagy fenntartására vonatkozóan; vagy
 - b. arra a támogatás nyújtásához, meghosszabbításához vagy fenntartásához kapcsolódó feltételekkel összhangban kerül sor,

az nem minősül a jelen Megállapodás rendelkezései megsértésének.

A jelen Megállapodás egyik rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy kizárja bármelyik Szerződő Fél számára, hogy a támogatás nyújtását megszüntesse vagy a támogatást visszafizettesse, ha az ilyen intézkedésre a Szerződő Felek között fennálló nemzetközi kötelezettségeknek való megfelelés érdekében van szükség, vagy ha azt az illetékes bíróság, közigazgatási bíróság vagy más illetékes hatóság rendelte el, továbbá nem értelmezhető úgy, hogy az érintett Szerződő Fél kártalanítani köteles ezért a beruházót.

4. cikk

Nemzeti és legnagyobb kedvezményes elbánás

1. Az egyes Szerződő Felek a másik Szerződő Fél beruházóit és beruházását olyan elbánásban részesítik, amely nem kevésbé kedvező, mint az az elbánás, amelyet saját beruházóik és azok beruházásai számára hasonló helyzetben területükön beruházásaik fenntartása, működtetése, igazgatása, használata, élvezete, értékesítése vagy velük való rendelkezés vonatkozásában biztosítanak.

2. Az egyes Szerződő Felek a másik Szerződő Fél beruházóit és azok beruházásait olyan elbánásban részesítik a területükön létrehozott beruházásaik működtetése, fenntartása, igazgatása, használata, élvezete, értékesítése vagy a velük való rendelkezés tekintetében, amely nem kevésbé kedvező, mint egy harmadik állam beruházói vagy azok beruházásai részére hasonló helyzetekben biztosított elbánás.
3. Az egyértelműség érdekében a Szerződő Felek rögzítik, hogy a 2. bekezdésben hivatkozott „elbánás” nem foglalja magában a beruházó és állam közötti beruházásokkal kapcsolatos viták megoldására irányuló, más beruházási szerződésekben vagy bármely más megállapodásokban szereplő eljárásokat. A más nemzetközi beruházási szerződésekben vagy kereskedelmi megállapodásokban szereplő lényeges kötelezettségek önmagukban nem minősülnek „elbánásnak”, és így nem vezethetnek e cikk megsértéséhez, ha a Szerződő Fél azokból fakadóan nem fogadott el vagy tartott fenn intézkedéseket.
4. Jelen Megállapodásnak a nemzeti elbánásra és a legnagyobb kedvezményes elbánásra vonatkozó rendelkezései nem alkalmazandók a Szerződő Fél által vámunió, gazdasági vagy monetáris unió, közös piac vagy szabadkereskedelmi övezet tagjaként való kötelezettségei alapján nyújtott előnyökre.
5. A Szerződő Felek tudomásul veszik, hogy a Szerződő Félnek a vámunió, gazdasági vagy monetáris unió, közös piac vagy szabadkereskedelmi övezet tagjaként való kötelezettségei magukban foglalják azon nemzetközi szerződésből vagy viszonyossági megállapodásból fakadó kötelezettségeket, amelyeket a vámunió, gazdasági vagy monetáris unió, közös piac vagy szabadkereskedelmi övezet köt.
6. E cikk rendelkezései nem értelmezhetők úgy, hogy a Szerződő Felek kötelesek a másik Szerződő Fél beruházóira vagy az általuk létrehozott beruházásokra vagy az azokon elért hozamra olyan elbánás, preferencia vagy kiváltság előnyeit kiterjeszteni, amelyeket az előbbi Szerződő Fél:
 - a. olyan többoldalú nemzetközi beruházásvédelmi megállapodás alapján nyújthat, amelyben valamelyik Szerződő Fél részes fél vagy azzá válhat;
 - b. olyan nemzetközi megállapodás vagy megegyezés alapján nyújthat, amely teljes egészében vagy főként az adózással kapcsolatos.

5. cikk

Kártalanítás veszteségeikért

1. Ha bármelyik Szerződő Fél beruházóinak a beruházásai vagy azok hozamai háború, fegyveres összeütközés, szükségállapot, felkelés, lázadás, zavargás vagy egyéb hasonló esemény miatt a másik Szerződő Fél területén veszteséget szenvednek, az utóbbi Szerződő Fél a helyreállítás, kártalanítás, kárpótlás vagy egyéb rendezés tekintetében olyan bánásmódban részesíti azokat, amely nem kedvezőtlenebb, mint az utóbbi Szerződő Fél által a saját beruházóinak vagy bármelyik harmadik állam beruházóinak biztosított bánásmód közül a kedvezőbb.
2. Nem érintve ennek a cikknek az 1. bekezdésében foglaltakat, az egyik Szerződő Fél azon beruházói számára, akik abban a bekezdésben foglalt események miatt a másik Szerződő Fél területén veszteségeket szenvednek abból kifolyólag, hogy
 - a. tulajdonukat, vagy annak egy részét a másik Szerződő Fél hadserege, illetve hatóságai igénybe vették;
 - b. tulajdonukat, vagy annak egy részét a másik Szerződő Fél hadserege, illetve hatóságai megsemmisítették, és erre nem harci cselekmények folytán vagy a helyzet szükségszerűsége miatt került sor,igazságos, megfelelő és tényleges helyreállítás vagy kártalanítás jár azon Szerződő Fél részéről, melynek a területén a veszteség bekövetkezett.

A kártalanítás kereskedelmileg indokolt mértékű kamatot is magában foglal a veszteség bekövetkezésének napjától kezdődően a fizetés napjáig terjedő időszakra vonatkozóan.

6. cikk

Kisajátítás

1. Egyik Szerződő Fél beruházóinak beruházásait vagy hozamait sem államosíthatják, sajátíthatják ki közvetlenül vagy közvetetten, vagy vethetik olyan intézkedések alá a másik Szerződő Fél területén, melyek hatása megegyezik az államosítással vagy kisajátítással (a továbbiakban „kisajátítás”), kivéve, ha az közérdekből történik. A kisajátítást hátrányos megkülönböztetésektől mentesen, megfelelő törvényes eljárás keretében kell végrehajtani és egyidejűleg rendelkezni kell az azonnali, megfelelő és tényleges kártalanítás megfizetéséről. A kártalanításnak egyenértékűnek kell lennie a kisajátított beruházásnak azzal a tisztességes piaci értékével, amely a kisajátítást közvetlenül megelőző időpontban, illetve a közelgő kisajátítás közismertté válásakor érvényes volt – attól függően, hogy melyik időpont következett be hamarabb –, valamint a kisajátítás napjától kezdődően a tényleges fizetés

napjáig terjedő időszakra vonatkozóan kereskedelmileg indokolt mértékű, piaci alapon megállapított kamatot is kell tartalmaznia, és késedelem nélkül teljesítendőnek, ténylegesen hozzáférhetőnek és szabadon átváltható pénznemben szabadon átutalhatónak kell lennie.

2. A Megállapodás alkalmazásában:
 - a. közvetett kisajátítás valamely Szerződő Fél olyan intézkedésének vagy intézkedéssorozatának eredményeként áll elő, amelynek hatása – a tulajdonjog elvonása vagy nyílt lefoglalás nélkül is – egyenértékű a közvetlen kisajátítással;
 - b. tényeken alapuló, eseti vizsgálatot igényel annak megállapítása, hogy egy adott tényállás mellett valamelyik Szerződő Fél intézkedésének vagy intézkedései sorozatának a közvetlen kisajátítással egyenértékű hatása van-e, figyelembe véve többek között az alábbi tényezőket: (i) az intézkedés vagy az intézkedések sorozatának gazdasági hatása, bár pusztán az a tény, hogy valamelyik Szerződő Fél intézkedése vagy intézkedéseinek sorozata hátrányosan érinti egy beruházás gazdasági értékét, nem alapozza meg annak megállapítását, hogy közvetett kisajátítás történt, (ii) a Szerződő Fél intézkedésének vagy intézkedéssorozatának időtartama, (iii) az intézkedések vagy az intézkedéssorozat jellege, nevezetesen a célja és tartalma;
 - c. nem jelent közvetett kisajátítást a Szerződő Felek olyan, megkülönböztetéstől mentes intézkedése vagy intézkedéssorozata, amelyet jóhiszeműen és önkényesség nélkül, valamilyen jogszerű közcélból – beleértve a közegészségügyi, közbiztonsági és környezetvédelmi célokat – dolgoznak ki és alkalmaznak, az elérni kívánt célhoz szükséges és azzal arányos mértékben.

7. cikk

Átutalások

1. A Szerződő Felek lehetővé teszik a beruházásokkal és hozamokkal kapcsolatos kifizetések szabad átutalhatóságát. Az átutalásoknak szabadon átváltható pénznemben kell történniük, összhangban annak a Szerződő Félnak a törvényeivel és jogszabályaival, ahol a beruházást létrehozták, minden korlátozás és indokolatlan késedelem nélkül. Az ilyen átutalások különösen, de nem kizárólagosan a következőket foglalják magukban:
 - a. a tőkét és a beruházás fenntartására vagy növelésére fordított pótlólagos összegeket;
 - b. a jelen Megállapodás 1. cikkének 3. bekezdésében meghatározott hozamokat;
 - c. a beruházás működtetése során felmerülő költségek fedezéséhez szükséges összegeket, mint például a jogdíjak és licenccdíjak, vagy egyéb, hasonló költségek;
 - d. a szerződésekkel, hitelszerződésekkel kapcsolatos kifizetéseket;
 - e. a beruházás részleges vagy teljes eladásából vagy felszámolásából befolyó összegeket;
 - f. a beruházáshoz kapcsolódóan külföldről alkalmazott természetes személyeknek azt a bérét vagy egyéb keresetét, amely azon Szerződő Fél törvényeinek és jogszabályainak hatálya alá tartozik, ahol a beruházást létrehozták;
 - g. a jelen Megállapodás 5. és 6. cikke szerinti kártalanítási kötelezettségeket;
 - h. a jelen Megállapodás 9. cikke szerinti vitarendezésből származó kifizetéseket.
2. Az átutalásokat azt követően kell teljesíteni, hogy a beruházó eleget tett valamennyi, a beruházás helye szerinti Szerződő Fél területén hatályban lévő törvényekben előírt pénzügyi kötelezettségének.
3. E cikk egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az megakadályozza azt, hogy valamelyik Szerződő Fél méltányos és megkülönböztetésmentes módon, és nem az átutalások rejtett korlátozásának minősülő módon alkalmazza a következőkhöz kapcsolódó saját törvényeit:
 - a. csőd, fizetéseképtelenség vagy a hitelezők jogainak védelme;
 - b. értékpapírok kibocsátása, az azokkal való kereskedelem és ügyletek;
 - c. büntetendő vagy bűncselekmények;
 - d. átutalásokhoz kapcsolódó pénzügyi jelentéstételi vagy nyilvántartási kötelezettség, amikor ez a bűnüldöző vagy a pénzügyi szabályozó hatóságok részére történő segítségnyújtás érdekében szükséges;
 - e. ítéletek végrehajtása bírósági végrehajtási eljárásban.
4. A jelen Megállapodás tekintetében árfolyamoknak – eltérő megegyezés hiányában – az átutalást lebonyolító hitelintézet által, a beruházást befogadó Szerződő Fél törvényeivel és jogszabályaival összhangban általánosan alkalmazott és közzétett árfolyamok tekintendők. Amennyiben ilyen árfolyam nem létezik – eltérő megegyezés hiányában – a hivatalos árfolyamot kell alkalmazni.

8. cikk**Jogátruházás**

1. Amennyiben az egyik Szerződő Fél vagy annak kijelölt ügynöksége a másik Szerződő Fél területén megvalósult beruházására vonatkozóan nyújtott garancia vagy biztosítás alapján saját beruházóinak kifizetést teljesít, az utóbbi Szerződő Fél elismeri:
 - a. a beruházó bármilyen jogának vagy követelésének átszállását az előbbi Szerződő Félre vagy annak kijelölt ügynökségére az annak országában érvényes valamely jogszabály vagy jogügylet útján, valamint,
 - b. hogy az előbbi Szerződő Fél vagy annak kijelölt ügynöksége jogutódlás címén jogosult a beruházó jogainak gyakorlására és követeléseinek érvényesítésére, továbbá átvállalja a beruházással kapcsolatos kötelezettségeket.
2. Az átruházott jogok és követelések nem haladhatják meg a beruházó eredeti jogait és követeléseit.

9. cikk**Beruházási viták rendezése az egyik Szerződő Fél és a másik Szerződő Fél valamely beruházója között**

1. Az egyik Szerződő Fél beruházója és a másik Szerződő Fél között felmerülő, az utóbbi Szerződő Fél területén lévő beruházással kapcsolatos vitákat a vitában álló feleknek – amennyiben lehetséges – peren kívül, tárgyalások útján kell egymás közt rendezniük.
2. A tárgyalások azon a napon kezdődnek, amikor az egyik Szerződő Fél kifogással élő beruházója írásban kéri a másik Szerződő Felet a vitás kérdés megtárgyalására. A vita peren kívüli, tárgyalásos rendezésének megkönnyítése végett az írásbeli értesítésben tételesen fel kell sorolni a vitás kérdéseket, a vita tényállását, a kifogással élő beruházó megállapításait (ide értve a bizonyítékként szolgáló dokumentumokat is), valamint ezek feltételezett jogalapját. Az attól a naptól számított 90 napon belül, hogy az egyik Szerződő Fél panasszal élő beruházója írásban kérte fel tárgyalásra a másik Szerződő Felet, eltérő megegyezés hiányában legalább egy konzultációt meg kell tartani.
3. Ha az egyik Szerződő Fél beruházója és a másik Szerződő Fél közötti vita az ilyen tárgyalásokra vonatkozó igény írásbeli benyújtása utáni hat hónapon belül nem rendezhető ily módon, akkor az érintett beruházónak jogában áll a vitát beterveztetni:
 - a. annak a Szerződő Félnek az illetékes bíróságához, amelynek a területén a beruházás létesült; vagy
 - b. az Államok és más államok természetes és jogi személyei közötti beruházási viták rendezéséről Washingtonban, 1965. március 18-án kelt Egyezmény vonatkozó rendelkezései szerint a Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központjához (ICSID), amennyiben mindkét Szerződő Fél részesévé vált az Egyezménynek; vagy
 - c. olyan nemzetközi ad hoc választottbírósághoz, amely az Egyesült Nemzetek Nemzetközi Kereskedelmi Jogi Bizottságának (UNCITRAL) választottbírósági szabályzata szerint jött létre. A vitában álló felek írásban megállapodhatnak abban, hogy eltérnek e választottbírósági szabályzattól; vagy
 - d. a Beruházási Viták Rendezése Nemzetközi Központjának (ICSID) Titkársága által az eljáráshoz szükséges kiegészítő intézkedések szabályai (továbbiakban: „Az ICSID kiegészítő intézkedések szabályai”) szerint, amennyiben a vitát kezdeményező Szerződő Fél vagy a beruházó állama szerinti Szerződő Fél – de mindkettő nem – részese az Államok és más államok természetes és jogi személyei közötti beruházási viták rendezéséről szóló, Washingtonban, 1965. március 18-án kelt Egyezménynek; vagy
 - e. a vitában részt vevő felek megállapodása szerinti bármely egyéb vitarendezési forma keretében.
4. Miután a beruházó a vitát a 3. bekezdés a.–e. pontjában felsorolt bíróságok valamelyikéhez már beterveztette, a 3. bekezdés a.–e. pontjaiban felsorolt további fórumhoz folyamodni már nem jogosult.
5. Ha az egyik Szerződő Fél beruházója és a másik Szerződő Fél közötti vita a jelen cikk 2. bekezdésében említett, tárgyalásokra vonatkozó igény írásbeli benyújtása utáni hat hónapon belül nem rendezhető, és ezért a kifogással élő beruházó a vitát a 3. bekezdés a.–e. pontjában felsorolt valamelyik fórum elé kívánja terjesztetni, akkor – legkésőbb a vita bírósági beterveztésével egyidejűleg – köteles ebbéli szándékáról írásban értesíteni a másik Szerződő Felet.
6. A beruházó az 1. és 2. bekezdésében foglaltak szerint, a 3. bekezdéssel összhangban csak akkor kérelmezhet választottbírósági vitarendezést, ha még nem telt el három év attól az időponttól kezdődően, hogy a beruházó először szerzett vagy szerezhetett volna tudomást a feltételezett jogsértésről és arról, hogy őt veszteség vagy kár érte.

7. Határozatainak meghozatala során a bíróság a jelen Megállapodást a szerződések jogáról szóló Bécsi Egyezmény és a Szerződő Felek között alkalmazandó egyéb nemzetközi jogszabályok és elvek szerinti értelmezésnek megfelelően alkalmazza. Az egyértelműség érdekében, a Szerződő Felek nemzeti joga nem képezi részét az alkalmazandó jognak. Magyarország vonatkozásában, a nemzeti jog magában foglalja az Európai Unió jogát.
8. A 3. bekezdés b.–e. pontjaiban hivatkozott választottbíróságnak nincs joghatósága a jelen Megállapodást feltételezetten sértő intézkedés valamely Szerződő Fél nemzeti joga szerinti jogszerűségének megállapításában. Az egyértelműség érdekében annak eldöntése céljából, hogy valamely intézkedés összhangban áll-e a Megállapodás rendelkezéseivel, a választottbíróság csak tényként veheti figyelembe a Szerződő Fél nemzeti jogát. Ennek során a választottbíróság követi a nemzeti jognak az adott Szerződő Fél bírósági vagy hatóságai általi értelmezését, és a nemzeti jognak a választottbíróság általi értelmezése nem kötelező az érintett Szerződő Fél bíróságaira vagy hatóságaira nézve.
9. A döntés a vitában érintett felekre nézve végleges és kötelező érvényű, és azt az adott döntésnek megfelelően, a döntésben feltüntetett időpontig annak a Szerződő Félnak a törvényével összhangban kell végrehajtani, amelynek területén a beruházás létesült.
10. A Szerződő Felek egymással és más kereskedelmi partnerekkel egy multilaterális beruházási bíróság és jogorvoslati mechanizmus létrehozására törekcsenek a beruházási viták rendezése érdekében. Amennyiben a Szerződő Felek között olyan nemzetközi megállapodás lép hatályba, amely a jelen Megállapodás keretében felmerülő viták vonatkozásában többoldalú beruházási választottbíráskodást és/vagy többoldalú jogorvoslati mechanizmust ír elő, a jelen Megállapodás vonatkozó részei a továbbiakban nem alkalmazandók.

10. cikk

A választottbírák pártatlansága vagy függetlensége

1. A választottbírák függetlenek, és nem állhatnak kapcsolatban egyetlen kormánnyal sem. Nem vehetnek részt olyan vita elbírálásában, amely közvetlen vagy közvetett összeférhetetlenséget eredményezne. Ezenkívül kinevezésüktől kezdve nem járhatnak el tanácsadóként vagy a vitában álló felek valamelyike által kijelölt szakértőként vagy tanúként semmilyen folyamatban lévő vagy új, e Megállapodás vagy más nemzetközi megállapodás hatálya alá tartozó beruházásvédelmi vitában. A választottbíráknak a 9. cikkel összefüggésben felmerült jogvita során az I. mellékletben foglalt magatartási kódex szerint kell eljárniuk.
2. Ha valamelyik vitában álló fél úgy ítéli meg, hogy a választottbírák egyike összeférhetetlenségben érintett, az adott fél felkérheti az ICSID főtitkárát, hogy a kifogása nyomán hozzon határozatot az érintett választottbíró kizárásáról. A kifogásról szóló értesítést a vitában álló félnek a kifogással érintett választottbíró kijelöléséről való értesítésétől számított 15 napon belül, vagy attól a naptól számított 15 napon belül kell benyújtania az ICSID főtitkárhoz, amelyen a kifogással élő fél tudomást szerzett a releváns tényekről, ha nem volt elvárható, hogy a kifogással érintett választottbíró kijelölésekor azokról tudomása legyen.
3. A kifogásról szóló értesítésnek tartalmaznia kell az annak alapjául szolgáló indokokat. A választottbírák bármelyike ellen kifogás emelhető az eljárás lezárása előtt, amennyiben olyan körülmények állnak fenn, amelyekre tekintettel az I. mellékletben foglalt magatartási kódex alapján megalapozottan kétségbe vonható az adott választottbíró pártatlansága vagy függetlensége. A kifogásról értesíteni kell a vitában álló többi felet, a kifogással érintett választottbíró, valamint a többi választottbíró.
4. Ha egy választottbíró kijelölésével szemben a vitában álló felek valamelyike kifogást emelt, a kifogással a vitában álló felek mindegyike egyetérthet. A kifogást követően továbbá az azzal érintett választottbíró lemondhat választottbírói tisztségéről. Egyik eset sem minősül a kifogást megalapozó indokok elfogadásának. A vitában álló másik fél és a kifogással érintett választottbíró a kifogásról szóló értesítést követően 15 napon belül benyújtja az álláspontjáról szóló nyilatkozatot, valamint az azt alátámasztó iratokat.
5. Ha a vitában álló másik fél nem értett egyet a kifogással, vagy a kifogással érintett választottbíró nem mond le tisztségéről a kifogásról szóló értesítés keltét követő 15 napon belül, a vitában álló fél felkérheti az ICSID főtitkárát a kifogásra vonatkozó megalapozott határozathozatalra.
6. Az ICSID főtitkára törekszik arra, hogy a vitában álló felek és a kifogással érintett választottbíró beadványainak kézhezvételét követő 30 napon belül határozatot hozzon. Ha az ICSID főtitkára helyt ad a kifogásnak, új választottbíró kijelölésére kerül sor.
7. Kifogásról szóló értesítés benyújtásakor az eljárást a kifogásra vonatkozó határozathozatalig felfüggesztik, kivéve, ha a vitában álló felek az eljárás folytatása mellett döntenek.

11. cikk**A Szerződő Felek közötti jogviták rendezése**

1. A Szerződő Felek között jelen Megállapodás értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatosan felmerült jogvitákat lehetőség szerint konzultációk, illetve tárgyalások útján kell rendezni.
2. Ha a vita ily módon hat hónapon belül nem rendezhető, azt bármelyik Szerződő Fél kérésére a jelen cikk rendelkezései szerinti, háromtagú választottbíróóság elé kell terjeszteni.
3. A választottbíróóságot minden egyes esetben a következő módon kell megalakítani. A választottbíróósági eljárás iránti kérelem kézhezvételétől számított két hónapon belül mindkét Szerződő Fél kijelöli a bíróság egy-egy tagját. Ezt követően ezen két tagnak egy harmadik állam állampolgárát kell kiválasztania, akit a bíróság elnökévé (továbbiakban: „elnök”) jelölnek ki. A bíróság elnökét a két másik tag kijelölésének időpontjától számított három hónapon belül ki kell jelölni.
4. Amennyiben a jelen cikk 3. bekezdésében meghatározott határidőkön belül a szükséges kijelölések nem történtek meg, úgy a Nemzetközi Bíróság elnökét lehet felkérni a szükséges kijelölések megtételére. Ha a Nemzetközi Bíróság elnöke valamelyik Szerződő Fél állampolgára, vagy valamilyen más ok akadályozza az említett tisztség ellátásában, az alelnököt kell felkérni a szükséges kijelölések megtételére. Ha az alelnök valamelyik Szerződő Fél állampolgára, vagy ő is akadályoztatva van az említett tisztség ellátásában, a Nemzetközi Bíróságnak azt a rangidős tagját kell felkérni a kijelölések megtételére, aki egyik Szerződő Félnek sem állampolgára.
5. A választottbíróóság döntését szavazattöbbséggel hozza.
6. A választottbíróóság döntését a törvény tiszteletben tartása mellett, ezen Megállapodás rendelkezései, valamint a nemzetközi jog alkalmazandó elvei és normái alapján hozza.
7. A Szerződő Felek egyéb rendelkezéseit figyelembe véve a bíróság eljárási szabályait maga határozza meg.
8. Mindkét Szerződő Fél maga viseli a választott bírójának, valamint a választottbíróósági eljárásban való képviselőének a költségeit; az elnök költségeit és a fennmaradó költségeket a Szerződő Felek egyenlő arányban viselik. A választottbíróóság eltérő rendelkezést is hozhat a költségek tekintetében.
9. A bíróság döntései véglegesek és kötelezőek mindkét Szerződő Fél számára.

12. cikk**Átláthatóság**

A jelen Megállapodás keretében felmerülő vitákban az UNCITRAL beruházó és állam közötti, szerződésen alapuló választottbíróósági eljárás átláthatóságáról szóló szabályai alkalmazandók. A központi kormányzati szinten elfogadott, a jelen Megállapodás hatálya alá tartozó kérdéseket érintő, általánosan alkalmazandó jogszabályokat a Szerződő Felek kötelesek haladéktalanul, közzétenni hivatalos közlönyükben, vagy egyéb módon nyilvánosan hozzáférhetővé tenni. A jelen Megállapodásban részes Szerződő Fél kérésére egyeztetés tartható az átláthatósági gyakorlathoz kapcsolódó kérdésekben.

13. cikk**Egyéb szabályok és különleges kötelezettségek alkalmazása**

Jelen Megállapodás rendelkezései nem korlátozhatják a Szerződő Felek beruházóinak azon jogát, hogy bármely létező vagy jövőbeni két- vagy többoldalú megállapodás alapján, annak részeseként kedvezőbb elbánásban részesüljenek.

14. cikk**A Megállapodás alkalmazhatósága**

A Megállapodást az egyik Szerződő Fél területén, annak törvényeivel és jogszabályaival összhangban a másik Szerződő Fél beruházói által a Megállapodás hatálybalépése előtt vagy azt követően megvalósított beruházásokra kell alkalmazni, de nem alkalmazható olyan beruházással kapcsolatos jogvitára vagy követelésre, amely a Megállapodás hatálybalépése előtt merült fel, vagy amelyet a hatálybalépés előtt rendeztek.

15. cikk**Egyeztetések**

Bármelyik Szerződő Fél kérésére a másik Szerződő Fél hozzájárul ahhoz, hogy a Megállapodás értelmezéséről vagy alkalmazásáról egyeztessenek. Az egyik Szerződő Fél kérésére információcsere történik arról, hogy a másik Szerződő Fél törvényei, jogszabályai, határozatai, igazgatási gyakorlatai, eljárásai vagy szakpolitikai milyen hatással lehetnek a jelen Megállapodás hatálya alá tartozó beruházásokra.

16. cikk**Általános kivételek**

1. A Megállapodásban a Szerződő Felet semmi sem akadályozhatja abban, hogy prudenciális okokból elővigyázatossági intézkedéseket vezessen be vagy tartson fenn, többek között:
 - a. a beruházók, a betétesek, a biztosítottak, illetve azon személyek védelme, akik felé valamely pénzügyi szolgáltató letéteményesi kötelezettséggel tartozik; és
 - b. a Szerződő Fél pénzügyi rendszere integritásának és stabilitásának biztosítása.Amennyiben ezen intézkedések nincsenek összhangban a Megállapodás rendelkezéseivel, azok nem alkalmazhatók a Megállapodásból származó kötelezettségvállalások és kötelezettségek elkerülésének céljából. A jelen Megállapodás egyik rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az előírná a Szerződő Feleknek egyedi ügyfelek ügyeivel vagy elszámolásaival összefüggő, illetve a közigazgatási intézmények birtokában lévő bizalmas vagy védett információk kiszolgáltatását.
2. a. Jelen Megállapodásban semmi sem értelmezhető úgy, hogy a Szerződő Felet akadályozza abban, hogy fizetési mérlegének súlyos nehézsége vagy annak veszélye esetén a bekezdés b. pontjával összeegyeztethető, átutalásokat korlátozó intézkedéseket vezessen be.
 - b. A bekezdés a. pontjában hivatkozott intézkedéseknek méltányosnak, nem önkényesnek, nem igazolhatatlan módon diszkriminatív jellegűeknek, jóhiszeműeknek, és korlátozott időtartamúaknak kell lenniük, továbbá nem léphetnek túl azon, ami a fizetési mérleg helyzetének helyreállításához szükséges. Az e cikk alapján intézkedéseket előíró Szerződő Fél haladéktalanul értesíti a másik Szerződő Felet, továbbá amint az lehetséges, bemutatja az említett intézkedések hatályon kívül helyezésére vonatkozó ütemtervet. Az ilyen intézkedéseket az érintett Szerződő Fél az egyéb nemzetközi kötelezettségeinek megfelelően hozza meg, ideértve a Nemzetközi Valutaalap Alapokmánya alapján fennálló kötelezettségeket.
3. Jelen Megállapodás rendelkezései:
 - a. nem értelmezhetők úgy, hogy bármelyik Szerződő Felet akadályozzák olyan intézkedések meghozatalában, amelyek alapvető biztonsági érdekeinek védelmében szükségesek:
 - (i) a fegyverek, lőszeres és hadieszközök kereskedelme, valamint más olyan áruk, anyagok, szolgáltatások és technológiák forgalmazása és ezekkel kapcsolatos kereskedelmi ügyletek tekintetében, amelyek közvetlen vagy közvetett célja katonai, vagy más biztonsági létesítmény ellátása,
 - (ii) háború vagy a nemzetközi kapcsolatokban beálló más szükségállapot idején, vagy
 - (iii) az atomfegyverek és más nukleáris robbanóeszközök elterjedését tiltó nemzeti szabályok vagy nemzetközi egyezmények végrehajtása vonatkozásában, vagy
 - (iv) a korrupció, pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem vonatkozásában; továbbá
 - b. nem akadályozhatják egyik Szerződő Felet sem abban, hogy az ENSZ nemzetközi béke és biztonság fenntartására irányuló alapokmányából fakadó kötelezettségeinek teljesítéséhez szükséges intézkedéseket hozzon.
4. Bármelyik Szerződő Fél megtagadhatja a jelen Megállapodás keretében nyújtott előnyöket a másik Szerződő Fél jogi személyiséggel rendelkező beruházójától és az e beruházó beruházásaitól, amennyiben az adott beruházó harmadik állambeli beruházók tulajdonában vagy irányítása alatt áll, és:
 - a. a beruházó nem folytat számottevő gazdasági tevékenységet azon Szerződő Fél területén, amely joga szerint azt létrehozták, vagy
 - b. az előnyök nyújtását megtagadó Szerződő Fél olyan intézkedéseket fogad el vagy tart fenn a harmadik állammal szemben, amelyek tiltják az ilyen beruházóval folytatott és a beruházásaihoz kapcsolódó ügyleteket, vagy az előnyök biztosítása a beruházó által létrehozott beruházások vonatkozásában ezen intézkedések megsértését vagy kijátszását jelentené.

5. A Szerződő Fél alapvető biztonsági érdekei magukban foglalhatják a vámunióban, gazdasági vagy monetáris unióban, közös piaci vagy szabadkereskedelmi övezetben való tagságból fakadó érdekeket és intézkedéseket.
6. A Szerződő Fél jelen Megállapodásban hivatkozott intézkedéseibe beleértendők a Szerződő Félnek az Európai Unióban betöltött tagságából fakadó kötelezettségeivel összhangban alkalmazandó intézkedések is. A Megállapodásban a „fizetési mérleg súlyos nehézségére vagy ennek veszélyére” tett utalás egyben azokat az eseteket is magában foglalja, amikor a fizetési mérleg súlyos nehézsége vagy ennek veszélye abban a gazdasági vagy monetáris unióban áll fenn, amelynek a Szerződő Fél tagja.
7. A 9. cikk szerinti vitarendezés nem minősül elbánásnak, preferenciának vagy kiváltságnak.

17. cikk

Záró rendelkezések, hatálybalépés, időbeli hatály, megszűnés és módosítások

1. Jelen Megállapodás nem sértheti Magyarország Európai Unióban betöltött tagságából eredő kötelezettségeit, és ezeknek a kötelezettségeknek alárendelt. Következésképpen a Megállapodás rendelkezései egészükben vagy részükben sem hivatkozhatók vagy értelmezhetők akként, hogy Magyarország az Európai Unió alapját képező szerződésekből fakadó kötelezettségeit érvényteleníti, módosítja, vagy egyéb módon érinti.
2. A Szerződő Felek diplomáciai csatornákon keresztül értesítik egymást arról, hogy valamennyi belső eljárási követelmény teljesült a jelen Megállapodás hatálybalépéséhez. A Megállapodás az utolsó értesítés kézhezvétele után hatvan (60) nappal lép hatályba.
3. Jelen Megállapodás tíz éves időtartamra marad hatályban, majd azt követően hatálya meghosszabbodik, kivéve, ha valamely Szerződő Fél írásban tájékoztatja a másik Szerződő Felet a felmondásra vonatkozó szándékáról. A felmondás az értesítés másik Szerződő Fél általi kézhezvételét követően egy évvel lép hatályba, de nem korábban, mint a kezdeti tízéves időszak lejártá.
4. A jelen Megállapodás felmondása előtt megvalósított beruházások tekintetében a Megállapodás rendelkezései a felmondást követő további tíz évig hatályban maradnak.
5. Jelen Megállapodás a Szerződő Felek közötti írásbeli megegyezéssel módosítható. Bármely módosítás a Megállapodás elválaszthatatlan részét képezi, és a hatálybalépéséhez szükséges eljárás megegyezik a jelen Megállapodás hatálybalépéséhez szükséges eljárással.

ENNEK HITELELŐ az arra kellő felhatalmazással rendelkező alulírottak a Megállapodást aláírták.

KÉSZÜLT két eredeti példányban, Asgabatban, 2023. június 9. napján, magyar, türkmén és angol nyelven, és mind a három nyelven egyaránt hiteles szövegnek minősül. Értelmezésbeli eltérések esetén az angol nyelvű szöveg az irányadó.

I. melléklet

A MAGYARORSZÁG KORMÁNYA ÉS TÜRKMENISZTÁN KORMÁNYA KÖZÖTT A BERUHÁZÁSOK ÖSZTÖNZÉSÉRŐL ÉS KÖLCSÖNÖS VÉDELMEÉRŐL SZÓLÓ MEGÁLLAPODÁS ALAPJÁN KIJELÖLT VÁLASZTOTTBÍRÓK MAGATARTÁSI KÓDEXE

1. cikk

Meghatározások

A magatartási kódex alkalmazásában a következő fogalom meghatározásokat kell alkalmazni:

- „tag” a Magyarország Kormánya és Türkmenisztán Kormánya között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről létrejött megállapodás (a továbbiakban „Megállapodás”) 9. cikke 3. bekezdésének vonatkozó rendelkezései alapján megalakított választottbíróság tagjaként tisztség betöltésére kijelölt személy;
- „asszisztens” a tagot az annak kijelölésére vonatkozó feltételek szerint kutatással és feladatellátásának támogatásával segítő személy;
- „jelölt” az a személy, akinek a tagként való kijelölése megfontolás tárgya.

2. cikk

Irányadó elvek

A jelölt és a tag kerüli a szabálytalanságot és annak látszatát, és szigorú magatartási normák betartásával biztosítja a vitarendezési eljárás feddhetetlenségét és pártatlanságát.

3. cikk

Tájékoztatási kötelezettség

1. A Megállapodás 9. cikkének 3. bekezdése szerinti tagként való kijelölésének megerősítése előtt a jelölt tájékoztatja a vitában álló feleket minden olyan korábbi vagy meglévő érdekeltségről, kapcsolatról vagy ügyről, amely valószínűleg érinti a jelölt függetlenségét vagy pártatlanságát, vagy amelyről okkal feltételezhető, hogy közvetlen vagy közvetett összeférhetlenséghez vezet, vagy amely szabálytalansághoz vagy részrehajláshoz vezet, vagy okkal feltételezhetően annak látszatát kelti. Ennek érdekében a jelölt minden elvárható eszközzel törekszik arra, hogy tudomást szerezzen az ilyen érdekeltségről, kapcsolatról vagy ügyről. A korábbi érdekeltségről, kapcsolatról vagy ügyről szóló tájékoztatás legalább azt az időpontot megelőző öt évre terjed ki, amikor a jelölt tudomást szerez arról, hogy a jelen Megállapodással összefüggésben felmerült jogvita kapcsán tagként való kijelölése megfontolás tárgya.
2. A tag a kijelölését követően is minden elvárható eszközzel törekszik arra, hogy tudomást szerezzen a magatartási kódex 3. cikkének 1. bekezdésében említett érdekeltségről, kapcsolatról vagy ügyről. A tag a feladata ellátása során köteles mindenkor tájékoztatni a vitában álló feleket és a Szerződő Feleket az ilyen érdekeltségről, kapcsolatról vagy ügyről. Tájékoztatja továbbá a vitában álló feleket és a Szerződő Feleket a magatartási kódex tényleges vagy potenciális megsértéséről.

4. cikk

A tagok függetlensége, pártatlansága és egyéb kötelezettségei

1. A magatartási kódex 2. és 3. cikkében meghatározott kötelezettségek mellett a tag
 - a. megismeri a magatartási kódexet;
 - b. független és pártatlan, fenntartja ennek látszatát, kerül mindennemű közvetlen vagy közvetett összeférhetlenséget;
 - c. nem fogad el utasítást szervezettől vagy kormánytól a kijelölése szerinti választottbíróság elé terjesztett kérdés tekintetében;
 - d. nem kelti elfogultság látszatát, mentes az önérdek, a külső nyomás, a politikai megfontolások, a társadalmi nyomás, a Szerződő Felek vagy a vitában álló felek valamelyikével vagy az eljárásban részt vevő vagy abban érintett más személlyel szembeni lojalitás, a kritikától való félelem, továbbá a pénzügyi, üzleti, szakmai, családi vagy társadalmi kapcsolat vagy felelősség befolyásától;
 - e. sem közvetlenül, sem közvetetten nem vállal kötelezettséget, fogad el előnyt, létesít jogviszonyt, vagy szerez pénzügyi érdekeltséget, ha az akadályozza a feladatai előírás szerinti ellátásában, ennek látszatát kelti, vagy valószínűleg érinti a pártatlanságát;
 - f. nem használja ki tagként betöltött tisztségét személyes vagy magánjellegű érdek érvényesítése céljából, és kerüli az esetlegesen olyan benyomást keltő cselekményt, hogy más személyek által, azok különleges helyzeténél fogva befolyásolható;
 - g. az eljárás során alaposan, eredményesen, tisztességesen és a kellő gondossággal látja el a feladatait;
 - h. az eljárást illetően nem lép ex parte kapcsolatba;
 - i. kizárólag az eljárás során felmerült és a döntés vagy ítélet meghozatalához szükséges szempontokat vizsgálja, feladatát nem ruházza más személyre.
2. A tag megteszi az ahhoz szükséges és indokolt lépéseket, hogy asszisztense megismerje és értelemszerűen betartsa a magatartási kódex 2. és 3. cikkében, 4. cikkének 1. bekezdésében, valamint 5. és 6. cikkében foglaltakat.

5. cikk**A korábbi tag kötelezettségei**

1. A korábbi tag kerüli az esetlegesen olyan benyomást keltő cselekményt, hogy elfogultan járt el a feladatai ellátása során, vagy előnye származott a választottbíróság döntéséből vagy ítéletéből.
2. A korábbi tag vállalja, hogy a Megállapodás alapján lefolytatott vitarendezési eljárással összefüggő feladatainak megszűnését követően három évig
 - a. semmilyen minőségben nem vesz részt olyan beruházási jogvitában, amely közvetlenül és nyilvánvalóan kapcsolódik a Megállapodás szerint megalakított választottbíróság tagjaként a korábbi tag által tárgyalt jogvitához, ideértve a lezárt jogvitákat is;
 - b. nem jár el a vitában álló felek valamelyike által kijelölt jogi tanácsadóként, tanúként vagy szakértőként a jelen beruházási vitában.
3. Ha az ICSID főtitkára arra vonatkozó állításról kap tájékoztatást vagy szerez más úton tudomást, hogy egy korábbi tag az 5. cikk 1. és 2. bekezdésében meghatározott kötelezettségekbe vagy a magatartási kódex más rendelkezésébe ütközően járt el a Megállapodás hatálya alá tartozó beruházási vitában megalakított választottbíróság tagjaként, a főtitkár kivizsgálja az ügyet, meghallgatási lehetőséget biztosít a korábbi tag számára, majd ellenőrzést követően tájékoztatja:
 - a. azt a szakmai testületet vagy intézményt, amelyhez a korábbi tag tartozik;
 - b. a Szerződő Feleket;
 - c. az adott jogvitában részt vevő feleket;
 - d. az egyéb érintett igazságszolgáltatási fórumokat.
4. Az ICSID főtitkára a fenti 3. bekezdés a.–d. pontjában említett intézkedések megtételére vonatkozó határozatát indokolással együtt nyilvánosságra hozza.

6. cikk**Titoktartás**

1. A tag és a korábbi tag az eljárással kapcsolatban vagy annak során megismert nem nyilvános információt kizárólag az eljárás céljával összefüggésben közli vagy használja fel, és ilyen információt semmilyen körülmények között nem közöl vagy használ fel annak érdekében, hogy saját maga vagy más számára előnyt szerezzen, vagy mások érdekét hátrányosan befolyásolja.
2. A tag sem részben, sem egészben nem közöl végzést, határozatot vagy ítéletet annak elfogadása vagy közzététele előtt.
3. A tag és a korábbi tag a választottbírósági tanácskozás tartalmát, valamint a választottbíróság más tagjainak véleményét kizárólag végzés, határozat vagy ítélet formájában közzéteheti.

7. cikk**Kiadások**

A tag nyilvántartást vezet, és záró elszámolást készít saját és asszisztense eljárással kapcsolatos időráfordításáról és költségeiről.

*2. melléklet a 2023. évi LXV. törvényhez***AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF HUNGARY AND THE GOVERNMENT OF TURKMENISTAN FOR THE PROMOTION AND RECIPROCAL PROTECTION OF INVESTMENTS**

The Government of Hungary and the Government of Turkmenistan (hereinafter referred to as the “Contracting Parties”),

Desiring to intensify economic cooperation to the mutual benefit of both Contracting Parties,

Intending to create and maintain favourable conditions for investments of investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, and

Seeking to ensure that investment is consistent with the protection of health, safety and the environment, the promotion and protection of internationally and domestically recognised human rights, labour rights, and internationally recognised standards of corporate social responsibility;

Desiring to promote investment that contributes to the sustainable development of the Contracting Parties;

Aiming to secure an overall balance of rights and obligations between investors and the host state;

Being conscious that the promotion and reciprocal protection of investments, according to the present Agreement, stimulates the business initiatives in this field,

Have agreed as follows:

Article 1**Definitions**

For the purposes of this Agreement:

1. The term “investment” means every kind of asset invested in connection with economic activities by an investor of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party in accordance with the laws and regulations of the latter including characteristics such as the commitment of capital or other resources, the expectation of gain or profit, assumption of risk or certain duration. Forms that an investment may take include:
 - a. movable and immovable property, as well as rights in connection with such property, including mortgages, liens, pledges and any other similar rights;
 - b. shares, stocks and debentures of companies or any other form of participation in a company;
 - c. claims to money or to any performance having an economic value associated with an investment;
 - d. intellectual and industrial property rights, including copyrights, trade marks, patents, designs, rights of breeders, technical processes, know-how, trade secrets, geographical indications, trade names and goodwill associated with an investment, as well as other similar rights in accordance with the laws and regulations of the Contracting Parties;
 - e. any right conferred by law or under contract and any licenses and permits pursuant to law of the Contracting Party in the territory of which the investment has been made, including the concessions to search for, extract, cultivate or exploit natural resources.Any alteration of the form in which assets are invested shall not affect their character as investment on condition that this alteration is made in accordance with the laws and regulations of the Contracting Party in the territory of which the investment has been made.
2. The term “investor” shall mean any natural or legal person of one Contracting Party that has made an investment in the territory of the other Contracting Party.
 - a. The term “natural person” shall mean any individual having the citizenship of either Contracting Party in accordance with its laws.
 - b. The term “legal person” shall mean with respect to either Contracting Party, any legal entity incorporated or constituted in accordance with its laws having its central administration or principal place of business in the territory of one Contracting Party.
3. The term “returns” shall mean amounts yielded by an investment and in particular, though not exclusively, includes profits, interest, capital gains, dividends, royalties or fees.

4. The term "territory" shall mean:
 - a. with respect to Hungary: the territory over which Hungary exercises, in conformity with international law, sovereignty, sovereign rights or jurisdiction;
 - b. with respect to Turkmenistan: the territory of Turkmenistan, including the territorial waters, air space and any other maritime zones of Turkmenistan (including both marine and submarine zones) which had been or could be designated following the legislation in force in its territory and in accordance with international law as an area over which Turkmenistan may exercise its sovereign rights and jurisdiction.
5. The term "freely convertible currency" means the currency that is widely used to make payments for international transactions and widely exchanged in principal international exchange markets provided it is not contrary to the regulations of either of the Contracting Parties, and independently from how the International Monetary Fund determines the scope of freely convertible, or freely usable currency.

Article 2

Promotion and Protection of Investments

1. Each Contracting Party shall encourage and create favourable conditions for investors of the other Contracting Party to make investments in its territory and, shall admit such investments in accordance with its laws and regulations.
2. Each Contracting Party shall accord in its territory to investments of the other Contracting Party and to investors with respect to their investments fair and equitable treatment and full protection and security in accordance with paragraphs 3 through 6.
3. With respect to the investments the following measures or series of measures constitute breach of the obligation of fair and equitable treatment:
 - a. denial of justice in criminal, civil or administrative proceedings; or
 - b. fundamental breach of due process, including a fundamental breach of transparency and obstacles to effective access to justice, in judicial and administrative proceedings; or
 - c. manifest arbitrariness; or
 - d. targeted discrimination on manifestly wrongful grounds, such as gender, race or religious belief; or
 - e. harassment, coercion, abuse of power or similar bad faith conduct.
4. For greater certainty, "full protection and security" refers to the Contracting Party's obligations relating to physical security of investors and investments.
5. A breach of another provision of this Agreement or of a separate international agreement does not establish a breach of this Article.
6. The fact that a measure breaches domestic law does not, in and of itself, establish a breach of this Article; a Tribunal must consider whether a Contracting Party has acted inconsistently with the obligations in paragraph 2.
7. The Contracting Party shall not encourage investment by lowering domestic environmental, labour or occupational health and safety legislation or by relaxing core labour standards. Where a Contracting Party considers that the other Contracting Party has offered such an encouragement, it may request consultations with the other Contracting Party and the two Contracting Parties shall consult with a view to avoiding any such encouragement.

Article 3

Investment and regulatory measures

1. The provisions of this Agreement shall not affect the right of the Contracting Parties to regulate within their territories through measures necessary to achieve legitimate policy objectives, such as the protection of public health, safety, environment or public morals, social or consumer protection or promotion and protection of cultural diversity.
2. The mere fact that a Contracting Party regulates, including through a modification to its laws, in a manner which negatively affects an investment or interferes with an investor's expectations of profits, does not amount to a breach of an obligation under this Agreement.
3. For greater certainty a Contracting Party's decision not to issue, renew or maintain a subsidy
 - a. in the absence of any specific commitment under law or contract to issue, renew or maintain that subsidy; or
 - b. in accordance with terms or conditions attached to the issuance, renewal or maintenance of the subsidy,does not constitute a breach of the provisions of this Agreement.

Nothing in this Agreement shall be construed as preventing a Contracting Party from discontinuing the granting of a subsidy or requesting its reimbursement where such measure is necessary in order to comply with international

obligations between the Contracting Parties or has been ordered by a competent court, administrative tribunal or other competent authority, or requiring that Contracting Party to compensate the investor therefor.

Article 4 **National and Most-Favoured-Nation Treatment**

1. Each Contracting Party shall in its territory accord to an investor of the other Contracting Party and to an investment, treatment not less favourable than the treatment it accords, in like situations to its own investors and their investments with respect to the conduct, operation, management, maintenance, use, enjoyment and sale or disposal of their investments in its territory.
2. Each Contracting Party shall in its territory accord to investors of the other Contracting Party and their investments treatment no less favourable than that it accords, in like situations, to investors of a third country or to their investments with respect to the operation, conduct, management, maintenance, use, enjoyment and sale or disposal of their investments in its territory.
3. For greater certainty, the "treatment" referred to in paragraph 2 does not include procedures for the resolution of investment disputes between investors and states provided for in other international investment treaties and any other agreements. Substantive obligations in other international investment treaties and other trade agreements do not in themselves constitute „treatment“, and thus cannot give rise to a breach of this Article, absent measures adopted or maintained by a Contracting Party pursuant to those obligations.
4. The National Treatment and Most-Favoured-Nation Treatment provisions of this Agreement shall not apply to advantages accorded by a Contracting Party pursuant to its obligations as a member of a customs, economic, or monetary union, a common market or a free trade area.
5. The Contracting Parties understand the obligations of a Contracting Party as a member of a customs, economic, or monetary union, a common market or a free trade area to include obligations arising out of an international agreement or reciprocity arrangement of that customs, economic, or monetary union, common market or free trade area.
6. The provisions of this Article shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors of the other Contracting Party, or to the investments or returns of investments of such investors the benefit of any treatment, preference or privilege, which may be extended by the former Contracting Party by virtue of:
 - a. any forms of multilateral agreements on investments to which either of the Contracting Parties is or may become a party;
 - b. any international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation.

Article 5 **Compensation for Losses**

1. When investments or returns of investments of investors of either Contracting Party suffer losses owing to war, armed conflict, a state of national emergency, revolt, insurrection, riot or other similar events in the territory of the other Contracting Party, they shall be accorded by the latter Contracting Party treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, not less favourable than that which the latter Contracting Party accords to its own investors or to investors of any third State whichever is more favourable.
2. Without prejudice to paragraph 1 of this Article, investors of one Contracting Party who in any of the events referred to in that paragraph suffer losses in the territory of the other Contracting Party resulting from:
 - a. requisitioning of their investment or a part thereof by its forces or authorities;
 - b. destruction of their investment or a part thereof by its forces or authorities which was not caused in combat action or was not required by the necessity of the situationshall be accorded by the Contracting Party, in whose territory the losses occurred, just, adequate and effective restitution or compensation.
Compensation shall include interest at a commercially reasonable rate from the date of losses occurred until the day of payment.

Article 6

Expropriation

1. Investments or returns of investors of either Contracting Party shall not be subject to nationalisation, direct or indirect expropriation, or any measures having equivalent effect (hereinafter referred to as "expropriation") in the territory of the other Contracting Party except for a public purpose. The expropriation shall be carried out under due process of law, on a non-discriminatory basis and shall be accompanied by provisions for the payment of prompt, adequate and effective compensation. Such compensation shall amount to the fair market value of the investment expropriated immediately before expropriation or impending expropriation became public knowledge (whichever is earlier), shall include interest at a commercially reasonable rate from the date of expropriation to the date of actual payment and shall be made without delay, be effectively realizable and be freely transferable in a freely convertible currency.
2. For the purpose of this Agreement:
 - a. indirect expropriation results from a measure or series of measures of a Contracting Party having an equivalent effect to direct expropriation without formal transfer of title or outright seizure;
 - b. the determination of whether a measure or series of measures by a Contracting Party, in a given specific situation, constitutes an indirect expropriation requires a case-by-case, factbased inquiry that considers, among other factors: (i) the economic impact of the measure or series of measures, although the sole fact that a measure or series of a measure of a Contracting Party has an adverse effect on the economic value of an investment does not establish that an indirect expropriation has occurred, (ii) the duration of the measure or series of measures by a Contracting Party, (iii) the character of the measure or series of measures, notably their object and content;
 - c. non-discriminatory measures that the Contracting Parties take for legitimate reason of public purpose including for reasons of public health, safety, and environmental protection, which are taken in good faith, which are not arbitrary, and which are proportionate and reasonably connected to the stated purpose, shall not constitute indirect expropriation.

Article 7

Transfers

1. The Contracting Parties shall permit the free transfer of payments related to investments and returns. The transfers shall be made in a freely convertible currency and in accordance with the laws and regulations of the Contracting Party where investments were made without any restriction and undue delay. Such transfers shall include in particular, though not exclusively:
 - a. capital and additional amounts to maintain or increase the investment;
 - b. returns as defined in paragraph 3 of Article 1 of this Agreement;
 - c. the amounts required for payment of expenses which arise from the operation of the investment, such as payment of royalties and license fees or other similar expenses;
 - d. payments in connection with contracts, including loan agreements;
 - e. proceeds of the total or partial sale or liquidation of the investment;
 - f. the wages or other similar earnings of natural persons engaged from abroad, in connection with an investment, subject to the laws and regulations of the Contracting Party, in which the investment has been made;
 - g. compensations owed pursuant to Articles 5 and 6 of this Agreement;
 - h. payments arising out of settlement of a dispute under Article 9 of this Agreement.
2. The transfers shall be made after the investor fulfilled all of its related financial obligations according to the laws in force of the Contracting Party in the territory of which the investment was made.
3. Nothing in this Article shall be construed to prevent a Contracting Party from applying in an equitable and non-discriminatory manner and not in a way that would constitute a disguised restriction on transfers, its laws relating to:
 - a. bankruptcy, insolvency or protection of the rights of creditors;
 - b. issuing, trading or dealing in securities;
 - c. criminal or penal offences;

- d. financial reporting or record keeping of transfers when necessary to assist law enforcement or financial regulatory authorities; and
 - e. the satisfaction of judgements in adjudicatory proceedings.
4. For the purpose of this Agreement, exchange rates shall be the rate published – in accordance with the laws and regulations of the Contracting Party, which has admitted the investment – by the financial institution effecting the transfer unless otherwise agreed.
- Should such rate not exist the official rate has to be applied unless otherwise agreed.

Article 8

Subrogation

1. If a Contracting Party or its designated agency makes a payment to its own investors under a guarantee or insurance it has accorded in respect of an investment in the territory of the other Contracting Party, the latter Contracting Party shall recognize:
 - a. the assignment, whether under the law or pursuant to a legal transaction in that country, of any right or claim by the investor to the former Contracting Party or its designated agency, as well as,
 - b. that the former Contracting Party or its designated agency is entitled by virtue of subrogation to exercise the rights and enforce the claims of that investor and shall assume the obligations related to the investment.
2. The subrogated rights or claims shall not exceed the original rights or claims of the investor.

Article 9

Settlement of Investment Disputes between a Contracting Party and an Investor of the other Contracting Party

1. Any dispute which may arise between an investor of one Contracting Party and the other Contracting Party in connection with an investment in the territory of that other Contracting Party shall, if possible be settled amicably and be subject to negotiations between the parties in dispute.
2. The negotiations start on the date when the disputing investor of one Contracting Party requests negotiations in written notification from the other Contracting Party. In order to facilitate the amicable settlement of the dispute the written notice shall specify the issues, the factual basis of the dispute, the findings of the disputing investor (including any supporting documents) and their presumed legal basis. Unless otherwise agreed, at least one consultation shall be held within 90 days from the date on which the disputing investor of one Contracting Party has requested negotiations from the other Contracting Party in written notification.
3. If any dispute between an investor of one Contracting Party and the other Contracting Party cannot be thus settled within a period of six months following the date on which such negotiations were requested in written notification, the investor shall be entitled to submit the dispute either to:
 - a. the competent court of the Contracting Party in the territory of which the investment has been made; or
 - b. the International Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID) pursuant to the applicable provisions of the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States opened for signature at Washington D.C. on 18 March 1965, in the event both Contracting Parties have become a party to this Convention; or
 - c. an ad hoc arbitral tribunal established under the Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL). The parties to the dispute may agree in writing to deviate from these arbitration Rules; or
 - d. under the Rules Governing the Additional Facility for the Administration of Proceedings by the Secretariat of the International Centre for Settlement of Investment Disputes (“Additional Facility Rules of ICSID”), provided that either the disputing Contracting Party or the Contracting Party of the investor, but not both, is a party to the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States, opened for signature at Washington D. C. on March 18, 1965; or
 - e. any other form of dispute settlement agreed upon by the parties to the dispute.
4. Once a dispute has been submitted to one of the tribunals mentioned in paragraph 3 a.–e the investor shall have no recourse to the other dispute settlement fora listed in paragraph 3 a.–e.
5. If any dispute between an investor of one Contracting Party and the other Contracting Party cannot be thus settled within a period of six months following the date on which such negotiations were requested in written notification as mentioned in paragraph 2 of this Article, and the disputing investor intends to submit the dispute to one of the

- fora listed under paragraphs 3 a.–e. the disputing investor shall at the very latest simultaneously to submitting any dispute to one of the tribunals, notify the other Contracting Party in a written notice of its intention.
6. An investor may submit a dispute as referred to in paragraph 1 and 2 to arbitration in accordance with paragraph 3 only if not more than three years have elapsed from the date on which the investor first acquired, or should have first acquired, knowledge of the alleged breach and knowledge that the investor has incurred loss or damage.
 7. When rendering its decision, the tribunal shall apply this Agreement as interpreted in accordance with the Vienna Convention on the Law of Treaties, and other rules and principles of international law applicable between the Contracting Parties. For greater certainty the domestic law of the Contracting Parties shall not constitute part of the applicable law. In case of Hungary the term “domestic law” comprises the law of the European Union.
 8. The tribunal referred to in paragraph 3 b.–e. shall not have jurisdiction to determine the legality of a measure, alleged to constitute a breach of this Agreement, under the domestic law of a Contracting Party. For greater certainty, in determining the consistency of a measure with this Agreement, the tribunal may consider, as appropriate, the domestic law of a Contracting Party as a matter of fact. In doing so, the tribunal shall follow the prevailing interpretation given to the domestic law by the courts or authorities of that Contracting Party and any meaning given to domestic law by the tribunal shall not be binding upon the courts or the authorities of that Contracting Party.
 9. The award shall be final and binding on the parties to the dispute and shall be executed in accordance with the law of the Contracting Party in the territory of which the investment has been made and the award is relied upon, by the date indicated in the award.
 10. The Contracting Parties shall pursue with each other and other trading partners the establishment of a multilateral investment tribunal and appellate mechanism for the resolution of investment disputes. Upon entry into force between the Contracting Parties of an international agreement providing for a multilateral investment tribunal and/or a multilateral appellate mechanism applicable to disputes under this Agreement, the relevant parts of this Agreement shall cease to apply.

Article 10

Impartiality or independence of arbitrators

1. Arbitrators shall be independent and they shall not affiliate with any government. They shall not participate in the consideration of any disputes that would create a direct or indirect conflict of interest. In addition, upon appointment, they shall refrain from acting as counsel or as party-appointed expert or witness in any pending or new investment protection dispute under this or any other international agreement. Arbitrators shall comply with the code of conduct as set out in Annex I in disputes arising out of Article 9.
2. If a disputing party considers that an arbitrator has a conflict of interest, it may invite the Secretary General of the ICSID to issue a decision on the challenge to disqualify such arbitrator. Any notice of a challenge shall be submitted to the Secretary General of the ICSID within 15 days of the date on which the appointment of the challenged arbitrator has been communicated to the disputing party, or within 15 days of the date on which the relevant facts came to the knowledge of the disputing party that proposed the challenge, if the relevant facts could not have reasonably been known at the time of the appointment of the challenged arbitrator.
3. The notice of challenge shall state the grounds on which the challenge is based. Any arbitrator may be challenged in any event before the proceeding is declared closed, if circumstances exist that give rise to justifiable doubts as to the arbitrator’s impartiality or independence on the basis of the code of conduct as set out in Annex I. The challenge shall be notified to all other parties, to the arbitrator who is challenged and to the other arbitrators.
4. When an arbitrator has been challenged by a party, all parties may agree to the challenge. The arbitrator may also, after the challenge, withdraw from his or her office. In neither case does this imply acceptance of the validity of the grounds for the challenge. The other disputing party and the challenged arbitrator shall file their statement presenting their position and supporting documents within 15 days after the notice of the challenge.
5. If the other disputing party has not expressed its consent to the challenge or the challenged arbitrator fails to resign within 15 days from the date of the notice of the challenge, the disputing party may request the Secretary General of the ICSID to issue a founded decision on the challenge.
6. The Secretary General of the ICSID shall endeavour to issue the decision within 30 days after receiving submissions from the disputing parties and the challenged arbitrator. If the Secretary General of the ICSID admits the challenge, a new arbitrator shall be appointed.

7. The proceeding shall be suspended upon the filing of the notice of the challenge until a decision on the challenge has been made, except to the extent that the disputing parties agree to continue the proceeding.

Article 11

Settlement of Disputes between the Contracting Parties

1. Disputes between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Agreement shall, if possible, be settled through consultation or negotiation.
2. If the dispute cannot be thus settled within six months, it shall upon the request of either Contracting Party, be submitted to an Arbitral Tribunal of three members, in accordance with the provisions of this Article.
3. The Arbitral Tribunal shall be constituted for each individual case in the following way. Within two months from the date of the receipt of the request for arbitration, each Contracting Party shall appoint one member of the Tribunal. These two members shall then select a national of a third State who shall be appointed the Chairman of the Tribunal (hereinafter referred to as the "Chairman"). The Chairman shall be appointed within three months from the date of appointment of the other two members.
4. If within the periods specified in paragraph 3 of this Article the necessary appointments have not been made, a request may be made to the President of the International Court of Justice to make the appointments. If the President happens to be a national of either Contracting Party, or if the President is otherwise prevented from discharging the said function, the Vice President shall be invited to make the appointments. If the Vice-President also happens to be a national of either Contracting Party or is prevented from discharging the said function, the member of the International Court of Justice next in seniority who is not a national of either Contracting Party shall be invited to make the appointments.
5. The Arbitral Tribunal shall reach its decision by a majority of votes.
6. The Tribunal shall issue its decision on the basis of respect for the law, the provisions of this Agreement, as well as of the applicable principles and norms of international law.
7. Subject to other provisions made by the Contracting Parties, the Tribunal shall determine its procedure.
8. Each Contracting Party shall bear the cost of its own arbitrator and its representation in the arbitral proceedings; the cost of the Chair and the remaining costs shall be borne in equal parts by both Contracting Parties. The Arbitral Tribunal may make a different regulation concerning the costs.
9. The decisions of the Tribunal are final and binding for each Contracting Party.

Article 12

Transparency

The "UNCITRAL Rules on Transparency in Treaty-based Investor-State Arbitration" shall apply to disputes under this Agreement. With respect to regulations of general application adopted at central government level respecting any matter covered by this Agreement the Contracting Parties shall publish in their official gazette, or otherwise make publicly available without delay. On request of a Contracting Party to this Agreement consultation might be held on issues of transparency practices.

Article 13

Application of Other Rules and Special Commitments

Nothing in this Agreement shall be taken to limit the rights of investors of the Contracting Parties from benefiting from any more favourable treatment that may be provided for in any existing or future bilateral or multilateral agreement to which they are parties.

Article 14

Applicability of this Agreement

This Agreement shall apply to investments made in the territory of one of the Contracting Parties in accordance with its laws and regulations by investors of the other Contracting Party prior to as well as after the entry into force of this Agreement, but shall not apply to any dispute or claim concerning an investment which arose, or which was settled before the entry into force of this Agreement.

Article 15

Consultations

Upon request by either Contracting Party, the other Contracting Party shall agree to consultations on the interpretation or application of this Agreement. Upon request by either Contracting Party, information shall be exchanged on the impact that the laws, regulations, decisions, administrative practices or procedures, or policies of the other Contracting Party may have on investments covered by this Agreement.

Article 16

General Exceptions

1. Nothing in this Agreement shall prevent a Contracting Party from adopting or maintaining measures for prudential reasons, including for:
 - a. the protection of investors, depositors, policy-holders or persons to whom a fiduciary duty is owed by a financial service supplier; and
 - b. ensuring the integrity and stability of a Contracting Party's financial system.Where such measures do not conform with the provisions of this Agreement, they shall not be used as a means of avoiding the Contracting Party's commitments or obligations under the Agreement. Nothing in this Agreement shall be construed as requiring a party to disclose information relating to the affairs and accounts of individual customers or any confidential or proprietary information in the possession of public entities.
2.
 - a. Nothing in this Agreement shall be construed to prevent a Contracting Party from adopting or maintaining measures that restrict transfers where the Contracting Party experiences serious balance of payments difficulties, or the threat thereof, and such restrictions are consistent with paragraph b.
 - b. Measures referred to in paragraph a. shall be equitable, neither arbitrary nor unjustifiably discriminatory, in good faith, of limited duration and may not go beyond what is necessary to remedy the balance of payments situation. A Contracting Party that imposes measures under this Article shall inform the other Contracting Party forthwith and present as soon as possible a time schedule for their removal. Such measures shall be taken in accordance with other international obligations of the Contracting Party concerned, including those under the Articles of Agreement of the International Monetary Fund.
3. Nothing in this Agreement shall be construed:
 - a. to prevent any Contracting Party from taking any actions that it considers necessary for the protection of its essential security interests
 - (i) relating to the traffic in arms, ammunition and implements of war and to such traffic and transactions in other goods, materials, services and technology undertaken directly or indirectly for the purpose of supplying a military or other security establishment,
 - (ii) taken in time of war or other emergency in international relations, or
 - (iii) relating to the implementation of national policies or international agreements respecting the non-proliferation of nuclear weapons or other nuclear explosive devices; or
 - (iv) relating to countering corruption, money laundering and countering the financing of terrorism;
 - b. to prevent any Contracting Party from taking action in pursuance of its obligations under the United Nations Charter for the maintenance of international peace and security.
4. A Contracting Party may deny the benefits of this Agreement to an investor of the other Contracting Party that is a legal person and to investments of that investor, if investors of a third state own or control the first mentioned investor and investments and:
 - a. the investor has no substantial business activities in the territory of the Contracting Party under whose law it is constituted, or
 - b. the denying Contracting Party adopts or maintains measures with respect to the third state that prohibit transactions with such investor and its investments or that would be violated or circumvented if the benefits of the Agreement were accorded to the investments of investors.
5. A Contracting Party's essential security interests may include interests and measures deriving from its membership in a customs, economic, or monetary union, a common market or a free trade area.
6. All references in the Agreement to measures of a Contracting Party shall include measures applicable in accordance with EU law in the territory of that Contracting Party pursuant to its membership in the European Union. References to "serious balance-of-payments difficulties, or the threat thereof," shall include serious balance-of-payments difficulties, or the threat thereof, in the economic or monetary union of which a Contracting Party is a member.

7. The dispute settlement according to Article 9 shall not be considered as treatment, preference or privilege.

Article 17

Final Provisions, Entry into Force, Duration, Termination and Amendments

1. This Agreement shall apply without prejudice to the obligations deriving from Hungary's membership in the European Union, and subject to those obligations. Consequently the provisions of this Agreement may not be invoked or interpreted neither in whole nor in part in such a way as to invalidate, amend or otherwise affect the obligations of Hungary arising from the Treaties on which the European Union is founded.
2. The Contracting Parties shall notify each other through diplomatic channels that their internal procedure requirements for the entry into force of this Agreement have been complied with. This Agreement shall enter into force sixty (60) days after the receipt of the last notification.
3. This Agreement shall remain in force for a period of ten years and afterwards shall continue to be in force unless, either Contracting Party notifies in writing the other Contracting Party of its intention to terminate this Agreement. The notice of termination shall become effective one year after it has been received by the other Contracting Party but not earlier than the expiry of the initial period of ten years.
4. In respect of investments made prior to the termination of this Agreement, the provisions of this Agreement shall continue to be effective for a period of ten years from the date of termination.
5. This Agreement may be amended by written agreement between the Contracting Parties. Any amendment shall be integral part of the Agreement and enter into force under the same procedure required for entering into force of the present Agreement.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned duly authorized have signed this Agreement.

DONE in duplicate at Ashgabat, this 9th day of June 2023, in Hungarian, Turkmen and English languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

Annex I

CODE OF CONDUCT FOR ARBITRATORS APPOINTED UNDER THE AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF HUNGARY AND THE GOVERNMENT OF TURKMENISTAN FOR THE PROMOTION AND RECIPROCAL PROTECTION OF INVESTMENTS

Article 1

Definitions

For the purpose of this Code of Conduct, the following definitions apply:

- “member” means a person who has been appointed to serve as a member of a tribunal established pursuant to the applicable provisions of Article 9 para 3 of the Agreement between the Government of Hungary and the Government of Turkmenistan for the promotion and reciprocal protection of investments (the “Agreement”).
- “assistant” means a person who, under the terms of appointment of a member, assists the member, conducts research, or supports him or her in his or her duties;
- “candidate” means a person who is under consideration for appointment as member;

Article 2

Governing principles

Any candidate or member shall avoid impropriety and the appearance of impropriety, and shall observe high standards of conduct so that the integrity and impartiality of the dispute settlement proceeding is preserved.

Article 3

Disclosure Obligations

1. Prior to confirmation of their appointment as members under Article 9 para 3 of this Agreement, candidates shall disclose to the disputing parties any past or present interest, relationship or matter that is likely to affect their independence or impartiality, or that might reasonably be seen as creating a direct or indirect conflict of interest, or that creates or might reasonably be seen as creating an appearance of impropriety or bias. To this end, candidates shall make all reasonable efforts to become aware of any such interests, relationships or matters. The disclosure of past interests, relationships or matters shall cover at least the last five years prior to a candidate becoming aware that he or she is under consideration for appointment as member in a dispute under this Agreement.
2. Following their appointment, members shall at all times continue to make all reasonable efforts to become aware of any interests, relationships or matters referred to in Article 3(1) of this Code of Conduct. Members shall at all times disclose such interests, relationships or matters throughout the performance of their duties by informing the disputing parties and the Contracting Parties. They shall also communicate matters concerning actual or potential violations of this Code of Conduct to the disputing parties and the Contracting Parties.

Article 4

Independence, impartiality and other obligations of members

1. In addition to the obligations established pursuant to Articles 2 and 3 of this Code of Conduct, members shall:
 - a. get acquainted with this Code of Conduct;
 - b. be and appear to be, independent and impartial, and avoid any direct or indirect conflicts of interest;
 - c. not take instructions from any organisation or government with regard to matters before the tribunal for which they are appointed;
 - d. avoid creating an appearance of bias and not be influenced by self-interest, outside pressure, political considerations, public clamour, loyalty to a Contracting Party, disputing party or any other person involved or participating in the proceeding, fear of criticism or financial, business, professional, family or social relationships or responsibilities;
 - e. not, directly or indirectly, incur any obligation, or accept any benefit, enter into any relationship, or acquire any financial interest that would in any way interfere, or appear to interfere, with the proper performance of their duties, or that is likely to affect their impartiality;
 - f. not use their position as a member to advance any personal or private interests and avoid actions that may create the impression that others are in a special position to influence them;
 - g. perform their duties thoroughly and expeditiously throughout the course of the proceeding, and with fairness and diligence;
 - h. avoid engaging in ex parte contacts concerning the proceeding;
 - i. consider only those issues raised in the proceeding and which are necessary for a decision or award and not delegate this duty to any other person;
2. Members shall take all appropriate steps to ensure that their assistants are aware of, and comply with, Articles 2, 3, 4(1), 5 and 6 of this Code of Conduct mutatis mutandis.

Article 5

Obligations of former members

1. Former members shall avoid actions that may create the appearance that they were biased in carrying out their duties or derived advantage from the decisions or awards of the tribunal.
2. Former members shall undertake that for a period of three years after the end of their duties in relation to a dispute settlement proceeding under this Agreement they shall not:
 - a. become involved in any manner whatsoever in investment disputes directly and clearly connected with disputes, including concluded disputes, that they have dealt with as members of a tribunal established under this Agreement;
 - b. act as party-appointed member, legal counsel or party-appointed witness or expert of any of the disputing parties, in relation to investment disputes under this Agreement.

3. If the Secretary General of the ICSID is informed or becomes otherwise aware that a former member is alleged to have acted inconsistently with the obligations established in Article 5(1) and (2), or any other part of this Code of Conduct while performing the duties of member of a tribunal in an investment dispute under this Agreement, it shall examine the matter, provide the opportunity to the former member to be heard, and after verification, inform:
 - a. the professional body or other such institution with which the former member is affiliated;
 - b. the Contracting Parties;
 - c. the disputing parties in the specific dispute;
 - d. any other relevant international court or tribunal.
4. The Secretary General of the ICSID shall make public its decision to take the actions referred in paragraphs 3(a) to 3(d) above, together with the reasons thereof.

Article 6

Confidentiality

1. No member or former member shall at any time disclose or use any non-public information concerning a proceeding or acquired during a proceeding, except for the purposes of that proceeding, and shall not, in any case, disclose or use any such information to gain personal advantage or advantage for others or to adversely affect the interest of others.
2. Members shall not disclose an order, decision, or award or parts thereof prior to adoption or publication.
3. Members or former members shall not at any time disclose the deliberations of the tribunal, or any views of other members forming part of the tribunal, except in an order, decision or award.

Article 7

Expenses

Each member shall keep a record and render a final account of the time devoted to the procedure and of the expenses incurred, as well as the time and expenses of their assistants.

V. A Kormány tagjainak rendeletei

A belügyminiszter 44/2023. (X. 19.) BM rendelete a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény hatálybalépésével kapcsolatos egyes köznevelési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról

Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 18. § (2) bekezdés e) pontjában, valamint a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 94. § (3) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 66. § (1) bekezdés 26. és 29. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva,

a 2. alcím, az 1. és a 2. melléklet tekintetében a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 94. § (1) bekezdés a)–e), g)–i), o)–q) és s) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 66. § (1) bekezdés 29. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva,

a 3. alcím tekintetében a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 94. § (1) bekezdés h) és n) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 66. § (1) bekezdés 29. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva,

a 4. alcím tekintetében a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 94. § (1) bekezdés h) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 66. § (1) bekezdés 29. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva

a következőket rendelem el:

1. Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet módosítása

1. § Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet

- a) 5. § (2) és (3) bekezdésében a „vezetőjével” szövegrész helyébe az „igazgatójával” szöveg,
- b) 4. számú melléklet 5. pontjában és 5. számú melléklet 2. pont a) alpontjában a „vezetőivel” szövegrész helyébe az „igazgatóival” szöveg lép.

2. A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet módosítása

2. § A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: R1.) 7. § (1) bekezdés a) pontja a következő aj) alponttal egészül ki:

(Az iskola pedagógiai programja meghatározza az iskola nevelési programját, ennek keretén belül)

„aj) az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség szakmailag indokolható határidejét,”

3. § Az R1. 23. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az iskola igazgatója a felvételi eljárásban a felvételtől, átvételtől tanulói jogviszonyt létesítő vagy a kérelmet elutasító döntést hoz. A kérelemnek helyt adó döntést az iskola igazgatója írásban közli a tanulóval, kiskorú tanuló esetén a szülővel, továbbá átvétel esetén a döntésről értesíti az előző iskola igazgatóját. A jelentkező részére – kiskorú tanuló esetén a szülő – hozzájárulásával a felvételtől szóló döntés elektronikus úton is továbbítható. A jelentkező részére – kiskorú jelentkező esetén a szülő – hozzájárulásával az elutasításról szóló értesítés elektronikus úton is továbbítható, ha a közlés módja megfelel az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló törvény biztonságos kézbesítésre vonatkozó rendelkezéseinek. Az iskola igazgatója a tanuló felvételének, átvételének megtagadásáról határozat formájában dönt.”

- 4. §** Az R1. 27. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A középfokú iskolai felvételi kérelmet a hivatal által kiadott jelentkezési lap és tanulói adatlap (a továbbiakban együtt: felvételi lapok) felhasználásával kell benyújtani papír alapon vagy elektronikus úton a középfokú iskolába és a Felvételi Központba. A felvételi kérelmeket a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott időszakban kell benyújtani és elbírálni.”
- 5. §** Az R1. 42. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:
„(1) A felvételt hirdető középfokú iskola az egyeztetett felvételi jegyzék alapján, a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott határidőig megküldi a felvételtől vagy az elutasításról szóló értesítést a jelentkezőnek, kiskorú jelentkező esetén a szülőnek, továbbá ha a jelentkező tanulói jogviszonyban áll, az általános iskolának is. A jelentkező részére – kiskorú tanuló esetén a szülő – hozzájárulásával a felvételtől szóló döntés elektronikus úton is továbbítható. A jelentkező részére – kiskorú jelentkező esetén a szülő – hozzájárulásával az elutasításról szóló értesítés elektronikus úton is továbbítható, ha a közlés módja megfelel az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló törvény biztonságos kézbesítésre vonatkozó rendelkezéseinek.
(2) Az általános iskola értesítése jegyzék formájában is történhet. A felvételtől szóló értesítést a 37. § (2) és (3) bekezdésében meghatározott esetben a tanulónak, kiskorú tanuló esetében a szülőnek kell megküldeni, továbbá a 37. § (2) bekezdésében meghatározott esetben az általános iskolának is, ha a vele tanulói jogviszonyban álló tanuló középfokú iskolába felvételt nyert. A jelentkező részére – kiskorú tanuló esetén a szülő – hozzájárulásával a felvételtől szóló döntés elektronikus úton is továbbítható. A jelentkező részére – kiskorú jelentkező esetén a szülő – hozzájárulásával az elutasításról szóló értesítés elektronikus úton is továbbítható, ha a közlés módja megfelel az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló törvény biztonságos kézbesítésre vonatkozó rendelkezéseinek.”
- 6. §** Az R1. 53. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(3) Egyeztető eljárás lefolytatására akkor van lehetőség, ha azzal a sérelmet elszenvedő fél, kiskorú sérelmet elszenvedő fél esetén a szülő, valamint a kötelességzegéssel gyanúsított tanuló, kiskorú kötelességzegéssel gyanúsított tanuló esetén a szülő egyetért. A fegyelmi eljárás megindítását megelőzően a kötelességzegéssel gyanúsított tanuló – ha a kötelességzegéssel gyanúsított tanuló kiskorú, a szülője – figyelmét a tanulmányi rendszeren keresztül és postai úton írásban fel kell hívni az egyeztető eljárás igénybevételeének lehetőségére. A tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő a postai értesítés kézhezvételétől számított öt tanítási napon belül írásban jelentheti be, ha kéri az egyeztető eljárás lefolytatását. Ha az egyeztető eljárás lefolytatását nem kéri, továbbá ha a bejelentés iskolába, kollégiumba történő megérkezésétől számított tizenöt napon belül az egyeztető eljárás nem vezetett eredményre, a fegyelmi eljárást le kell folytatni.”
- 7. §** Az R1. 56. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) A fegyelmi eljárás megindításáról – a tanuló terhére rótt kötelességzegés megjelölésével – a tanulót, kiskorú tanuló esetében a szülőt postai úton és a tanulmányi rendszeren keresztül is haladéktalanul értesíteni kell. Az értesítésben fel kell tüntetni a fegyelmi tárgyalás időpontját és helyét, azzal a tájékoztatással, hogy a tárgyalást akkor is meg lehet tartani, ha a tanuló, a szülő ismételt szabályszerű meghívás ellenére nem jelenik meg. A postai értesítést oly módon kell kiküldeni, hogy azt a tanuló, a szülő külön-külön a tárgyalás előtt legalább nyolc nappal megkapja.”
- 8. §** Az R1. 58. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(3) A fegyelmi határozatról a kihirdetést követően a tanulmányi rendszeren keresztül haladéktalanul értesíteni kell a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt, azzal a tájékoztatással, hogy a tanulmányi rendszeren keresztül továbbított értesítéssel a döntés nem minősül közöltnek. A fegyelmi határozatot a kihirdetést követő hét napon belül postai úton is meg kell küldeni az ügyben érintett feleknek, kiskorú fél esetén a szülőjének.”
- 9. §** Az R1. 64. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:
„(1a) Az Nkt. 54. § (1) bekezdése szerinti érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség szakmailag indokolható határidejét a pedagógiai programban kell szabályozni.”

- 10. §** Az R1. 74. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A tanuló félévi osztályzatáról a szülőt a tanulmányi rendszeren keresztül kell tájékoztatni. A szülőt a tanuló félévi osztályzatáról – a tanulmányi rendszeren keresztül történő értesítés mellett – papíralapú értesítőben is lehet, a szülő kérésére pedig papíralapú értesítőben is kell tájékoztatni.”
- 11. §** Az R1. 74. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(4) Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben teljesíti, osztályzatait minden érintett évfolyamra meg kell állapítani. Ha a tanuló több iskolai évfolyam valamennyi követelményét teljesíti, az osztályzatokat a tanulmányi rendszerben történő rögzítés mellett valamennyi elvégzett évfolyam bizonyítványába be kell jegyezni. Ha a tanuló nem teljesíti az iskolai évfolyam valamennyi követelményét, az egyes tantárgyak osztályzatát a törzslapján valamennyi elvégzett évfolyamon fel kell tüntetni, és a vizsga évében, ezt követően az adott évben kiállításra kerülő év végi bizonyítványba be kell írni, és rögzíteni kell a tanulmányi rendszerben is. E rendelkezéseket kell alkalmazni abban az esetben is, ha a tanulót az alapfokú művészeti iskola magasabb évfolyamára vették fel.”
- 12. §** Az R1. 80. § (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(8) A hivatal vizsgálja a (2)–(5) bekezdésben szabályozott intézkedéseknek az intézmények eredményes működésére gyakorolt hatását.”
- 13. §** Az R1. XV. Fejezete helyébe a következő fejezet lép:
*„XV. FEJEZET
A NEVELÉSI-OKTATÁSI INTÉZMÉNYBEN LEFOLYTATHATÓ SZAKMAI ELLENŐRZÉSEK SZABÁLYAI,
AZ ORSZÁGOS PEDAGÓGIAI-SZAKMAI ELLENŐRZÉSBN RÉSZT VEVŐ SZAKÉRTŐ TEVÉKENYSÉGE
FOLYTATÁSÁNAK SZAKMAI FELTÉTELEI*

57. Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés célja, módszerei, területei, valamint lefolytatásának általános szabályai és fajtái

145. § (1) Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés a nevelési-oktatási intézmények szakmai tevékenységét az intézmények saját céljainak megvalósulására, továbbá az intézményi önértékelés eredményeire alapozva értékeli, és ezzel az intézmény szakmai fejlődéséhez támogatást ad.

(2) Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés az óra- és foglalkozáslátogatás, a megfigyelés, az interjú és a pedagógiai dokumentumok vizsgálata módszereit alkalmazza. Az intézmény ellenőrzését legalább három – a jogszabályi feltételek szerint kijelölt – köznevelési szakértőből álló bizottság végzi. A szakértői bizottság intézkedésre nem jogosult, megállapításait, javaslatait jegyzőkönyvben rögzíti.

(3) Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés részét képező intézményi önértékelés területeit, szempontjait, módszereit és eszközrendszerét a hivatal dolgozza ki, és – a miniszter jóváhagyását követően – a honlapján közzéteszi.

(4) Az intézményi önértékelés keretében ötévente az intézmény teljeskörűen értékeli saját pedagógiai munkáját.

146. § Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés fajtái:

a) az intézményellenőrzés és

b) a komplex ellenőrzés.

147. § (1) A hivatal minden év július 20-ig a következő évre szóló országos pedagógiai-szakmai ellenőrzési tervet (a továbbiakban: ellenőrzési terv) készít. A hivatal az ellenőrzési tervet úgy állítja össze, hogy az intézményellenőrzés ötévente minden intézményre kiterjedjen. A hivatal július 31-ig az általa működtetett informatikai támogató rendszer útján értesíti az ellenőrzési tervben szereplő intézményeket.

(2) A munkáltató, az intézmény igazgatója köteles az ellenőrzés feltételeit biztosítani. Az ellenőrzés által érintett időt az ellenőrzött személy tekintetében munkaidőként kell figyelembe venni.

(3) A hivatal az intézménytípus és az ellenőrzés helyszínének figyelembevételével választja ki az ellenőrzésekben részt vevő szakértőket.

(4) A hivatal a kiválasztásról, valamint az ellenőrzési tervben foglalt szervezési szabályokról július 31-ig az informatikai támogató rendszer útján értesíti a kiválasztott szakértőket és az őket foglalkoztató intézmények igazgatóit.

- (5) Az intézmény igazgatója szeptember 1-jéig a kiválasztott szakértők tekintetében az informatikai támogató rendszerben rögzíti a munkahét azon napját, amelyen a szakértőt a munkahelyén történő munkavégzés alól mentesíti.
- (6) A hivatal november 30-ig kijelöli az ellenőrzési tervben szereplő ellenőrzések időpontját, az ellenőrzésben részt vevő szakértőket és a vezető szakértőt, majd az informatikai támogató rendszer útján értesíti az ellenőrzésben érintett szakértőket, valamint az érintett intézmények igazgatóit.
- (7) Az ellenőrzésben érintett szakértő, valamint az érintett intézmény igazgatója haladéktalanul köteles értesíteni a hivatalt minden olyan körülményről, amely az ellenőrzés lebonyolítását akadályozza vagy veszélyezteti. Az időpontot és a szakértők kijelölését az érintettek kezdeményezésére a hivatal módosíthatja, amelyről haladéktalanul értesíti az érintetteket. Ha a pedagógus, az igazgató neki fel nem róható okból nem tud részt venni a rá vonatkozó ellenőrzésben, a hivatal új időpontot jelöl ki a számára. E szabály alkalmazásában az intézmény igazgatójának fel nem róható ok minden olyan a részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza az intézmény igazgatójának szándékos vagy gondatlan magatartására.
- (8) Az ellenőrzést vezető szakértő az ellenőrzés időpontja előtt legalább tizenöt nappal felveszi a kapcsolatot az érintett intézmény igazgatójával, és egyeztetést folytatnak az ellenőrzés ütemezésével, tartalmával kapcsolatos részletekről.
- (9) Az ellenőrzést vezető szakértő a látogatást követő szakértői egyeztetésnek megfelelően, az ellenőrzést követő tizenöt napon belül elkészíti az ellenőrzés tapasztalatait tartalmazó szakértői értékelést az informatikai támogató rendszerben.
- (10) Az intézményellenőrzés esetén az intézmény igazgatója számára az ellenőrzés eredménye a (9) bekezdés szerinti határidő elteltét követően az informatikai támogató rendszer útján elérhető válik.
- (11) Az intézményi látogatást követően a (9) bekezdés szerinti szakértői értékelés rögzítése határidejének időtartama alatt az ellenőrzésben részt vett személy, továbbá intézményellenőrzés esetén az intézmény igazgatója a nevelőtestülettel egyeztetve értékelőlapot tölthet ki a szakértőkről a hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerben. A hivatal az értékelőlapot a szakértői tevékenység egységes értékelési szempontjai alapján állítja össze. A hivatal a szakértőkről készült értékelőlapok tartalmáról minden év november 30-ig összesítő kimutatást készít, melyet az informatikai támogató rendszerben elérhetővé tesz a szakértők számára.
- (12) Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során használt kérdőívek, értékelőlapok, megfigyelési, önértékelési szempontok, feldolgozási segédletek és szempontsorok (a továbbiakban együtt: ellenőrzési eszközök) egységesek és nyilvánosak.
- (13) Az ellenőrzési eszközöket a hivatal dolgozza ki és a miniszter hagyja jóvá.
- (14) A hivatal minden év július 31-éig jelentést készít a miniszter részére, amelyben javaslatot tehet az ellenőrzési eszközök módosítására.

58. Intézményellenőrzésre vonatkozó különös szabályok

148. § (1) Az intézményellenőrzés célja, hogy iránymutatást adjon az intézmény pedagógiai-szakmai munkájának fejlesztéséhez annak feltárása által, hogy a köznevelési intézmény hogyan valósította meg a pedagógiai programjában és a munkatervében, valamint a 149. § (3) bekezdése szerinti intézkedési tervben foglaltakat. Az intézményellenőrzés módszere az interjúkészítés és dokumentumelemzés, a pedagógiai munkához szükséges infrastruktúra megfigyeléssel történő vizsgálata, valamint az intézmény feladatellátásával kapcsolatos kérdőíves felmérések és az intézményi önértékelés eredményeinek elemzése.

(2) Az intézményellenőrzés a következő területekre terjed ki:

- a) pedagógiai folyamatok,
- b) személyiség- és közösségfejlesztés,
- c) az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények,
- d) belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció,
- e) az intézmény külső kapcsolatai,
- f) a pedagógiai működés feltételei, valamint
- g) az intézménytípusra vonatkozó nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak.

149. § (1) A köznevelési intézmény ellenőrzése esetén az érintett intézmény igazgatója legkésőbb az ellenőrzési terv elkészítése évének november 30-áig feltölti a hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerbe

- a) az ellenőrzés évét megelőző két tanév munkatervét és éves beszámolóját,
- b) a legutóbbi továbbképzési programot és az ahhoz kapcsolódó beiskolázási terveket, valamint

c) az intézményi eredményeket, ideértve az ellenőrzés évét megelőző öt évben lebonyolított, az intézményre vonatkozóan kötelező országos mérések eredményeit, kiértékelését, az azokkal kapcsolatos intézkedéseket bemutató dokumentumokat.

(2) A köznevelési intézményt egyidejűleg az intézményben nevelt, oktatott gyermekek, tanulók és az intézmény által ellátott feladatok számától függően legalább három, legfeljebb öt szakértő látogatja meg.

(3) A szakértői értékelés alapján az intézmény igazgatója az intézményellenőrzés lezárását követő negyvenöt napon belül öt évre szóló intézkedési tervet készít, amelyben kijelöli az intézmény pedagógiai-szakmai munkája fejlesztésének feladatait. Az intézkedési tervet a nevelőtestület az intézményellenőrzés szakértői értékelésének 147. § (9) bekezdése szerinti rögzítésétől számított hatvan napon belül hagyja jóvá. Az intézkedési tervet az érintett intézmény igazgatója a jóváhagyást követően haladéktalanul feltölti a hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerbe. Az intézkedési tervet az intézmény igazgatója küldi meg a fenntartó számára.

(4) Ha az óvodai intézményellenőrzést lefolytató szakértő szerint hatósági ellenőrzés keretén belül indokolt vizsgálni, hogy a köznevelési intézmény rendelkezésére álló eszközök és felszerelések megfelelnek-e a 2. mellékletben foglaltaknak és a miniszter által vezetett minisztérium honlapján közzétett eszközjegyzéknek, illetve elégségesek-e a pedagógiai program végrehajtásához, a szakértő indokolással ellátott megállapítását a szakértői értékelésében fel kell tüntetni. A szakértői értékelés alapján a hivatal felhívja az illetékes kormányhivatalt hatósági ellenőrzés lefolytatására.

150. § A hivatal által működtetett informatikai támogató rendszer biztosítja a benne rögzített ellenőrzési jegyzőkönyvek és szakértői értékelések ellenőrzést követő ötödik év december 31-éig történő elektronikus tárolását, valamint az ellenőrzött személyek, intézmények számára az azokhoz való hozzáférés lehetőségét. Az intézményi ellenőrzések tekintetében az intézmény igazgatója a 147. § (9) bekezdésében foglalt értékelés elérhetővé válásától számított nyolc napon belül megküldi a szakértői értékeléseket az érintett fenntartó számára, aki a szükséges intézkedéseket megteszi.

58/A. A komplex ellenőrzés sajátos szabályai

151. § (1) A komplex ellenőrzés során – az ötévente megvalósuló intézményellenőrzéstől eltérően – egyes köznevelési intézmények tevékenységének átfogó, célzott vizsgálata valósul meg a miniszter által kijelölt intézmények tekintetében.

(2) A komplex ellenőrzés során indokolt esetben az igazgató és az intézmény pedagógusának tevékenysége is vizsgálható.

(3) A komplex ellenőrzés

a) a köznevelési intézmény és annak tagintézménye, az intézmény szervezetének, és a pedagógiai folyamatoknak a stratégiai és operatív vezetésére és irányítására, a vezetői kompetenciák fejlesztésére terjed ki,

b) általános pedagógiai és vezetéselméleti szempontok szerint történik,

c) az igazgató pedagógiai és vezetői készségeinek fejlesztése az igazgató munkájának általános pedagógiai és vezetéselméleti szempontok, valamint az igazgató saját céljaihoz képest elért eredményei alapján valósul meg,

d) módszertana az interjúkészítés és a dokumentumelemzés, valamint az Nkt. 69. § (4) bekezdése által előírt és egyéb, az intézmény feladatellátásával összefüggő kérdőíves felmérések és az intézményi önértékelés igazgatóra vonatkozó dokumentumainak elemzése,

e) a teljesítményértékelés mutatóinak a vizsgálatára is kiterjed.

(4) A komplex ellenőrzés során a pedagógus ellenőrzése

a) általános pedagógiai szempontok szerint történik, célja a pedagógus pedagógiai kompetenciáinak fejlesztése,

b) a tanulás támogatásának, pedagógiai módszertani felkészültségének – ha a pedagógus munkakörének részét képezi – a foglalkozások, tanítási órák egységes szempontok szerinti megfigyelése a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültségének elemzése,

c) a pedagógus mindennapi nevelő-oktató munkáját megalapozó pedagógiai tervezés dokumentumainak vizsgálatára, elemzésére is kiterjed.

152. § A komplex ellenőrzésbe az intézmények a következő szempontok alapján kerülnek kiválasztásra:

a) az intézmény az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés szakértői értékelése alapján

aa) legalább három területen hatvan százalékos alatti eredményt ért el, vagy

ab) egy területen harminc százalékos alatti eredményt ért el,

b) az adott intézmény az országos kompetenciamérés legutóbbi nyilvánosságra hozott eredményei alapján bármelyik mérésben érintett évfolyamon, bármelyik vizsgált kompetenciaterületen a családháttér-indexet figyelembe véve az adott intézménytípusra számított és a hivatal által nyilvánosságra hozott országos átlagértékénél statisztikailag kimutathatóan gyengébb eredményt ért el,

c) a hivatal által működtetett korai jelző- és pedagógiai támogató rendszerben a legutóbbi két adatfelvételkor rögzített intézményi szintű lemorzsolódási mutatók közül bármelyik jelentősen meghaladja az adott intézménytípusra a hivatal által számított vármegyei vagy országos átlagértéket, vagy az intézmény legalább két adatfelvétel során romló tendenciát mutat bármelyik lemorzsolódási mutató esetében, vagy

d) az intézmény az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés kapcsán készített fejlesztési vagy intézkedési tervet nem töltötte fel a hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerbe.

153. § (1) A miniszter – a hivatal javaslata alapján – kijelöli az ellenőrzés alá vont intézményeket.

(2) A hivatal az ellenőrzést megelőző hónap tizedik napjáig az informatikai támogató rendszer útján értesíti az intézmény igazgatóját a tervezett ellenőrzés tényéről.

(3) Az intézmény igazgatója a (2) bekezdés szerinti értesítés kézhezvételét követő három napon belül értesíti a fenntartót a tervezett ellenőrzés tényéről.

(4) Az érintettek az ellenőrzést megelőző hónap huszadik napjáig feltöltik az informatikai támogató rendszerbe

a) az intézmény igazgatójának vezetői programját,

b) az intézménynek a látogatás évére vonatkozó továbbképzési programját és

c) az intézménynek a látogatás évére vonatkozó beiskolázási tervét.

(5) A komplex ellenőrzés során

a) a 147. § (1), (4) és (6) bekezdése,

b) a 149. § (1) bekezdése szerinti feltöltési határidőkre vonatkozó rendelkezés

nem alkalmazható.

(6) A komplex ellenőrzést végző szakértői bizottság tagjai az intézményi ellenőrzést végző szakértővel szemben támasztott feltételeknek megfelelő, a hivatallal jogviszonyban álló, a hivatal által szervezett képzést elvégzett szakértők közül kiválasztott vezető szakértő és legalább egy, legfeljebb három szakértő. A komplex ellenőrzést végző szakértői bizottság a komplex ellenőrzési eljárásba külső, megfelelő szakértelemmel rendelkező szakértőt is bevonhat.

(7) A komplex ellenőrzés során a szakértők kijelölésének feltételei eltérhetnek az 59. és 59/A. alcímben meghatározottaktól, az alábbiak szerint:

a) a 155. § (3) és (4) bekezdése nem alkalmazható,

b) a 156. § (8) bekezdése nem alkalmazható.

(8) A 147. § (9) bekezdésétől eltérően a vezetőszakértő az ellenőrzést követő harminc napon belül készíti el a komplex szakértői értékelését az informatikai támogató rendszerben, és megküldi azt az intézményt fenntartó számára.

(9) A szakértői értékelés alapján az intézmény igazgatója az intézmény fenntartójával együttműködve, annak jóváhagyásával az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül intézkedési tervet készít, majd azt feltölti az informatikai támogató rendszerbe.

(10) Az intézkedési terv végrehajtását a hivatal szakértők bevonásával, utóellenőrzés keretében ellenőrzi.

(11) Az utóellenőrzés eredményeiről a hivatal jelentést készít a miniszter számára, amely tartalmazza az utóellenőrzésbe bevont intézmények nevét, külön megjelölve azt az intézményt, amely az intézkedési tervben foglaltakat nem hajtotta végre.

(12) Az intézmény igazgatója az intézkedési tervben a komplex ellenőrzés során készült szakértői értékelés megállapításainak megfelelő kötelező pedagógus-továbbképzést írhat elő a pedagógus számára.

59. Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzésben résztvevő szakértő tevékenysége folytatásának szakmai feltételei

154. § (1) Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzésben olyan köznevelési szakértő vehet részt, aki

a) pedagógiai-szakmai ellenőrzés és pedagógusminősítés szakterületen szerepel az Országos szakértői névjegyzékben, valamint

b) az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzéshez szükséges szakmai ismereteket a hivatal honlapján a mesterpedagógus fokozatot megcélzó pedagógusok számára meghirdetett, a hivatal által szervezett hatvanórás akkreditált pedagógus-továbbképzés keretében elsajátította.

(2) Az intézményellenőrzést az adott intézménytípusban szerzett legalább öt éves szakmai gyakorlattal rendelkező szakértő végzi.

155. § (1) Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzésben részt vevő szakértőt a hivatal jelöli ki. Nem jelölhető ki a szakértő az ellenőrzésre abba az intézménybe, ahol őt vagy a Polgári Törvénykönyv szerinti közeli hozzátartozóját pedagógusként alkalmazzák, továbbá olyan intézménybe, ahol az ellenőrzést megelőző két évben őt vagy a Polgári Törvénykönyv szerinti közeli hozzátartozóját pedagógusként alkalmazták.

(2) Az (1) bekezdés alapján kijelölt szakértő tekintetében – a köznevelési szakértői tevékenység, valamint az érettségi vizsgaelnöki megbízás feltételeiről szóló 15/2015. (III. 13.) EMMI rendelet 5. § (3) bekezdés b) pontjában foglaltaktól eltérően – nem eredményez összeférhetlenséget, ha a köznevelési szakértő ugyanannak a vármegyei pedagógiai szakszolgáltatásnak más tagintézményével áll foglalkoztatási jogviszonyban, mint amely az ellenőrzendő pedagógust is foglalkoztatja. A vármegyei pedagógiai szakszolgálat vezetője az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzéssel kapcsolatban a szakértőt nem utasíthatja, szakértői munkáját nem befolyásolhatja.

(3) Ha az egyházi intézményfenntartó a miniszterrel köznevelési szerződést kötött az általa fenntartott pedagógiai-szakmai szolgáltató intézményre vonatkozóan, akkor az általa fenntartott intézményekben az ellenőrzéseket végző szakértőket az egyházi intézményfenntartó által fenntartott pedagógiai-szakmai szolgáltató intézmény javaslatára a hivatal kéri fel és jelöli ki.

(4) A felsőoktatási intézmények által fenntartott gyakorló nevelési-oktatási intézmények, valamint ezek igazgatóinak ellenőrzésébe be kell vonni gyakorló nevelési-oktatási intézményben töltött öt éves szakmai gyakorlattal rendelkező szakértőt.

59/A. A pedagógiai-szakmai ellenőrzés, a miniszter által elrendelt szakmai ellenőrzés és a fenntartó által indított törvényességi ellenőrzés szabályai

156. § (1) A pedagógiai-szakmai ellenőrzés megkezdése előtt legalább hét nappal az ellenőrzés vezetőjének egyeztetnie kell a köznevelési intézmény igazgatójával, valamint az ellenőrzést kezdeményezővel a pedagógiai-szakmai ellenőrzés időtartamát, formáját, módszereit, az ellenőrzés időpontját, továbbá azt, hogy az érdekeltek milyen módon nyilváníthatnak véleményt az ellenőrzés megállapításairól, kivéve az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzést.

(2) Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzést kivéve a pedagógiai-szakmai ellenőrzés megállapításait tartalmazó dokumentumot meg kell küldeni az ellenőrzéssel érintett, az ellenőrzést kezdeményező, a fenntartó, valamint – ha az ellenőrzés nemzetiségi feladatot ellátó köznevelési intézményben folyik – az érdekelt települési nemzetiségi önkormányzat és az országos nemzetiségi önkormányzat részére.

(3) A miniszter által az Nkt. 77. § (2) bekezdés d) pontja szerint szervezett szakmai ellenőrzés megkezdése előtt legalább hét nappal értesíteni kell a köznevelési intézmény fenntartóját, azzal a tájékoztatással, hogy a szakmai ellenőrzés lefolytatásánál jelen lehet.

(4) A köznevelési intézményben a fenntartó által indított törvényességi ellenőrzésnél az (1) és (2) bekezdésben foglaltakat alkalmazni kell, azzal az eltéréssel, hogy az (1) bekezdés szerinti előzetes egyeztetést nem kell lefolytatni, ha az az ellenőrzés eredményességét veszélyeztetné.

(5) A pedagógiai-szakmai ellenőrzés és a szakmai ellenőrzés megállapításait a személyiségvédelemre vonatkozó jogszabályok megtartásával, anonimizált módon kell az érintett nevelési-oktatási intézmény honlapján, annak hiányában a helyben szokásos módon, továbbá az ellenőrzést kezdeményező honlapján nyilvánosságra hozni.

(6) A köznevelési intézményben a pedagógiai-szakmai ellenőrzést, a szakmai ellenőrzést végző személynek és a fenntartó által indított törvényességi ellenőrzést végző személynek, szervezetnek nincs döntési, intézkedési jogköre.

(7) A köznevelési intézmény pedagógiai-szakmai ellenőrzésében – a (8) bekezdés b) pontjában foglalt kivétellel – köznevelési szakértő vehet részt. Szakiskolában, szaktimnáziumban, többcélú köznevelési intézmény szakképzést folytató intézményegységében folytatott pedagógiai-szakmai ellenőrzést szakmai szakértő bevonásával kell végezni, kivéve az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzést.

(8) Ha a pedagógiai-szakmai ellenőrzés nemzetiségi feladatot ellátó köznevelési intézményben folyik, a) az ellenőrzést a nemzetiség nyelvét beszélő szakértő vezetheti, ha nincs ilyen szakértő, a vizsgálatot a nemzetiség nyelvét beszélő pedagógus bevonásával kell végezni, kivéve, ha a pedagógiai-szakmai ellenőrzés a nemzetiség óvodai nevelésének és a nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelve szerinti magyar nyelvű roma/cigány kulturális nevelést folytató óvodában, illetve magyar nyelvű roma/cigány nemzetiségi nevelés-oktatást érintően folyik,

b) a pedagógiai-szakmai ellenőrzésről a hivatal értesíti az országos nemzetiségi önkormányzatot, és tájékoztatja, hogy a szakmai ellenőrzésben részt vehet olyan szakirányú felsőfokú végzettséggel és szakterületén szerzett tízéves gyakorlattal rendelkező delegáltjával, aki szakterületének elismert képviselője.”

14. § Az R1. 171. §-a a következő (2c) bekezdéssel egészül ki:

„(2c) A képességkibontakoztató felkészítés keretében az igazgató feladata az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése, valamint az (1) bekezdésben foglalt pedagógiai rendszer megvalósításának folyamatos figyelemmel kísérése, ellenőrzése.”

15. § Az R1. 172. § (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) A képességkibontakoztató felkészítést az intézmény a pedagógiai szakmai szolgáltatások támogatásával szervezi meg, figyelemmel a tankerületi köznevelési esélyegyenlőségi intézkedési tervben foglaltakra is. A pedagógiai szakmai szolgáltatás minőségirányítási követelményeknek megfelelő szakmai támogató rendszert épít ki és működtet a minőségi pedagógiai szolgáltatáshoz történő hozzáférés érdekében, továbbá a képességkibontakoztató felkészítésben részt vevő intézmény az érintett tanuló programnak megfelelő fejlesztése céljából készített intézményi fejlesztési terv megvalósításában történő előrehaladás folyamatos nyomon követése mellett szakmai-módszertani fejlesztő munkát végez.

(3) Nem nyújtható többlettámogatás a képességkibontakoztató felkészítéshez, valamint a 7. § (1) bekezdés b) pont bn) alpontja szerinti további intézkedést és a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet szerinti tankerületi szintű esélyegyenlőségi intézkedési tervben intézkedést kell meghatározni, ha

a) az általános iskola székhelye és tagintézménye, tagintézményei azonos településen, azonos fővárosi kerületben működnek, és ezek között az adott székhelyre, tagintézménybe járó hátrányos helyzetű vagy halmozottan hátrányos helyzetű vagy rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanulók létszámának az adott székhelyre, tagintézménybe járó összes tanuló létszámához viszonyított aránya eltérő, amennyiben ez az eltérés bármely két tagintézmény, továbbá bármely tagintézmény és a székhely között meghaladja – tört létszám esetében felfelé kerekítve – a huszonöt százalékpontot, azzal, hogy a különböző településen lévő székhely és tagintézmények esetén az eltérést csak az adott településen lévő székhely, tagintézmények esetében kell vizsgálni;

b) az általános iskolában évfolyamonként több osztály működik, és évfolyamonként az egyes osztályokban a hátrányos helyzetű vagy halmozottan hátrányos helyzetű vagy rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanulók létszámának az osztályba járó összes tanuló létszámához viszonyított aránya (a továbbiakban: osztályon belüli arány) eltérő az osztályok között, amennyiben ez az eltérés meghaladja – tört létszám esetében felfelé kerekítve – a huszonöt százalékpontot, azzal, hogy tagintézmények esetén az eltérést csak az adott tagintézményen belül kell vizsgálni, valamint amennyiben bármely feladatellátási helyen összevont osztály és nem összevont osztály egyaránt működik, az összevont osztály osztályon belüli arányát az összevonasban érintett évfolyamok osztályon belüli arányának átlagával kell összehasonlítani;

c) a településen, a fővárosi kerületben több általános iskola működik, és azok bármelyikében a hátrányos helyzetű vagy halmozottan hátrányos helyzetű vagy rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanulók iskolán belüli aránya a településen vagy az adott kerületben működő összes iskolában a hátrányos helyzetű tanulók létszámának a település vagy az adott kerület összes iskolájába járó tanulók létszámához viszonyított arányához (a továbbiakban: települési arány) képest – tört létszám esetében felfelé kerekítve – több mint huszonöt százalékponttal eltér.”

16. § Az R1. 184/M. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A fenntartó a megállapodásban rögzített szakképesítések keretszámainak felhasználásáról minden tanévre vonatkozóan adatot szolgáltat. Amennyiben beiskolázás nem történt, a szakképesítés a következő időszakra szóló megállapodásban törlésre kerül.”

17. § Az R1. 184/P. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A képesítővizsgára történő jelentkezést követő vizsgabejelentés

a) a február–márciusi vizsgaidőszak esetén a vizsgaidőszakot megelőző év december hónapjának 15. napja,

b) a május–júniusi vizsgaidőszak esetén a vizsgaidőszak éve február hónapjának 15. napja,

c) az október–novemberi vizsgaidőszak esetén a vizsgaidőszak éve augusztus hónapjának 15. napja,

d) az iskolarendszeren kívüli vizsgák esetében az első vizsgatevékenységet megelőző harminc nap, a vizsgacsoportokra vonatkozó maximális létszámot az Nkt. szakgimnáziumi létszámkeretei szerint kell meghatározni.”

- 18. §** (1) Az R1. 184/R. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(1) A képezőtővizsga vizsgabizottsága egy elnökből és három értékelést, mérést végző szakértőből áll. Egy értékelést, mérést végző tagra a szakgimnázium, a szakiskola vagy a képző intézmény tesz javaslatot. A vizsgabizottság elnökének kiválasztása szakértői pályázat útján történik.”
- (2) Az R1. 184/R. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:
 „(5) A képezőtővizsga vizsgabizottsága két-két fővel osztottan működik.”
- 19. §** Az R1. 76/G. alcíme a következő 184/U. §-sal egészül ki:
 „184/U. § Az Nkt. 77. § (5) bekezdés a) pont ac) alpontjában foglaltak szerint kijelölt akkreditált vizsgaközpontokkal a miniszter megállapodást köt.”
- 20. §** Az R1. XX/B. Fejezete a következő 76/H. alcímmel egészül ki:
„76/H. A szakgimnáziumi tanulóra vonatkozó eltérő rendelkezés
 184/V. § A szakgimnázium tanulója a közismereti nevelés-oktatás utolsó évfolyama első félévének befejezésekor nyilatkozik arról, hogy az adott évfolyam eredményes befejezése esetén tanulmányait a szakképző évfolyamon folytatni kívánja-e.”
- 21. §** Az R1. 193. §-a a következő (23) bekezdéssel egészül ki:
 „(23) A 147. § (1) bekezdése szerinti ellenőrzési tervet a hivatal 2023. október 31. napjáig módosítja, azzal, hogy a 2023. évre vonatkozó ellenőrzési tervben szereplő, 2023. szeptember 1. napját követően esedékes pedagógus-ellenőrzéseket, valamint az intézményvezetői ellenőrzéseket nem kell lefolytatni.”
- 22. §** (1) Az R1. 9. melléklete helyébe az 1. melléklet lép.
 (2) Az R1. 10. melléklete a 2. melléklet szerint módosul.
- 23. §** Az R1.
 1. 3. § (1) bekezdésében az „intézményvezető kikéri a fenntartó, az óvodaszék,” szövegrész helyébe az „igazgató kikéri a nevelőtestület, az óvodaszék,” szöveg,
 2. 4. § (1) bekezdés f) és t) pontjában, 7. § (4) bekezdésében, 13/A. § (2) bekezdésében, 19. § (4) bekezdésében, 32. § (2a) bekezdésében, 62. § (3) bekezdésében, 112. § (3) bekezdésében, 118. § (7) bekezdésében, 141/A. § (3) bekezdésében és 193. § (22) bekezdésében az „intézményvezető” szövegrész helyébe az „igazgató” szöveg,
 3. 4. § (1) bekezdés f) pontjában az „intézményvezető-helyettes” szövegrész helyébe az „igazgatóhelyettes” szöveg,
 4. 18. § (3) bekezdésében, 20. § (7) bekezdésében, 49. § (1) és (2) bekezdésében, 50. § (6) és (8) bekezdésében, 51. § (4), (4b) és (4c) bekezdésében, 57. § (4) bekezdésében, 61. § (1) bekezdésében, 63. § (2) és (3) bekezdésében, 79. § (4) és (5) bekezdésében, 82. § (2) bekezdésében, 85. § (3) bekezdésében, 86. § (2) bekezdésében, 95. § (3) bekezdésében, 128. § (8) bekezdésében, 130. § (2), (3) és (5) bekezdésében, 131. § (4) bekezdésében, 137/A. §-ában, 137/C. § (5) bekezdésében, 140. § (2) bekezdésében, 143. § (2) és (11) bekezdésében, 173. § (1) bekezdésében, 188. § (2) bekezdésében a „vezetője” szövegrész helyébe az „igazgatója” szöveg,
 5. 20. § (2) bekezdésében az „óvodavezető” szövegrész helyébe az „óvodaigazgató” szöveg,
 6. 20. § (4) bekezdésében a „vezetője” szövegrészek helyébe az „igazgatója” szöveg,
 7. 20. § (9) és (10) bekezdésében az „óvodavezető” szövegrészek helyébe az „óvodaigazgató” szöveg,
 8. 20. § (11) bekezdésében, 89. § (2) bekezdésében és (3) bekezdés h) pontjában, 91. § (2) bekezdésében, 92. § (2) bekezdés a) pontjában, 117. § (2) bekezdés a) pontjában az „óvodavezető” szövegrészek helyébe az „óvodaigazgató” szöveg,
 9. 20. § (2c) bekezdésében a „vezetőjénél” szövegrész helyébe az „igazgatójánál” szöveg,
 10. 20. § (4) bekezdésében a „közli a szülővel” szövegrész helyébe az „– a szülő hozzájárulása esetén elektronikus úton – közli a szülővel” szöveg,
 11. 20. § (4) bekezdésében a „vezetőjét” szövegrész helyébe az „igazgatóját” szöveg,

12. 24. § (1) bekezdésében az „általános iskolákat” szövegrész helyébe az „általános iskolákat, az egyházi és a magánintézmények fenntartóit” szöveg,
13. 24. § (1a) bekezdésében az „A települési önkormányzat a véleményéről” szövegrész helyébe az „A települési önkormányzat, az egyházi és a magánintézmények fenntartója a véleményéről” szöveg,
14. 24. § (1b) bekezdésében az „az illetékességi területén működő általános iskolákat,” szövegrész helyébe az „az illetékességi területén működő általános iskolákat, az egyházi és magánintézmények fenntartóit,” szöveg,
15. 64. § (2) bekezdés a) pontjában a „részvétele alól,” szövegrész helyébe a „részvétele alól (a fejlesztő nevelés-oktatásban részt vevő tanuló kivételével)” szöveg,
16. 75. § (2) bekezdésében az „oktatásáról, felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról,” szövegrész helyébe az „oktatásáról, felkészítéséről, osztályzatainak megállapításáról,” szöveg,
17. 79. § (1) bekezdésében és 81. § (3) bekezdésében a „vezetői” szövegrész helyébe az „igazgatói” szöveg,
18. 119. § (4) bekezdésében a „vezetőjétől” szövegrész helyébe az „igazgatójától” szöveg,
19. 133. § (1) bekezdésében, 137/C. § (5) bekezdésében, 160. § h) pontjában, 164. § (1) bekezdésében a „vezetőjének” szövegrész helyébe az „igazgatójának” szöveg,
20. 143. § (14) bekezdésében az „intézmény vezetőjének” szövegrész helyébe az „intézmény igazgatójának” szöveg,
21. 168. § (1) bekezdésében a „vezetőinek” szövegrész helyébe az „igazgatóinak” szöveg,
22. 184/S. § (4) bekezdésében a „szakgimnázium, szakiskola által megbízott” szövegrész helyébe a „szakgimnázium, szakiskola, képző intézmény által megbízott” szöveg,
23. 188. § (1) bekezdésében az „A nevelési-oktatási intézmény, a többcélú köznevelési intézmény vezetője” szövegrész helyébe az „A nevelési-oktatási intézmény, a többcélú köznevelési intézmény igazgatója” szöveg,
24. 188. § (1) bekezdésében az „a vezetői, vezetőhelyettesi feladatokat” szövegrész helyébe az „az igazgatói, igazgatóhelyettesi, vezetői, vezetőhelyettesi feladatokat” szöveg,
25. 188. § (2) bekezdésében az „a vezető” szövegrész helyébe az „az igazgató” szöveg,
26. 2. mellékletében foglalt,
 - 26.1. 1. ÓVODA megjelölésű táblázat A:9 mezőjében,
 - 26.2. 2. ISKOLA megjelölésű táblázat A:16 mezőjében,
 - 26.3. 3. KOLLÉGIUM megjelölésű táblázat A:13 mezőjében,
 - 26.4. 4. ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA megjelölésű táblázat A:5 mezőjében
 az „intézményvezetői iroda” szövegrész helyébe az „igazgatói iroda” szöveg,
27. 2. mellékletében foglalt,
 - 27.1. 1. ÓVODA megjelölésű táblázat A:10 mezőjében,
 - 27.2. 2. ISKOLA megjelölésű táblázat A:17 mezőjében,
 - 27.3. 4. ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA megjelölésű táblázat A:6 mezőjében
 az „intézményvezető-helyettesi iroda” szövegrész helyébe az „igazgatóhelyettesi iroda” szöveg,
28. 2. mellékletében foglalt,
 - 28.1. 1. ÓVODA megjelölésű táblázat B:9 és B:10 mezőjében,
 - 28.2. 2. ISKOLA megjelölésű táblázat B:16 és B:17 mezőjében
 az „intézményvezető-helyettes” szövegrész helyébe az „igazgatóhelyettes” szöveg,
29. 2. mellékletében foglalt,
 - 29.1. 1. ÓVODA megjelölésű táblázat A:40 és B:40 mezőjében,
 - 29.2. 4. ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA megjelölésű táblázat C:6 mezőjében
 az „intézményvezetői” szövegrész helyébe az „igazgatói” szöveg,
30. 2. mellékletében foglalt, 4. ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA megjelölésű táblázat B:6 mezőjében az „az intézményvezető helyettes” szövegrész helyébe az „az igazgatóhelyettes” szöveg

lép.

24. § Hatályát veszti az R1.

- a) 72. § (2) bekezdése,
- b) 75. § (3) bekezdésében az „érdemjegyeinek és” szövegrész,
- c) 79. § (5) bekezdésében az „A hivatal az idegen nyelvi mérés kivételével összegyűjti a méréshez alkalmazott feladatlapokat és kérdőíveket, továbbá gondoskodik azok feldolgozásáról.” szövegrész,
- d) 79. § (6) bekezdése,

- e) 80. § (1) és (7) bekezdése,
- f) 135. § (3) bekezdése,
- g) 176. § (6) bekezdésében az „és az Arany János Kollégiumi-Szakközépiskolai Programban” szövegrész,
- h) 176. § (6) bekezdés a) pontjában az „, az Arany János Kollégiumi-Szakközépiskolai Programot” szövegrész,
- i) 3. melléklete.

3. A pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről szóló 48/2012. (XII. 12.) EMMI rendelet módosítása

- 25. §** A pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről szóló 48/2012. (XII. 12.) EMMI rendelet 27. § (1) bekezdésében az „a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet 6. mellékletében” szövegrész helyébe az „a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról szóló 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet 2. mellékletében” szöveg lép.

4. A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet módosítása

- 26. §** A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet (a továbbiakban: R2.) 4. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(6) A korai fejlesztés és gondozás keretében a gyermek állapotának, szükségleteinek, valamint a család terhelhetőségének függvényében a fejlesztési feladatok végrehajtásának időkerete
 a) 0–2 éves kor között legalább heti egy óra,
 b) 3–4 éves kor között legalább heti kettő óra,
 c) 5–6 éves kor között legalább heti öt óra.”
- 27. §** Az R2. 5. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:
 „(5) A korai fejlesztés és gondozás tekintetében a 18. §-ban, valamint a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 42. § (1) és (2) bekezdésében, 42. § (3) bekezdés d) pontjában, 42. § (4)–(6) bekezdésében, továbbá 43. §-ában foglaltakat kell alkalmazni, azzal, hogy kijelölt intézmény alatt a gyermek korai fejlesztésére és gondozására kijelölt intézményt vagy az intézmény erre kijelölt tagintézményét, az óvodai foglalkozáson való kötelező részvétel alatt pedig a korai fejlesztésben és gondozásban való részvételt kell érteni.”
- 28. §** A R2. 44. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(5) Egységes gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai módszertani intézményben – amennyiben szervezeti és szakmai tekintetben önálló pedagógiai szakszolgálati intézményegységgel is rendelkezik – igazgatói megbízást kaphat az is, aki a 32. § (2) bekezdésében szabályozott feltételeknek megfelel.”
- 29. §** Az R2. 45/B. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
 „45/B. § Ha a gyermek, tanuló, kérelmező olyan, külföldön kiállított, hiteles magyar fordítású dokumentummal rendelkezik, amely a magyar jogszabályok szerinti sajátos nevelési igényt, fogyatékoságot igazol, akkor a szakértői bizottság a szakértői véleményét a külföldi dokumentum által jelzett sajátos nevelési igény, fogyatékoság tekintetében külön vizsgálat nélkül is elkészítheti.”
- 30. §** Az R2.
 a) 1. § 2. pontjában a „részesülő gyermekeket, tanulókat” szövegrész helyébe a „részesülő tanulókat, képzésben részt vevő személyeket (a továbbiakban együtt: tanuló), gyermekeket,” szöveg,
 b) 5. § (3) bekezdésében a „pedagógiai szakszolgálati infrastruktúra-használatra vonatkozó szerződést kötött” szövegrész helyébe a „gyermek gondozását végző” szöveg,
 c) 13. § (1) bekezdésében az „a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet)” szövegrész helyébe az „a Korm. rendelet” szöveg,

- d) 16. § (4) bekezdésében az „az országos szakértői bizottságoknak” szövegrész helyébe az „a 10. § (3) bekezdése szerinti szakértői bizottságoknak” szöveg,
- e) 17. § (7) bekezdésében a „Korm. rendelet szerinti szakértői vélemény” szövegrészek helyébe a „Korm. rendelet szerinti szakvélemény” szöveg,
- f) 18. § (1) bekezdésében a „kerülhet” szövegrész helyébe a „kerül” szöveg,
- g) 32. § (1) bekezdés b) pont bc) alpontjában a „C:6 mezőjében” szövegrész helyébe a „C:31–C:36 mezőjében” szöveg,
- h) 32. § (2) bekezdésében az „Az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmény” szövegrész helyébe az „Az egységes gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai módszertani intézmény” szöveg lép.

31. § Hatályát veszti az R2.

- a) 2. § d) pontjában a „képzésben részt vevő személyekre” szövegrész,
- b) 2. § f) pontjában az „, a képzésben részt vevő személyek” szövegrész,
- c) 21. § (1) bekezdésében az „országos” szövegrész,
- d) 45/D. §-ában a „, képzésben részt vevő személy” és a „, képzésben részt vevő személyt” szövegrész.

5. Záró rendelkezések

- 32. §** (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.
(2) A 25. § 2024. január 1-jén lép hatályba.

Dr. Pintér Sándor s. k.,
belügyminiszter

1. melléklet a 44/2023. (X. 19.) BM rendelethez

„9. melléklet a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelethez

Szakgimnáziumban oktatható szakképzések							
	A	B	C	D	E	F	G
1.	Magyar Képesítési Keretrendszer szint	Képzési terület	Sorszám	Szakképzés		Program- követelmény száma	Tanulmányi terület
2.				megnevezése	szakirányai		
3.	4	0215	01	Artista II.	Akrobata	02154001	Művészet
4.					Légtornász	02154004	
5.					Zsonglőr	02154006	
6.					Egyensúlyozó	02154003	
7.					Bohóc	02154002	
8.					Társulati artista	02154005	
9.	5	0215	01	Artista I.	Akrobata	02155007	Művészet
10.					Légtornász	02155010	
11.					Zsonglőr	02155012	
12.					Egyensúlyozó	02155009	
13.					Bohóc	02155008	
14.					Társulati artista	02155011	
15.	4	0215	02	Egyházzenesz II.	Kántor-énekvezető	02154013	Művészet
16.					Kántor-kórusvezető	02154015	
17.					Kántor-organista	02154016	
18.					Kántor-gitáros	02154014	

19.	5	0215	02	Egyházzenesz I.	Kántor-énekvezető	02155017	Művészet
20.					Kántor-kórusvezető	02155019	
21.					Kántor-organista	02155020	
22.					Kántor-gitáros	02155018	
23.	4	0214	03	Hangszerkészítő és -javító II.	Fafúvós	02144024	Művészet
24.					Rézfúvós	02144025	
25.					Vonós	02144026	
26.					Pengetős	02144027	
27.					Orgonaépítő	02144029	
28.					Zongora	02144030	
29.					Cimbalom	02144032	
30.	5	0214	03	Hangszerkészítő és -javító I.	Fafúvós	02145033	Művészet
31.					Rézfúvós	02145034	
32.					Vonós	02145035	
33.					Pengetős	02145036	
34.					Orgonaépítő	02145038	
35.					Zongora	02145039	
36.					Cimbalom	02145041	
37.	4	0215	04	Jazz-zenész II.	Jazz-énekes	02154024	Művészet
38.					Jazz-zenész (Fafúvós)	02154022	
39.					Jazz-zenész (Rézfúvós)	02154025	
40.					Jazz-zenész (Húros/vonós)	02154023	
41.					Jazz-zenész (Billentyűs)	02154021	
42.					Jazz-zenész (Ütős)	02154026	
43.	5	0215	04	Jazz-zenész I.	Jazz-énekes	02155030	Művészet
44.					Jazz-zenész (Fafúvós)	02155028	
45.					Jazz-zenész (Rézfúvós)	02155031	
46.					Jazz-zenész (Húros/vonós)	02155029	
47.					Jazz-zenész (Billentyűs)	02155027	
48.					Jazz-zenész (Ütős)	02155032	

49.	4	0213	01	Képző- és iparművészeti munkatárs	Dívatstílus- és jelmeztervező	02134001	Művészet
50.					Festő	02134002	
51.					Szobrász	02134008	
52.					Kerámiaműves	02134003	
53.					Művészeti grafikus	02134006	
54.					Művészeti és médiafotográfus	02134005	
55.					Mozgóképfé- és animációtervező	02134004	
56.					Ötvös	02134007	
57.					Textilműves	02134009	
58.					Üvegműves	02134010	
59.					Fa- és bútorszépműves	02134014	
60.					Fém szépműves	02134015	
61.					Festő szépműves	02134016	
62.					Szobrász szépműves	02134017	
63.	Üveg szépműves	02134018					
64.	5	0214	01	Aranyműves		02145022	Művészet
65.	5	0214	02	Bronzműves és szoboröntő		02145042	Művészet
66.	5	0214	03	Díszítő festő		02145043	Művészet
67.	5	0214	04	Ezüstműves		02145021	Művészet
68.	5	0214	05	Vésnök		02145020	Művészet
69.	4	0215	05	Klasszikus zenész II.	Hangkultúra	02154035	Művészet
70.					Klasszikus zenész (Fafúvós)	02154034	
71.					Klasszikus zenész (Rézfúvós)	02154038	
72.					Klasszikus zenész (Húros-vonós)	02154036	
73.					Klasszikus zenész (Billentyűs)	02154033	
74.					Klasszikus zenész (Ütős)	02154039	
75.					Magánénekes	02154037	
76.					Zeneelmélet-szolfézs	02154040	
77.					Zeneszerzés	02154041	

78.	5	0215	05	Klasszikus zenész I.	Hangkultúra	02155044	Művészet
79.					Klasszikus zenész (Fafúvós)	02155043	
80.					Klasszikus zenész (Rézfúvós)	02155047	
81.					Klasszikus zenész (Húros-vonós)	02155045	
82.					Klasszikus zenész (Billentyűs)	02155042	
83.					Klasszikus zenész (Ütős)	02155048	
84.					Magánénekes	02155046	
85.					Zeneelmélet-szolfézs	02155049	
86.					Zeneszerzés	02155050	
87.	4	0413	01	Közművelődési munkatárs		04134001	Közművelődés
88.	3	0214	01	Népi kézműves	Csipkekészítő	02143002	Művészet
89.					Faműves, fajtátékkészítő	02143004	
90.					Fazekas	02143008	
91.					Gyékény-, szalma- és csuhétárgykészítő	02143005	
92.					Fonottbútor készítő	02143009	
93.					Kézi és gépi hímző	02143011	
94.					Szónyegszövő	02143014	
95.					Takács	02143015	
96.					Nemezkesztő	02143006	
97.					Szíjgyártó-nyerges	02143007	
98.					Mézeskalács díszítő	02143003	
99.					Képfestő	02143010	
100.					Népi bőrműves	02143012	
101.					Papucskészítő	02143013	
102.	4	0215	06	Népzeneész II.	Népi énekes	02154054	Művészet
103.					Népzeneész (Fafúvós)	02154052	
104.					Népzeneész (Húros/vonós)	02154053	
105.					Népzeneész (Billentyűs)	02154051	
106.					Népzeneész (Ütős)	02154055	
107.	5	0215	06	Népzeneész I.	Népi énekes	02155059	Művészet
108.					Népzeneész (Fafúvós)	02155057	
109.					Népzeneész (Húros/vonós)	02155058	
110.					Népzeneész (Billentyűs)	02155056	
111.					Népzeneész (Ütős)	02155060	

112.	4	0119	01	Pedagógiai munkatárs	Pedagógiai asszisztens	01194002	Pedagógia
113.					Gyógypedagógiai asszisztens	01194001	
114.	4	0215	07	Színész II.	Bábszínész	02154061	Művészet
115.					Színházi- és filmszínész	02154062	
116.					Pantomimes	02154090	
117.	5	0215	07	Színész I.	Bábszínész	02155063	Művészet
118.					Színházi- és filmszínész	02155064	
119.					Pantomimes	02155091	
120.	4	0215	08	Szórakoztató zenész II.	Énekes szólista	02154067	Művészet
121.					Szórakoztató zenész (Fafúvós)	02154068	
122.					Szórakoztató zenész (Rézfúvós)	02154070	
123.					Szórakoztató zenész (Húros/vonós)	02154069	
124.					Szórakoztató zenész (Billentyűs)	02154066	
125.					Szórakoztató zenész (Ütős)	02154065	
126.	5	0215	08	Szórakoztató zenész I.	Énekes szólista	02155073	Művészet
127.					Szórakoztató zenész (Fafúvós)	02155074	
128.					Szórakoztató zenész (Rézfúvós)	02155076	
129.					Szórakoztató zenész (Húros/vonós)	02155075	
130.					Szórakoztató zenész (Billentyűs)	02155072	
131.					Szórakoztató zenész (Ütős)	02155071	
132.	4	0215	09	Táncos II.	Klasszikus balett-táncos	02154077	Művészet
133.					Kortárs-, modern táncos	02154078	
134.					Néptáncos	02154079	
135.					Színházi táncos	02154080	
136.	5	0215	09	Táncos I.	Klasszikus balett-táncos	02155081	Művészet
137.					Kortárs-, modern táncos	02155082	
138.					Néptáncos	02155083	
139.					Színházi táncos	02155084	

2. melléklet a 44/2023. (X. 19.) BM rendelethez

Az R1. 10. mellékletében foglalt táblázat 64. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

	A	B	C	D	E	F	G	H
1.	20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendeletben kiadott szakképesítések			A szakképesítés 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendeletben szereplő adatai (2016. március 4-től) azonosítószáma és megnevezése	A szakképesítés 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet szerinti szakképesítés, azonosító száma és megnevezése 2016. március 3-ig	A 133/2010. (IV. 22.) Korm. rendelet szerinti szakképesítés, azonosító száma és megnevezése	Az 1/2006. (II. 17.) OM rendelet szerinti szakképesítés azonosító száma és megnevezése	A 37/2003. (XII. 27.) OM rendelet szerinti szakképesítés azonosító száma és megnevezése
	Szakképesítések megnevezése	Szakképesítések Szakirányai	Program-követelmény száma					
64.	Közművelődési szakember	–	04136003	62 345 01 Közművelődési szakember I.	62 345 01 Közművelődési szakember I.	61 345 01 Közművelődési szakember I.	61 345 01 Közművelődési szakember I.	71 8407 01 Közművelődési szakember I. (a tevékenység megjelölésével)

VII. Az Alkotmánybíróság döntései

Az Alkotmánybíróság teljes ülésének 1006/2023. (X. 19.) AB Tü. határozata az Alkotmánybíróság Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1004/2020. (IV. 30.) AB Tü. határozat módosításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 50. § (2) bekezdés c) pontjában és a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 23. § (1) bekezdés c) pontjában kapott felhatalmazás alapján – tekintettel az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 22. § (6) bekezdésére is – az Alkotmánybíróság Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1004/2020. (IV. 30.) AB Tü. határozatot a következők szerint módosítja:

1. Az Alkotmánybíróság Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1004/2020. (IV. 30.) AB Tü. határozat (a továbbiakban: SZMSZ) 11.12. pont b) alpontja helyébe az alábbi rendelkezés lép:
(11.12. A személy- és munkaügyi vezető álláshelyén ellátandó feladatok)
„b) a szolgálati elismerésre jogosító közszolgálati idő kezdő időpontjának megállapítása, a hivatal köztisztviselőinek közszolgálati jogviszonya, valamint munkavállalóinak munkaviszonya keletkezésével és megszűnésével kapcsolatos okiratok előkészítése;”
2. Az SZMSZ 18.3. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„18.3. Az Alkotmánybíróság Hivatalában a belső kontrollrendszer kialakításával és fejlesztésével kapcsolatos koordinációs feladatokat a megbízási szerződés alapján foglalkoztatott belső kontroll felelős látja el, aki közvetlenül az elnök irányítása alatt, a főtitkárral és a gazdasági főigazgatóval együttműködésben végzi tevékenységét. A belső kontrollrendszer minőségének értékelésére és az erről szóló vezetői nyilatkozat előkészítésére – az integritás tanácsadó kontrollkörnyezet kialakításával és változásaival, valamint az integrált kockázatkezelési rendszer működésével kapcsolatos adatszolgáltatása alapján – a belső kontroll felelős köteles.”
3. Az SZMSZ az alábbi 18.3.a. ponttal egészül ki:
„18.3.a. Az Alkotmánybíróság Hivatalában a szervezeti integritás támogatása érdekében az elnök közvetlen irányítása alatt álló integritás tanácsadó működik. A megbízási szerződéssel foglalkoztatott szakember a szervezet működésével összefüggő integritási és korrupciós kockázatokra vonatkozó bejelentések fogadásával és kivizsgálásával kapcsolatos feladatokat lát el, valamint közreműködik az Alkotmánybíróság Hivatalának működésével kapcsolatos kockázatok felmérésében, az azok kezelésére szolgáló intézkedési terv, valamint az annak végrehajtásáról szóló jelentés elkészítésében, továbbá hivatásetikai kérdésekben tájékoztatást és tanácsot ad a Hivatal munkatársai számára. Az integritás tanácsadó emellett – a főtitkárral és a gazdasági főigazgatóval együttműködésben – a jogszabályi előírásoknak megfelelő kontrollkörnyezet és integrált kockázatkezelési rendszer kialakításával kapcsolatos koordinációs feladatokat lát el. Az integritás tanácsadó közvetlen elérhetőségeit az Alkotmánybíróság honlapján és a hivatali belső tájékoztatási honlapon közzé kell tenni. A szervezeti integritást sértő események kezelésének és bejelentésének rendjét hivatali utasításban kell szabályozni.”
4. Az SZMSZ 2. melléklete helyébe a Melléklet lép.
5. Ez a határozat 2023. november 1-jén lép hatályba.
6. Az Alkotmánybíróság e határozatát a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 26. § (2) bekezdése alapján a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.

Melléklet az 1006/2023. (X. 19.) AB Tü. határozathoz
 „2. melléklet az 1004/2020. (IV. 30.) AB Tü. határozathoz

Állománytábla

Szervezeti egység	Álláshelyek	Álláshelyek száma (fő)
Alkotmánybírói törzskarok	Az Alkotmánybíróság tagjai	15
	Törzskari jogászok	45
	Törzskari titkárságvezetők	15
Elnöki kabinet	Kabinetfőnök	1
	Elnöki kabineti jogászok	10
	Nemzetközi és protokollügyi munkatárs	1
	Belső ellenőr	0,5
	Integritási tanácsadó	0,5
	Kommunikációs vezető	1
Főtitkárság	Főtitkár	1
Főtitkársági titkárság	Főtitkársági titkárságvezető	1
Indítványelemzés	Indítványelemzők	7
Informatika	Informatikus	2
Kezelőiroda	Kezelőirodai munkatársak (irodavezető és helyettese)	2
Könyvtár	Könyvtárvezető	1
Gazdasági főosztály	Gazdasági főigazgató	1
A gazdasági főosztály titkársága	Gazdasági főosztályi titkárságvezető	1
Gazdálkodás és pénzügy	Pénzügyi és számviteli vezető	1
	Pénzügyi és számviteli ügyintéző	3
	Bérszámfejtési és társadalombiztosítási ügyintéző	1
	Gazdasági ügyintéző	1
Személy- és munkaügy	Személy- és munkaügyi vezető	1
Üzemeltetés	Üzemeltetési vezető	1
	Szaktanácsos, egyéb fizikai alkalmazott	11
Gépkocsi-üzemeltetés	Garázmester	1
	Gépkocsivezetők	17
Összesen		142

Budapest, 2023. október 16.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
 az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Czine Ágnes s. k.,
 alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
 alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
 alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
 alkotmánybíró

Dr. Hörchneré dr. Marosi Ildikó s. k.,
 alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
 alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: XVIII/2193/2023.

VIII. A Kúria határozatai

A Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf.5019/2023/9. számú határozata

Az ügy száma:	Köf.5019/2023/9.
A tanács tagja:	Dr. Hajnal Péter a tanács elnöke, Dr. Demjén Péter előadó bíró, Dr. Balogh Zsolt bíró, Dr. Dobó Viola bíró, Dr. Kalas Tibor bíró
Az indítványozó:	Fővárosi Törvényszék
Az érintett önkormányzat:	Budapest Főváros XIV. Kerület Zuglói Önkormányzata (...)
Az érintett önkormányzat képviselője:	dr. Barcsai Beáta kamarai jogtanácsos
Az ügy tárgya:	a közösségi együttélés alapvető szabályairól és azok megsértésének a jogkövetkezményeiről szóló önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének vizsgálata

Rendelkező rész

A Kúria Önkormányzati Tanácsa

- megállapítja, hogy Budapest Főváros XIV. kerület Zuglói Önkormányzata a közösségi együttélés alapvető szabályairól és azok megsértésének a jogkövetkezményeiről szóló 15/2018. (VI.18.) önkormányzati rendeletének 3. § (1) bekezdése és 5. § (1a) bekezdés együttes alkalmazása más jogszabályba ütközik, ezért az 5. § (1a) bekezdését kihirdetése, 2022. március 7-i napjára visszamenőlegesen megsemmisíti.
- a megsemmisített rendelkezés nem alkalmazható a Fővárosi Törvényszék előtt 113.K.704.144/2022/11. számon folyamatban lévő perben, valamint valamennyi, a jelen határozat meghozatalának időpontjában valamely bíróság előtt folyamatban lévő egyedi ügyben;
- elrendeli határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételét;
- elrendeli, hogy határozatát – a kézbesítést követő nyolc napon belül – az önkormányzati rendelet kihirdetésével azonos módon az érintett önkormányzat is tegye közzé.

A határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

Az indítvány alapjául szolgáló tényállás

- [1] A Budapest Főváros XIV. Kerület Zuglói Polgármesteri Hivatal (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) a 2022. június 10. napján kelt, 1/7828/7/2022. számú határozatával az indítványozó előtt folyó per felperesével szemben, a zöldterületek, közterületi zöldfelületek rendeltetésétől eltérő használatával megvalósuló, közösségi együttélés alapvető szabályainak megsértése miatt 45.000 forint közigazgatási bírságot szabott ki. A döntését azzal indokolta, hogy bejelentés alapján két alkalommal a Zuglói Önkormányzati Rendészet (a továbbiakban: rendészeti szerv) a zöldterületen egy nagyméretű (50 kg-nál nagyobb tömegű) tárgy (ténylegesen gépjármű) ismeretlen személy általi elhelyezését észlelte. Rögzítette, hogy e területrészen nagyméretű (1×1 méternél nagyobb területet foglaló, vagy alapterületi vetületének kerülete 2 m-nél nagyobb, vagy tömege 50 kg-nál nagyobb) tárgy elhelyezése – akár részben is – jogsértő cselekmény. A közúti közlekedési járműnyilvántartás adatai alapján megállapította, hogy a gépjármű üzembentartója a felperes. A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a 2022. szeptember 29. napján kelt 1/7828-11/2022. számú határozatával az elsőfokú hatóság határozatát helybenhagyta, amellyel szemben a felperes keresetet nyújtott be.

A bírói indítvány és az önkormányzat védírata

- [2] A Fővárosi Törvényszék a 113.K.704.144/2022. számon előtte folyó per egyidejű felfüggesztése mellett indítványozta a Kúria Önkormányzati Tanácsának (a továbbiakban: Önkormányzati Tanács) eljárását a közösségi együttélés alapvető szabályairól és azok megsértésének a jogkövetkezményeiről szóló 15/2018. (VI.18.) [egységes szerkezetben a 22/2020. (VI. 9.) és a 8/2022. (III. 7.) rendelettel] önkormányzati rendelet (továbbiakban: Ör.) 3. § (1) bekezdése és 5. § (1a) bekezdése együttes alkalmazása Alaptörvény-ellenességének és más jogszabályba ütközésének megállapítása és e rendelkezés általános és konkrét ügyben való alkalmazási tilalmának megállapítása céljából.
- [3] Az indítványozó álláspontja szerint a perben alkalmazandó Ör. 3. § (1) és az Ör. 5. § (1a) bekezdésének együttes alkalmazása ellentétes az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjával és (2)–(3) bekezdésével, a Jat. 3. §-ával, a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs.tv.) 224. §-ával, tekintettel arra, hogy – törvényi felhatalmazás hiányában – indokolatlanul párhuzamosan szabályoz hasonló életviszonyokat a Szabs.tv. 224. §-ával.
- [4] Az indítványozó egyetértett a felperessel abban, hogy az Ör. 3. § (1) és az Ör. 5. § (1a) bekezdésének együttes alkalmazása a járművel való behajtásra, megállásra vagy várakozásra vonatkozóan párhuzamos szabályozás a Szabs.tv. 224. §-ával. A Szabs.tv. 224. §-a a közúti közlekedés szabályairól szóló a 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) közúti közlekedési szabályainak megsértését megvalósító, a Szabs.tv.-ben külön nem szabályozott szabálysértési tényállások gyűjtő-, és kerettényállása. E § alá tartozik – többek között – a KRESZ 40–41. §-ai szerinti megállási, várakozási szabályok megszegése is. A Szabs.tv. 224. §-a alá tartozó szabálysértések miatt alkalmazható büntetés a pénzbírság, illetve a helyszíni bírság, amelynek kötelező mértékét – a Szabs.tv. 250. § (1) bekezdés a) pontja felhatalmazása alapján – az egyes közlekedési szabálysértések miatt alkalmazandó szabálysértési pénzbírság, illetve helyszíni bírság kötelező mértékéről, valamint a Szabs.tv.-nyel összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 63/2012. (IV. 2.) Korm. rendelet határozza meg.
- [5] Az indítványozó kiemelte, hogy az Ör. 3. § (1) bekezdésének és az Ör. 5. § (1a) bekezdésének együttes alkalmazása a megállási, illetve behajtási korlátozás megszegésére vonatkozik ugyanúgy, mint a Szabs.tv. 224. §-a szerinti közlekedésbiztonság szabálysértési tényállás, azzal, hogy a tárgyi hatályán belül a közösségi együttélés alapvető szabályai sérelmét állapítja meg. Az önkormányzat tehát törvénnyel azonos társadalmi viszonyt szabályozott helyi szinten, amely következtében indokolatlan párhuzamoság keletkezett a Szabs.tv. 224. §-ával, és ezzel lényegében a közúti közlekedésre vonatkozó szabályozást, felhatalmazás nélkül, indokolatlanul többszintűvé tette.
- [6] Az indítványozó álláspontja szerint Budapest Főváros XIV. Kerület Zuglói Önkormányzata az Ör. 3. § (1) bekezdésének és 5. § (1a) bekezdésének együttes alkalmazása során a zöldterületre, közterületi zöldfelületre gépjárművel behajtás vagy várakozás tilalmazása és szankcionálása során a vonatkozó a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényben (a továbbiakban: Mötv.) kapott felhatalmazás keretein túlterjeszkedett, mivel törvény által is szabályozott helyi társadalmi viszonyt szabályozott, vagyis ezzel a rendelkezéssel az Ör. indokolatlanul párhuzamosan szabályoz hasonló életviszonyokat a Szabs.tv. 224. §-ával, és ezzel a közúti közlekedésre vonatkozó szabályozást indokolatlanul többszintűvé teszi.
- [7] Az Önkormányzati Tanács a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 140. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 42. § (1) bekezdése alapján az önkormányzatot felhívta az indítványra vonatkozó nyilatkozata megtételére.
- [8] Az önkormányzat a védíratában kérte az indítvány elutasítását. Hangsúlyozta, hogy az Ör. megalkotása során a közösségi együttélés alapvető szabályainak, valamint ezek elmulasztása jogkövetkezményeinek megalkotására vonatkozó [az Mötv. 143. § (4) bekezdés d) pontjában kapott] felhatalmazása alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontja szerinti rendeletalkotási jogkörben, az Mötv. 8. § (2) bekezdésben meghatározott feladatkörében járt el.
- [9] Az önkormányzat szerint az Ör. nem ütközik más jogszabályba, sem alkotmányos alapjogba vagy alapelvbe, az önkormányzati rendeletalkotási joggal összhangban áll és a jogforrási hierarchiába is beültethető, az Ör.-ben szabályozott követelmények megszegésének szankcionálása, nem ellentétes más jogszabályok betartásának a követelményével, így a KRESZ szabályainak betartása mellett alkalmazható. Budapest Főváros XIV. Kerület Zuglói Önkormányzata a közigazgatási szankcióit az Ör. érvényre juttatásának az érdekében a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Szankció tv.) vonatkozó rendelkezéseivel összhangban alkalmazza.
- [10] Az önkormányzat védíratában kifejtette azt is, hogy a Kúria korábbi döntései és a rendőrség jogszabály-értelmezése – valamint az ennek megfelelően folytatott gyakorlata – folytán a zöldfelületen gépjárművel történő várakozás lényegében szankcionálhatatlanná vált. Figyelemmel azonban arra, hogy az ilyen jellegű cselekmények rendkívüli

mértékben elszaporodtak és jelentős mértékű felháborodást váltanak ki a lakosság körében, jelenleg már csak az Ör. tudja kezelni azt a cselekményt, ha a zöldterületet, közterületi zöldfelületet az elkövető oly módon rongálja, hogy arra nagyméretű tárgyat helyez el és azt hosszabb ideig az adott területen tartja.

Az Önkormányzati Tanács döntésének indokolása

- [11] A bírói kezdeményezés megalapozott.
- [12] Az Önkormányzati Tanácsnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az Ör. 3. § (1) bekezdése és 5. § (1a) bekezdése együttes alkalmazása a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértéséről rendelkező szabálysértési tényállásba [Szabs. tv. 224. §-ába] ütközik-e és általánosan létrehozott-e egy indokolatlanul párhuzamos vagy többszintű szabályozást. [Jat. 3. §]
- [13] Az Ör. indítvánnyal támadott rendelkezése szerint:
3. § (1) A közösségi együttélés szabályainak járművel történő megsértése esetén a jogsértés miatt a jármű üzembentartója felel.
5. § (1a) Aki zöldterületre, közterületi zöldfelületre, az arra kijelölt földrészletet kivéve nagyméretű (1 méter × 1 méternél nagyobb területet foglaló, vagy alapterületi vetületének kerülete 2 m-nél nagyobb, vagy tömege 50 kg-nál nagyobb nagyobb) tárgyat – akár részben is – elhelyez, megsérti a közösségi együttélés alapvető szabályait.
- [14] Az önkormányzat e támadott rendelkezéshez hasonló szabályt már korábban is alkotott. A Budapest Főváros XIV. Kerület Képviselő-testületének a zöldterületek, zöldfelületek használatáról, fenntartásáról, fejlesztéséről és védelméről szóló 1/2016 (I.25.) önkormányzati rendelete 2018. június 30-ig hatályban volt 8. § (2) bekezdése szerint: „[a]ki szándékos vagy gondatlan magatartásával (...) c) zöldterületre vagy közterületi zöldfelületre – az arra kijelölt földrészletet kivéve – gépjárművel behajt vagy várakozik; (...) az a közösségi együttélés alapvető szabályait sérti és százötvenezer forintig terjedő közigazgatási bírsággal sújtható.”
- [15] Az Önkormányzati Tanács a Köf.5.002/2019/5. számú határozatában megállapította, hogy e rendelkezés sérti a Jat. 3. §-át, mert az Ör.-nek az indítvánnyal érintett közösségi együttélés alapvető szabályai körében megalkotott rendelkezése ugyancsak a megállási, illetve behajtási korlátozás megszegésére vonatkozik, mint a közlekedésbiztonság Szabs. tv. 224. §-ának szabálysértési tényállása. Aminek következtében „indokolatlan párhuzamososság keletkezett az Ör.-t illetően a Szabs. tv. 224. §-ával és ezzel lényegében a közúti közlekedésre vonatkozó szabályozást, felhatalmazás nélkül, indokolatlanul többszintűvé tette.”
- [16] A Kúria továbbá rámutatott, hogy „az indokolatlanul párhuzamos, illetve többszintű jogalkotás az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése által védett jogbiztonság elvébe is ütközik [60/2009. (V. 28.) AB határozat] és sérti a Jat. 2. § (1) bekezdése szerinti szabályozási egyértelműség jogbiztonsági követelményét is (Köf.5047/2016/2.). Önkormányzati rendelet nem előzheti meg törvény alkalmazási kötelezettségét. A jogbiztonság érdekében ugyanazon tárgyban a jogalkotó csak kifejezett felhatalmazás útján ad teret helyi jogalkotásnak (Köf.5032/2017/4.).”
- [17] Ennek ellenére az érintett önkormányzat változatlan jogszabályi környezet mellett ismét indokolatlanul párhuzamos rendelkezést alkotott. Ezzel tudatosan szembe helyezkedett a kúriai határozat mindenkire kötelező voltával, mely a jogbiztonságra is különösen veszélyes jogalkotói magatartást testesít meg. Az Alkotmánybíróság több döntésében kifejezésre juttatta, hogy „a joggal való visszaélés tilalmának érvénye nem szorítkozik egyetlen jogágra, hanem e tilalom – az egyes jogágak sajátosságaitól függő formában – az egész jogrendszerben érvényre jut [31/1998. (VI. 25.) AB határozat, ABH 1998, 240, 245–246.; 3076/2013. (III. 27.) AB határozat, Indokolás [25]] Az eredetileg a polgári jogra jellemző alapelvet az Alkotmánybíróság a jogbiztonság elvét magába foglaló jogállamklauzulából vezette le.
- [18] A joggal való visszaélés tilalmának a közjogban való érvényesülését elemző 31/1998. (VI. 25.) AB határozat megállapította, hogy „az egyaránt irányadó a jogalkotó szervek, a jogalkalmazó szervek, illetőleg az ügyfelek magatartására. Az Alkotmánybíróság–a hatáskörébe tartozó ügyek jellegének megfelelően – az eddigiek során elsősorban a jogalkotói hatalommal való visszaélést vizsgálta és e tárgykörben több precedens értékű döntést hozott. Az 55/1993. (X. 15.) AB határozat pl. jogalkotói visszaélésnek minősítette, hogy egy önkormányzati testület akként játszott ki a helyi adókra vonatkozó rendelet év közbeni módosításának tilalmát: korábbi adóügyi rendeletét év közben hatályon kívül helyezte, egyidejűleg azonban szigorúbb adótételt tartalmazó új rendeletet léptetett hatályba. Ez ugyan formai szempontból nem tekinthető módosításnak, ám eredményét tekintve épp úgy a törvényi tilomba ütközik, mint a módosítás. (ABH 1993, 500, 501.)”

- [19] Az önkényes joggyakorlás tehát semmilyen felhatalmazás mellett nem megengedett, ezért az Önkormányzati Tanács felhívja az érintett önkormányzat figyelmét arra, hogy az Önkormányzati Tanács határozata mindenkire nézve kötelező [Kp. 146. § (5) bekezdése]. Abban az esetben, ha az Önkormányzati Tanács korábbi határozatában megállapította, hogy egy önkormányzati rendelkezés jogszabályba ütközik, akkor azonos jogszabályi környezet esetén az érintett önkormányzat nem alkothat ismételt jogszabálysértő rendelkezéssel azonos szabályozást egy másik önkormányzati rendeletben, vagy ugyanazon rendeletben átfogalmazva, mert az joggal való visszaélésnek minősül.
- [20] Az Ör. rendelet korábban hatályban volt 5. § (1) bekezdésének c) pontjával kapcsolatban a Kúria Önkormányzati Tanácsa a Köf.5.011/2020/5. számú döntésének elvi tartalmában kifejtette, hogy ha a Kúria Önkormányzati Tanácsa egy önkormányzati rendelkezés más jogszabályba ütközését megállapította, akkor nem lehetséges azonos jogszabályi környezet esetén az érintett önkormányzat által másik önkormányzati rendeletben e jogszabálysértő rendelkezés ismételt megalkotása, ellenben az önkormányzat a jogbiztonságra is különösen veszélyes jogalkotói joggal való visszaélést valósít meg.
- [21] Ezt követően az önkormányzat változatlan jogszabályi környezet mellett újfent jogszabályba ütköző önkormányzati rendelkezést alkotott azzal, hogy a gépjárművel behajt, vagy ott várakozik fordulatot a 22/2020. (VI.26.) rendelet 57. § (3) bekezdésével nagyméretű (1 méter × 1 méternél nagyobb területet foglaló, vagy alapterületi vetületének kerülete 2 m-nél nagyobb, vagy tömege 50 kg-nál nagyobb) tárgyat elhelyez kifejezésre cserélte le, mellyel ugyanazon célt kívánta elérni, mint a korábbi rendelkezésekkel.
- [22] A védíratban foglaltak vonatkozásában az Önkormányzati Tanács az alábbiakat emeli ki:
- [23] Az önkormányzat által csatolt, az Országos Rendőr-Főkapitányság Rendészeti Főigazgatóság Igazgatásrendészeti Főosztály 2020. szeptember 2. napján kelt 29000/23145-1/2020.ált. számon a Zuglói Önkormányzati Rendészet részére megküldött tájékoztatás tekintetében maga az ORFK is megjegyzi, hogy a Rendőrség sem a jogalkotásról szóló 2010. évi CLXI. törvény, sem a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény alapján nem jogosult jogszabályok értelmezésére, így az Önkormányzati Tanács a mellékelt tájékoztatást nem vette figyelembe.
- [24] Mindezekre tekintettel, az Önkormányzati Tanács megállapította, hogy az indítvánnyal támadott rendelkezés a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértésére vonatkozó szabálysértési tényállásba [Szabs. tv. 224. §] illetve az indokolatlanul párhuzamos vagy többszintű szabályozás tilalmába [Jat. 3. §-ába] ütközik, ezért azt a Kp. 146. § (1) bekezdés a) pontja alapján megsemmisítette.
- [25] A normakontroll eljárásban a Kp. 146. § (3) bekezdése alapján a megsemmisített önkormányzati rendelet, illetve annak megsemmisített rendelkezése az Önkormányzati Tanács határozatának közzétételét követő napon veszíti hatályát. Az Önkormányzati Tanács az önkormányzati rendelet vagy annak rendelkezése hatályvesztésének időpontját ettől eltérően is megállapíthatja, ha azt a jogbiztonság vagy az önkormányzati rendelet hatálya alá tartozó jogalanyok alapvető jogainak védelme indokolja [Kp. 146. § (4) bekezdése]. Jelen esetben ezen feltételek, így különösen a jogállamiság integráns részét képező jogbiztonság sérelmének fennállását az Önkormányzati Tanács a jogsértés súlyára és körülményeire tekintettel megállapította, ezért az indítvánnyal támadott rendelkezést annak kihirdetése időpontjára, 2022. március 7. napjára visszamenőleges hatállyal megsemmisítette.
- [26] A Kp. 147. § (1) bekezdése értelmében, ha az önkormányzati rendelet rendelkezésének megsemmisítésére, illetve más jogszabályba ütközésének megállapítására bírói indítvány alapján került sor, a megsemmisített rendelkezés nem alkalmazható az indítványozó bíróság előtt folyamatban lévő egyedi ügyben, valamint valamennyi, a megsemmisítés időpontjában valamely bíróság előtt folyamatban lévő egyedi ügyben. Ezen általános alkalmazási tilalom mellőzését a Kúria elrendelheti, ha azt (a mellőzést) a közérdek védelme, a jogbiztonság vagy a rendelet hatálya alá tartozó jogalanyok alapvető jogainak védelme indokolja, de jelen esetben ilyen körülmények nem álltak fenn.

A döntés elvi tartalma

- [27] Ha a Kúria Önkormányzati Tanácsa egy önkormányzati rendelkezés más jogszabályba ütközését megállapította, akkor nem lehetséges azonos jogszabályi környezet esetén az érintett önkormányzat által ugyanazon önkormányzati rendeletben a rendelkezés átfogalmazásával e jogszabálysértő rendelkezés ismételt megalkotása. Ezzel az önkormányzat a jogbiztonságra is különösen veszélyes jogalkotói joggal való visszaélést valósít meg.

Záró rész

- [28] Az Önkormányzati Tanács az indítványt a Kp. 141. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el, a törvényellenesség jogkövetkezményeit a Kp. 146. § (1) bekezdés a) pontja, valamint 146. § (4) bekezdése alapján állapította meg.
- [29] A Magyar Közlönyben történő közzététel a Kp. 146. § (2) bekezdésén, a helyben történő közzététel a Kp. 142. § (3) bekezdésén alapul.
- [30] Jelen eljárásban, a Kp. 141. § (4) bekezdése alapján az önkormányzati rendelet törvényellenességének vizsgálatára irányuló eljárásban a feleket teljes költségmentesség illeti meg és saját költségeiket maguk viselik.
- [31] A határozat elleni jogorvoslatot a Kp. 116. § d) pontja és a 146. § (5) bekezdése zárják ki.

Budapest, 2023. október 10.

Dr. Hajnal Péter s.k.
a tanács elnöke

Dr. Demjén Péter s.k.
előadó bíró

Dr. Balogh Zsolt s.k.
bíró

Dr. Dobó Viola s.k.
bíró

Dr. Kalas Tibor s.k.
bíró

IX. Határozatok Tára

A köztársasági elnök 215/2023. (X. 19.) KE határozata magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséhez való hozzájárulásról

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külgazdasági és külügyminiszter előterjesztésére – hozzájárulok *Diana Madunic* rendkívüli és meghatalmazott nagykövetnek a Svéd Királyság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetévé történő kinevezéséhez, budapesti székhellyel.

Budapest, 2023. június 21.

Novák Katalin s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2023. július 3.

Szijjártó Péter s. k.,
külgazdasági és külügyminiszter

KEH ügyszám: KEH/3923-2/2023.

A köztársasági elnök 216/2023. (X. 19.) KE határozata magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséhez való hozzájárulásról

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külgazdasági és külügyminiszter előterjesztésére – hozzájárulok *Gong Tao* rendkívüli és meghatalmazott nagykövetnek a Kínai Népköztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetévé történő kinevezéséhez, budapesti székhellyel.

Budapest, 2023. július 21.

Novák Katalin s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2023. július 27.

Szijjártó Péter s. k.,
külgazdasági és külügyminiszter

KEH ügyszám: KEH/4986-3/2023.

**A köztársasági elnök 217/2023. (X. 19.) KE határozata
magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséhez való hozzájárulásról**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külgazdasági és külügyminiszter előterjesztésére – hozzájárulok *Mindaugas Rukštelė* rendkívüli és meghatalmazott nagykövetnek a Litván Köztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetévé történő kinevezéséhez, budapesti székhellyel.

Budapest, 2023. szeptember 28.

Novák Katalin s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2023. október 4.

Szijjártó Péter s. k.,
külgazdasági és külügyminiszter

KEH ügyszám: KEH/4260-8/2023.

**A köztársasági elnök 218/2023. (X. 19.) KE határozata
rendkívüli követ és meghatalmazott miniszteri rang adományozásáról**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés j) pontja, valamint a külképviseletekről és a tartós külszolgálatról szóló 2016. évi LXXIII. törvény 13. § (1) bekezdése alapján – a külgazdasági és külügyminiszter javaslatára – *Endrényi Gábor* részére rendkívüli követ és meghatalmazott miniszteri rangot adományozok.

Budapest, 2023. szeptember 28.

Novák Katalin s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2023. október 4.

Szijjártó Péter s. k.,
külgazdasági és külügyminiszter

KEH ügyszám: KEH/4706-3/2023.

**A köztársasági elnök 219/2023. (X. 19.) KE határozata
rendkívüli és meghatalmazott nagyköveti rang adományozásáról**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés j) pontja, valamint a külképviseletekről és a tartós külszolgálatról szóló 2016. évi LXXIII. törvény 13. § (1) bekezdése alapján – a külgazdasági és külügyminiszter javaslatára – *Csallóközi Eszter* részére rendkívüli és meghatalmazott nagyköveti rangot adományozok.

Budapest, 2023. szeptember 28.

Novák Katalin s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2023. október 4.

Szijjártó Péter s. k.,
külgazdasági és külügyminiszter

KEH ügyszám: KEH/5740-3/2023.

**A köztársasági elnök 220/2023. (X. 19.) KE határozata
rendkívüli és meghatalmazott nagyköveti rang adományozásáról**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés j) pontja, valamint a külképviseletekről és a tartós külszolgálatról szóló 2016. évi LXXIII. törvény 13. § (1) bekezdése alapján – a külgazdasági és külügyminiszter javaslatára – *Beszteri Zsuzsanna* részére rendkívüli és meghatalmazott nagyköveti rangot adományozok.

Budapest, 2023. szeptember 28.

Novák Katalin s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2023. október 4.

Szijjártó Péter s. k.,
külgazdasági és külügyminiszter

KEH ügyszám: KEH/5976-3/2023.

**A köztársasági elnök 221/2023. (X. 19.) KE határozata
rendkívüli és meghatalmazott nagykövet megbízás alóli felmentéséről**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külgazdasági és külügyminiszter előterjesztésére – *Naffá Osama Ibrahim* rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet – érdemei elismerése mellett – felmentem Magyarország abu-dhabi nagykövetségének a vezetésére kapott megbízása alól.

Budapest, 2021. november 24.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2021. november 29.

Szijjártó Péter s. k.,
külgazdasági és külügyminiszter

KEH ügyszám: KEH/05194-2/2021.

**A köztársasági elnök 222/2023. (X. 19.) KE határozata
rendkívüli és meghatalmazott nagykövet kinevezéséről és megbízásáról**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külgazdasági és külügyminiszter előterjesztésére – *dr. Benes Károlyt* kinevezem rendkívüli és meghatalmazott nagykövetté, és megbízom Magyarország abu-dhabi nagykövetségének a vezetésével.

Budapest, 2021. november 24.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2021. november 29.

Szijjártó Péter s. k.,
külgazdasági és külügyminiszter

KEH ügyszám: KEH/05193-2/2021.

**A köztársasági elnök 223/2023. (X. 19.) KE határozata
rendkívüli és meghatalmazott nagykövet külképviselet-vezetői megbízásáról**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külgazdasági és külügyminiszter előterjesztésére – *Endreffy Lóránd* rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet megbízom Magyarország abujai nagykövetségének a vezetésével, valamint Magyarországnak a Benini Köztársaságban, a Kameruni Köztársaságban, a Közép-afrikai Köztársaságban és a Gaboni Köztársaságban való képviseletével.

Budapest, 2023. május 4.

Novák Katalin s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2023. május 11.

Szijjártó Péter s. k.,
külgazdasági és külügyminiszter

KEH ügyszám: KEH/2666-2/2023.

**A köztársasági elnök 224/2023. (X. 19.) KE határozata
rendkívüli és meghatalmazott nagykövet külképviselet-vezetői megbízásáról**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külgazdasági és külügyminiszter előterjesztésére – *Bucsi-Szabó Edit* rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet megbízom Magyarország Santiago de Chile-i nagykövetségének a vezetésével.

Budapest, 2023. május 4.

Novák Katalin s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2023. május 11.

Szijjártó Péter s. k.,
külgazdasági és külügyminiszter

KEH ügyszám: KEH/2709-2/2023.

**A köztársasági elnök 225/2023. (X. 19.) KE határozata
rendkívüli és meghatalmazott nagykövet külképviselet-vezetői megbízásáról**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külgazdasági és külügyminiszter előterjesztésére – *dr. Boros Miklós* rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet megbízom Magyarország szófiai nagykövetségének a vezetésével.

Budapest, 2023. május 14.

Novák Katalin s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2023. május 18.

Szijjártó Péter s. k.,
külgazdasági és külügyminiszter

KEH ügyszám: KEH/2712-2/2023.

**A köztársasági elnök 226/2023. (X. 19.) KE határozata
rendkívüli és meghatalmazott nagykövetségi rang adományozásáról és külképviselet-vezetői megbízásról**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) és j) pontja, valamint a külképviseletekről és a tartós külszolgálatról szóló 2016. évi LXXIII. törvény 13. § (1) bekezdése alapján – a külgazdasági és külügyminiszter előterjesztésére – *Bozsik Béla* részére rendkívüli és meghatalmazott nagykövetségi rangot adományozok, és megbízom Magyarország pristinai nagykövetségének a vezetésével.

Budapest, 2023. június 21.

Novák Katalin s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2023. július 3.

Szijjártó Péter s. k.,
külgazdasági és külügyminiszter

KEH ügyszám: KEH/3194-2/2023.

**A köztársasági elnök 227/2023. (X. 19.) KE határozata
rendkívüli és meghatalmazott nagykövet külképviselet-vezetői megbízásáról**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külgazdasági és külügyminiszter előterjesztésére – *dr. Halmi Miklós Tamás* rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet megbízom Magyarország brazíliavárosi nagykövetségének a vezetésével, valamint Magyarországnak a Guyanai Szövetkezeti Köztársaságban és a Suriname Köztársaságban való képviseletével.

Budapest, 2023. június 21.

Novák Katalin s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2023. július 3.

Szijjártó Péter s. k.,
külgazdasági és külügyminiszter

KEH ügyszám: KEH/3457-2/2023.

**A köztársasági elnök 228/2023. (X. 19.) KE határozata
rendkívüli és meghatalmazott nagykövet külképviselet-vezetői megbízás alóli felmentéséről**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés b) pontja alapján – a külgazdasági és külügyminiszter előterjesztésére – *Palanovics Norbert* rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet – érdemei elismerése mellett – felmentem Magyarország tokiói nagykövetségének a vezetésére kapott megbízása alól.

Budapest, 2023. június 21.

Novák Katalin s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2023. július 3.

Szijjártó Péter s. k.,
külgazdasági és külügyminiszter

KEH ügyszám: KEH/3953-2/2023.

A köztársasági elnök 229/2023. (X. 19.) KE határozata bírák kinevezéséről és bírói kinevezés meghosszabbításáról

1. Az Alaptörvény 9. cikk (3) bekezdés k) pontja, valamint a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 3. § (2) bekezdése és 23. § (1) bekezdése alapján, az Országos Bírószági Hivatal elnökének javaslatára

dr. Fejes Fruzsínát,
dr. Herold Anikót,
dr. Isaák Lászlót,
dr. Koller Editet,
dr. Komporday-Orosz Noémit és
dr. Muzsalyi Róbertet

a 2023. október 15. napjától 2026. október 14. napjáig terjedő időtartamra bírónak kinevezem.

2. Az Alaptörvény 9. cikk (3) bekezdés k) pontja, valamint a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 3. § (2) bekezdése, 23. § (1) bekezdése és 24. §-a alapján, az Országos Bírószági Hivatal elnökének javaslatára

dr. Molnár Dalmát és
dr. Pongrácz Zoltán Tamást

2023. november 1. napjától határozatlan időtartamra bírónak kinevezem.

3. Az Alaptörvény 9. cikk (3) bekezdés k) pontja, valamint a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 3. § (2) bekezdése, 23. § (1) bekezdése és 25. § (2) bekezdése alapján, az Országos Bírószági Hivatal elnökének javaslatára *dr. Lakatos Dániel* 524/2020. (XI. 6.) KE határozat szerinti bírói kinevezését a 2023. november 1. napjától 2026. október 31. napjáig terjedő időtartamra meghosszabbítom.

Budapest, 2023. október 10.

Novák Katalin s. k.,
köztársasági elnök

KEH ügyszám: KEH/6236-3/2023.

**A köztársasági elnök 230/2023. (X. 19.) KE határozata
egyetemi tanári kinevezésről**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés c) pontja, valamint a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 27. § (3) bekezdése alapján – a kultúráért és innovációért felelős miniszter javaslatára – *Zeke Editet* 2023. október 15. napjával egyetemi tanárrá kinevezem.

Budapest, 2023. október 4.

Novák Katalin s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2023. október 9.

Csák János s. k.,
kultúráért és innovációért felelős miniszter

KEH ügyszám: KEH/6574-3/2023.

A Magyar Közlönyt az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Bíró Attila.

A szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <https://www.magyarkozlony.hu> honlapon érhető el.